

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

Monitoring banków 2012

Monitoring of banks 2012

STATISTICAL ANALYSES AND STUDIES

STUDIA I ANALIZY STATYSTYCZNE

WARSZAWA 2013 WARSAW

Opracowanie publikacji

GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

DEPARTAMENT STUDIÓW MAKROEKONOMICZNYCH I FINANSÓW

Preparation of the publication

CENTRAL STATISTICAL OFFICE

MACROECONOMICS STUDIES AND FINANCE DEPARTMENT

kierujący

supervisor

Mirosław Błażej

Dyrektor Departamentu Studiów

Makroekonomicznych i Finansów GUS

Director of Macroeconomic Studies and Finance

Department CSO

zespół

team

Magdalena Mądra

Maciej Banaś

Wojciech Bąbik

Katarzyna Gałczyńska

Katarzyna Golik

Jarosław Jędrych

Joanna Kulczycka

aneks statystyczny

statistical appendix

Wojciech Bąbik

Kinga Banaszek

projekt okładki

cover design

Lidia Motrenko-Makuch

druk i oprawa

printed by

Zakład Wydawnictw Statystycznych

Statistical Publishing Establishment

ISSN: 1689–4626

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

<http://www.stat.gov.pl>

PRZEDMOWA

Główny Urząd Statystyczny przekazuje Państwu wydanie publikacji *Monitoring banków 2012*. Głównym jej celem jest przedstawienie informacji dotyczących działalności i wyników finansowych sektora bankowego w Polsce na tle uwarunkowań makroekonomicznych oraz sytuacji na krajowym oraz światowych rynkach finansowych.

W publikacji wykorzystano dane pochodzące ze sprawozdawczości Narodowego Banku Polskiego, Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, a także dane i informacje publikowane przez instytucje międzynarodowe, w tym Międzynarodowy Fundusz Walutowy, Organizację Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD), Europejski Bank Centralny (EBC), Komisję Europejską oraz Międzynarodową Organizację Pracy.

W publikacji prezentujemy główne tendencje rozwojowe sektora bankowego oraz analizę wyników finansowych polskich banków i wskaźniki określające ich standing finansowy. W części tabelarycznej (także *Aneks Statystyczny* w formie elektronicznej) zawarte zostały informacje o bilansie, rachunku zysków i strat, rachunku przepływów pieniężnych i adekwatności kapitałowej poszczególnych grup banków.

Przekazując Państwu *Monitoring Banków 2012*, autorzy publikacji proszą o uwagi, komentarze i wnioski, które będą wykorzystane w doskonaleniu następnych edycji.

Dyrektor Departamentu

Studiów Makroekonomicznych i Finansów

Mirosław Błażej

Warszawa, grudzień 2013 r.

PREFACE

The Central Statistical Office presents publication Monitoring of Banks 2012. The aim of this publication is to present data on banking sector in Poland with reference to the macroeconomic situation as well as to the conditions of international and national financial markets.

Data presented comes from the reports of the National Bank of Poland and the Polish Financial Supervision Authority, but also from international institutions, such as the International Monetary Fund, the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD), European Central Bank (ECB), the European Commission and the International Labour Organization.

In the publication there are presented main trends of the banking sector, analysis of the financial results of Polish banks and financial standing indicators. Statistical Annex (also annex in electronic form) includes assets balance, profit and loss and cash flow statements as well as capital adequacy of particular groups of banks.

Any comments and suggestions are very welcomed and will constitute a valuable input for subsequent releases of this publication.

Director of Macroeconomic Studies and

Finance Department

Mirosław Błażej

Warsaw, December 2013

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	3
UWAGI METODYCZNE	7
SŁOWNICZEK POJĘĆ	9
I. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA ŚWIECIE I W UNII EUROPEJSKIEJ	11
I. 1. Wzrost gospodarczy	11
I. 2. Sytuacja finansów publicznych na świecie	12
I. 3. Handel międzynarodowy	13
I. 4. Rynek pracy	13
I. 5. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne	14
I. 6. Sytuacja na globalnych rynkach finansowych	15
II. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE SYTUACJI SEKTORA BANKOWEGO W POLSCE	17
II.1. Wzrost gospodarczy	17
II.2. Sytuacja finansów publicznych	18
II.3. Rynek pracy	19
II.4. Dochody ludności	19
II.5. Rynek mieszkaniowy	20
II.6. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw	21
II.7. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne	22
II.8. Rynek finansowy	23
III. SEKTOR BANKOWY NA ŚWIECIE I W UNII EUROPEJSKIEJ	25
III. 1. Polityka monetarna	25
III. 2. Inicjatywy legislacyjne dotyczące rynków finansowych	27
III. 3. Sytuacja sektora bankowego na świecie i w Unii Europejskiej	29
IV. UWARUNKOWANIA SYSTEMOWE I REGULACYJNE SEKTORA BANKOWEGO W POLSCE	37
IV. 1. Polityka monetarna	37
IV. 2. Regulacje polskiego rynku finansowego	38
IV. 3. Polityka kredytowo-depozytowa banków w Polsce	40
V. POLSKI SEKTOR BANKOWY	44
V. 1. Struktura podmiotowa sektora bankowego w Polsce	44
V. 2. Adekwatność kapitałowa	49
V. 3. Rachunek przepływów pieniężnych	52
V.4. Wyniki finansowe polskiego sektora bankowego	59
V.5. Wskaźniki rentowności sektora bankowego	67
PODSUMOWANIE	68
BIBLIOGRAFIA	70
ANEKS STATYSTYCZNY – WYBRANE TABLICE	71
SKRÓTY	145
SPIS WYKRESÓW W TEKŚCIE	146
SPIS TABLIC W TEKŚCIE	147
ANEKS STATYSTYCZNY (dostępny tylko w wersji elektronicznej w formacie XLS)	148

CONTENTS

PREFACE	4
METHODICAL NOTES	8
VOCABULARY.....	10
I. SOCIO-ECONOMIC SITUATION IN THE WORLD AND EUROPEAN UNION.....	11
I.1. Economic growth.....	11
I.2. Situation of public finances in the world	12
I.3. International trade	13
I.4. Labour market.....	13
I.5. Foreign direct investments	14
I.6. Situation on global financial markets	15
II. SOCIO-ECONOMIC CONDITIONS OF THE SITUATION OF BANKING SECTOR IN POLAND	17
II.1. Economic growth.....	17
II.2. Situation of public finances in the world	18
II.3. Labour market.....	19
II.4. Income of the population	19
II.5. Dwelling market.....	20
II.6. Financial situation of enterprises.....	21
II.7. Foreign direct investments	22
II.8. Financial market	23
III. BANKING SECTOR IN THE WORLD AND EUROPEAN UNION	25
III.1. Monetary policy.....	25
III.2. Legislation initiatives on financial markets.....	27
III.3. Situation of banking sector in the world and European Union.....	29
IV. REGULATIONS OF BANKING SECTOR	37
IV.1. Monetary policy.....	37
IV.2. Polish financial market regulations.....	38
IV.3. Deposit and credit policy of banks in Poland	40
V. POLISH BANKING SECTOR.....	44
V.1. Structure of banking sector in Poland	44
V.2. Capital adequacy.....	49
V.3. Cash flow statement.....	52
V.4. Financial results of polish banking sector.....	59
V.5. Profitability indicator of polish banking sector.....	67
SUMMARY.....	69
BIBLIOGRAPHY.....	70
STATISTICAL APPENDIX – SELECTED TABLES	71
ABBREVIATIONS	145
LIST OF CHARTS IN THE TEXT.....	146
LIST OF TABLES IN THE TEXT.....	147
STATISTICAL ANNEX (available only in the electronic version in xls format)	148

UWAGI METODYCZNE

Prezentowane dane polskiego sektora bankowego pochodzą z systemu informacji statystycznej Narodowego Banku Polskiego i są zbierane od poszczególnych banków na podstawie ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (tekst jednolity ogłoszony w Dz.U. 2005 nr 1, poz. 2 wraz z późn. zm.), a także zgodnie z uchwałami Zarządu Narodowego Banku Polskiego w sprawie trybu i szczegółowych zasad przekazywania przez banki do Narodowego Banku Polskiego danych niezbędnych do ustalania polityki pieniężnej i okresowych ocen sytuacji pieniężnej państwa oraz oceny sytuacji finansowej banków i ryzyka sektora bankowego:

- za lata 2010-2011 – uchwała nr 23/2003 z dnia 25 lipca 2003 r. (Dz.Urz. NBP z 2003 r. nr 16, poz. 26 z późn. zm.),
- za rok 2012 – uchwała nr 53/2011 z dnia 22 września 2011 r. (Dz.Urz. NBP z 2011 r. nr 14, poz. 15).

Ze względu na to, że ww. uchwały spowodowały zasadnicze zmiany w układzie i treści sprawozdań składanych przez banki, dane statystyczne prezentowane w niniejszej publikacji obejmują trzy lata: 2010-2012.

Dane statystyczne dotyczące sektora bankowego zostały przekazane przez Narodowy Bank Polski do Głównego Urzędu Statystycznego w dniu 20 sierpnia 2013 r. Dane te są odzwierciedleniem stanu finansowego banków na dzień 20 sierpnia 2013 r., to znaczy, że nie uwzględniają ewentualnych korekt danych złożonych przez banki po tym terminie.

Prezentowane dane zawierają bilans, rachunek zysków i strat, rachunek przepływów pieniężnych, adekwatność kapitałową, strukturę kredytów i depozytów oraz dane o sieci dystrybucji i zatrudnienia. Dane zostały przedstawione dla całego polskiego sektora bankowego ogółem oraz w rozbiciu na szereg analitycznych grup banków. Grupy banków komercyjnych i spółdzielczych stanowią podstawowy podział sektora bankowego i łącznie składają się na grupę banków ogółem. Pozostałe grupy obejmują banki komercyjne charakteryzujące się określonym zakresem działalności, wartością aktywów lub faktem, że ich akcje są notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Ze względu na to, że banki komercyjne mogą być zaklasyfikowane do kilku grup banków jednocześnie, dane z poszczególnych grup innych niż banki komercyjne i spółdzielcze nie sumują się do wartości ogółem.

METHODICAL NOTES

Data presented for the polish banking sector comes from statistical system of the National Bank of Poland, and is collected on the basis of The Act on the National Bank of Poland of August 29, 1997 as published in Dziennik Ustaw (Polish Journal of Laws) of 2005 no 1, item 2 with further modifications, and according to resolutions of National Bank of Poland Board of Directors on method and detailed rules of transmitting information from banks to the National Bank of Poland concerning essential data for monetary policy and periodic assessment of monetary situation of state and financial situation of banks and risk of banking sector:

- *for the years 2010-2011 – resolution no 23/2003 of July 25, 2003 (Dz. Urz. NBP of 2003, no 16, item 26 with further amendments),*
- *for the year 2012 – resolution no 53/2011 of September 22, 2011 (Dz. Urz. NBP of 2011, no 14, item 15).*

Due to the fact, that the resolutions introduced important changes in layout and content of bank reports provided, statistical data presented in this publication cover three years 2010-2012.

Statistical data on a banking sector was transferred to the Central Statistical Office from the National Bank of Poland on August 20th 2013. Data reflects financial condition of banks on the August 20th 2013, and does not take into account changes made by individual banks after this term.

Data presented include: annual balance, income and cash flow statements, capital adequacy, structure of credits and deposits as well as the data about distribution network and employment. Data contented in publications presents information for all banking sector in Poland and in division into several analytic groups of banks. Commercial and cooperative groups of banks constitute the main division of banking sector and set for the group banks in total. Remaining groups of commercial banks are characterized by definite scale of performance, value of assets and banks, which are quoted on Warsaw Stock Exchange. Commercial banks can be classified in more than one group at the same time, therefore the data from separate group (different than commercial and cooperatives banks group) is not summing up to the same value as total value for banking sector.

SŁOWNICZEK POJĘĆ

Aktywa przychodowe – lokaty w bankach centralnych, aktywa finansowe przeznaczone do obrotu, aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy), inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, aktywa finansowe zabezpieczające, różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane, nieruchomości inwestycyjne, inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i współkontrolowanych.

Aktywa nieprzychodowe – kasa i nieoprocentowane operacje z bankiem centralnym, wartości niematerialne i prawne, nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe, aktywa z tytułu podatku dochodowego, pozostałe aktywa, aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży.

Koszty działalności operacyjnej – koszty działalności bankowej i inne koszty operacyjne.

Przychody z działalności operacyjnej – przychody z działalności bankowej i inne przychody operacyjne.

Sektor finansowy – jednostki, których główną działalnością jest pośrednictwo finansowe, tj. nabywanie aktywów finansowych przy równoczesnym zaciąganiu zobowiązań na własny rachunek w wyniku przeprowadzania rynkowych transakcji finansowych oraz jednostki świadczące usługi pomocnicze w stosunku do pośrednictwa finansowego.

Sektor niefinansowy – jednostki, których główną działalnością jest produkcja i obrót dobrami lub świadczenie usług niefinansowych, jednostki wykonujące funkcje o charakterze niefinansowym oraz osoby fizyczne.

Wskaźnik zwrotu na aktywach ROA – wyrażona w procentach relacja wyniku finansowego netto do wielkości aktywów netto.

Wskaźnik zwrotu z kapitału ROE – wyrażona w procentach relacja wyniku finansowego netto do wielkości kapitału własnego.

VOCABULARY

Revenue bearing assets – deposits in central banks, financial assets held for trading, financial assets designated at fair value through profit and loss, available-for-sale financial assets, loans and other receivables (including financial leases), held-to-maturity investments, derivatives – hedge accounting, changes of hedged fair value items in hedge of interest rate risk, investment property, investments in subsidiaries, associates and joint.

Non-revenue bearing assets – cash and non-interest bearing balances with the Central Bank, intangible assets, property, plant and equipment, income tax assets, other assets, non-current assets and disposal groups classified as held for sale.

Operating expenses – cost of banking activities and other operating costs.

Income from operating activities – income from banking activities and other operating income.

Financial sector – entities whose main operations are financial intermediary services, i.e. purchasing financial assets, together with taking on liabilities on the entity's own account as a result of conducting financial transactions in the market, as well as entities providing services supporting the financial intermediary services.

Non-financial sector – the entities whose main operations are the production and trading with goods or providing non-financial services, entities performing non-financial functions and natural persons.

Return on assets ROA – a percentage relation of net profit/loss to value of net assets.

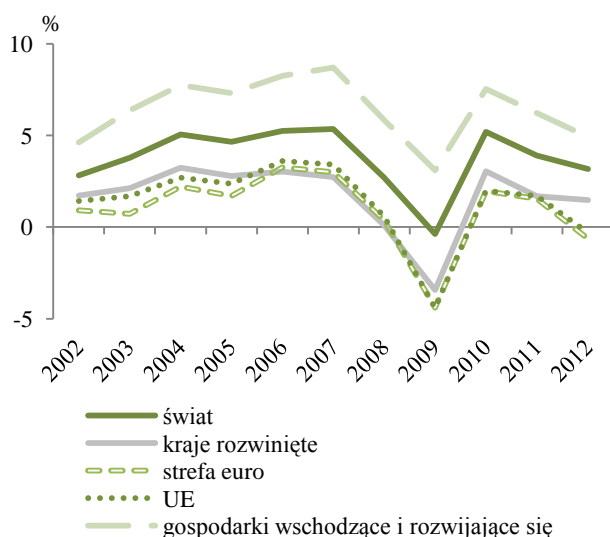
Return on equity ROE – a percentage relation of net profit/loss to value of own equity.

I. SYTUACJA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA NA ŚWIECIE I W UNII EUROPEJSKIEJ

I. 1. Wzrost gospodarczy

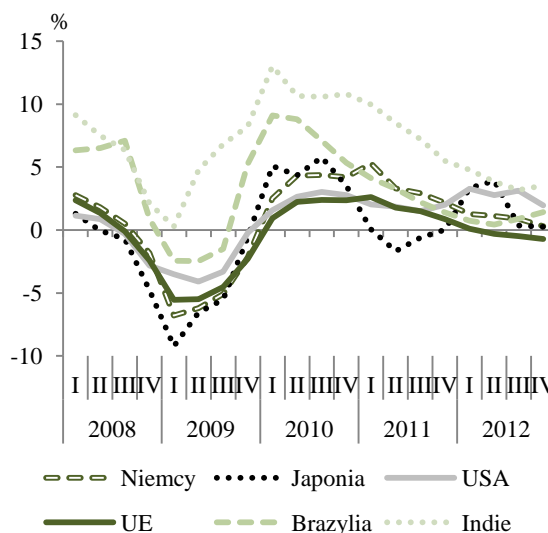
W 2012 r. w gospodarce światowej nastąpiło spowolnienie procesów odbudowy po kryzysie gospodarczym. Globalny produkt krajowy brutto (PKB) w 2012 r. wzrósł o 3,2%, a jego tempo wzrostu było niższe niż w 2011 r. (3,9%) i w 2010 r. (5,2%). Wpływ na spadek tempa wzrostu miały słabsze wyniki gospodarek wschodzących i rozwijających się¹, dla których wzrost PKB w 2012 r. wyniósł 4,9% w porównaniu do 6,2% rok wcześniej. Nastąpił również spadek dynamiki wzrostu krajów rozwiniętych, gdzie PKB wzrósł w 2012 r. o 1,5% wobec przyrostu o 1,7% w roku poprzednim.

Wykres 1. Zmiany PKB w wybranych grupach państw

Źródło: dane MFW (baza WEO).

Wykres 2. Zmiany PKB dla wybranych gospodarek

Uwaga: nieuwzględnienie Chin wynika z ograniczeń dostępnych szeregów czasowych (dane od I kw. 2011 r.).

Źródło: dane OECD.

Decydujący wpływ na spowolnienie procesu odbudowy globalnego wzrostu gospodarczego miał słabnący popyt wewnętrzny krajów rozwiniętych, oddziałujący niekorzystnie także na zorientowane na eksport gospodarki wschodzące i rozwijające się.

W 2012 r. wyniki największych gospodarek rozwiniętych były zróżnicowane. O ile w przypadku Stanów Zjednoczonych i Japonii wystąpiło dodatnie, wyższe niż w 2011 r. tempo wzrostu PKB (odpowiednio o 2,8% oraz 2,0%), to kraje Unii Europejskiej odnotowały spadek PKB o 0,3% (podczas gdy jeszcze w 2011 r. wzrost PKB w UE wyniósł 1,7%). Podobnie niekorzystnie sytuacja wyglądała w strefie euro: w 2012 r. wystąpił spadek PKB

¹ Podział na grupy krajów za Międzynarodowym Funduszem Walutowym (baza *World Economic Outlook*), dalej: MFW (baza WEO).

o 0,6% w porównaniu ze wzrostem o 1,5% rok wcześniej. Problemy z poziomem aktywności gospodarczej w Europie związane były bezpośrednio z kryzysem zadłużeniowym strefy euro.

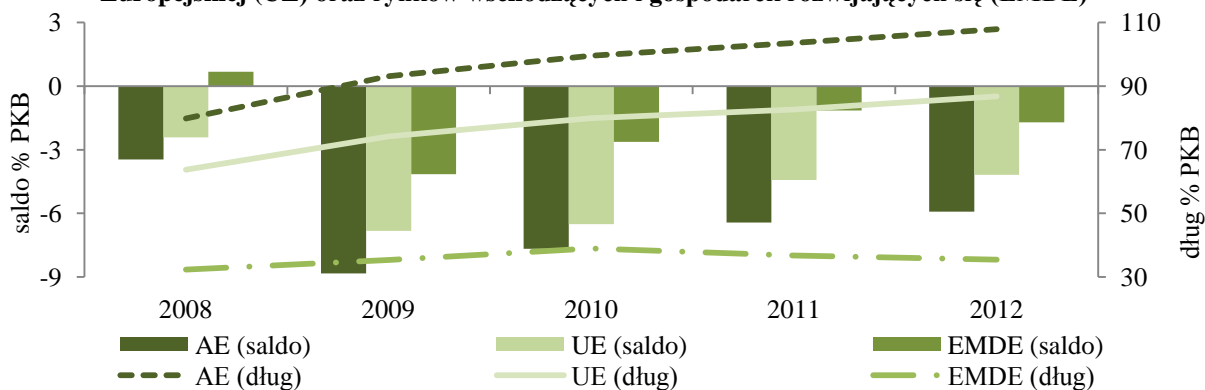
Luka produktowa (szacowana przez MF²) dla gospodarek wysoko rozwiniętych zmniejszała się od 2009 r. (poziom 4,6%) i w 2012 r. wyniosła 2,6%. W krajach strefy euro proces ten w 2012 r. uległ natomiast odwróceniu i luka zwiększyła się o 1,0 p. proc., sięgając 1,8%.

Inflacja (wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych) w 2012 r. na świecie wyniosła 4,0% i była niższa niż rok wcześniej (4,8%). Spadek inflacji w 2012 r. wystąpił również w krajach UE (2,6% wobec 3,1% w roku poprzednim), jak i krajach strefy euro (2,5% w porównaniu z 2,7% rok wcześniej).

I. 2. Sytuacja finansów publicznych na świecie

Utrzymująca się w 2012 r. trudna sytuacja makroekonomiczna w skali globalnej miała wpływ na osłabienie wysiłku konsolidacyjnego na świecie³. Szczególnie niekorzystny był stan finansów publicznych gospodarek rozwiniętych, gdyż pomimo podjętych dalszych działań konsolidacyjnych deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych pozostał dla nich stosunkowo wysoki (5,9% PKB). Ponadto, nastąpił wzrost zadłużenia publicznego o 4,3 p. proc. do poziomu 107,9% PKB⁴. Pomimo, że gospodarki wschodzące i rozwijające się zwiększyły deficyt budżetowy z 1,2% do 1,7% swojego PKB, dzięki wzrostowi gospodarczemu udało im się obniżyć zadłużenie publiczne o 1,2 p. proc. do poziomu 35,5% PKB.

Wykres 3. Saldo i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych krajów rozwiniętych (AE), Unii Europejskiej (UE) oraz rynków wschodzących i gospodarek rozwijających się (EMDE)⁵

Źródło: dane MF² (baza WEO).

W 2012 r., pomimo spadku PKB, w Unii Europejskiej kontynuowana była konsolidacja fiskalna, choć skala zacieśnienia była mniejsza niż w roku poprzednim. Deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych według ESA'95 zgodny z procedurą EDP uległ obniżeniu z poziomu 4,4% PKB w 2011 r. do 3,9% PKB. Redukcji uległ także deficyt skorygowany cyklicznie – z 3,8% PKB do 2,8% PKB. Jednocześnie utrzymywał się wzrost zadłużenia sektora publicznego. W 2012 r. dług sektora instytucji rządowych

² Procent potencjalnego PKB.

³ MF², *Fiscal monitor*, *Taxing Times*, Waszyngton 2013, s. 1 i 7.

⁴ NBP, *Raport o stabilności systemu finansowego*, Warszawa 2012, s. 9.

⁵ Kategorie stosowane przez MF² według SNA'93.

i samorządowych według ESA'95 wyniósł 86,6% PKB (wobec 82,9% PKB w roku poprzednim). W analizowanym okresie deficyt fiskalny strefy euro wyniósł 3,7% PKB, wobec 4,1% PKB w 2011 r., zaś deficyt skorygowany cyklicznie zmniejszył się do 2,6% PKB (w porównaniu do 3,6% PKB w roku poprzednim). Pomimo redukcji deficytów budżetowych w tej grupie krajów, nastąpił dalszy wzrost długu sektora. W 2012 r. wyniósł on 92,7% PKB wobec 87,3% PKB w roku poprzednim⁶.

I. 3. Handel międzynarodowy

Wzrost wolumenu globalnego handlu towarami i usługami w 2012 r. wyniósł 2,7%⁷ i był niższy niż rok wcześniej (6,1%). Spadek dynamiki handlu międzynarodowego wynikał z problemów gospodarek rozwiniętych i związanego z tym mniejszego popytu z ich strony. Wzrost importu towarów i usług w grupie państw rozwiniętych w 2012 r. wyniósł 1,0% i był niższy niż w 2011 r., kiedy wyniósł 4,7%. Spadek dynamiki importu był jeszcze widoczniejszy w krajach strefy euro – w 2011 r. import towarów i usług wzrósł tam o 4,4%, by w 2012 r. spaść o 1,2% (wskaźnik ten w 2012 r. obniżył się m.in. we Włoszech o 7,7%, w Hiszpanii o 5,7% oraz we Francji o 1,1%). Jednocześnie eksport towarów i usług ze strefy euro w 2012 r. wzrósł o 2,3% (w porównaniu ze wzrostem o 6,3% w 2011 r.); w przypadku grupy gospodarek rozwiniętych był nieco niższy (2,0% w 2012 r. oraz 5,7% rok wcześniej).

W 2012 r. handel międzynarodowy w gospodarkach wschodzących i rozwijających się osiągnął lepsze wyniki niż w gospodarkach rozwiniętych, choć i w tym przypadku jego dynamika słabła. Eksport towarów i usług w krajach wschodzących i rozwijających się w 2012 r. wzrósł o 4,2% (wobec 6,8% w 2011 r.), a import o 5,5% (w porównaniu do 8,8% rok wcześniej).

Rok 2012 był kolejnym rokiem pogarszania się wskaźników *terms of trade* dla gospodarek rozwiniętych (spadek o 0,7 p. proc. wobec spadku o 1,6 p. proc. w 2011 r.) oraz ich polepszania się dla gospodarek wschodzących i rozwijających się (wzrost o 0,5 p. proc. wobec wzrostu o 3,2 p. proc. w 2011 r.).

Wartość światowego handlu towarami w 2012 r. wyniosła 18,3 bln USD⁸ i zwiększyła się o zaledwie 0,2% w stosunku do poprzedniego roku. Mniejszy wzrost wartości handlu niż jego wolumenu spowodowany był m.in. spadającymi w 2012 r. cenami dóbr podlegających wymianie (np.: bawełny o 42,3%, rudy żelaza o 23,4%, kawy o 22,0% czy węgla o 20,5%).

I. 4. Rynek pracy

Spowolnienie gospodarcze w 2012 r. wpłynęło negatywnie na kondycję światowych rynków pracy, przede wszystkim w krajach rozwiniętych. Liczba osób bezrobotnych na świecie wzrosła o 4,2 mln osób do poziomu 197,3 mln⁹. Wskaźniki zatrudnienia w większości z krajów rozwiniętych obniżały się, zaś stopy bezrobocia, w tym długotrwałego, rosły. Jedynie sześć (Niemcy, Węgry, Izrael, Luksemburg, Malta i Szwajcaria) spośród 37 obserwowanych przez Międzynarodową Organizację Pracy (MOP) krajów z tej grupy zdołało odbudować poziomy zatrudnienia sprzed kryzysu gospodarczego. W Stanach Zjednoczonych

⁶ GUS, *Sytuacja makroekonomiczna w Polsce w 2012 r. na tle procesów w gospodarce światowej*, Warszawa 2013, s. 90-106.

⁷ Jeśli nie podano inaczej, to dane w niniejszym podrozdziale przytoczono za MFW (baza WEO).

⁸ Dane World Trade Organization (WTO), por. np.: *World Trade Report 2013*, WTO, 2013, s. 25.

⁹ MOP, *Global Employment Trends 2013*, Genewa 2012, s. 31.

stopa bezrobocia obniżała się, jednakże rósł odsetek osób nieaktywnych zawodowo. W większości gospodarek wschodzących i rozwijających się sytuacja na rynku pracy wyglądała lepiej niż w krajach rozwiniętych¹⁰. Jak podaje MOP, wskaźniki zatrudnienia 13 spośród 28 obserwowanych gospodarek wschodzących i rozwijających się przekroczyły poziomy sprzed kryzysu. Wskaźniki zatrudnienia kolejnych 11 krajów z tej grupy rosły, nie przekraczając jednak tego poziomu¹¹.

W 2012 r. na rynku pracy UE liczba pracujących zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 0,5%, zaś w strefie euro o 0,7%. Stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 10,5%, tj. wyższym o 0,8 p. proc. niż w 2011 r. W strefie euro stopa bezrobocia wyniosła 11,4%, co oznaczało wzrost o 1,3 p. proc. Najtrudniejsza sytuacja miała miejsce w południowych krajach UE, gdzie występowały wysokie stopy bezrobocia i wydłużały się okresy pozostawania bez pracy.

W 2012 r. nominalne koszty pracy na zatrudnionego w UE wzrosły o 3,1%, zaś w strefie euro o 1,9%. Dla porównania w 2011 r., zarówno w UE, jak i w strefie euro zwiększyły się o 2,1%. Wysoki wzrost kosztów pracy w 2012 r. wystąpił w Belgii, Austrii, Estonii, Finlandii oraz Niemczech, zaś spadek miał miejsce w Grecji, Portugalii, Słowenii oraz Hiszpanii. Wynagrodzenia realne w strefie euro rosły w tempie 0,6%, tj. szybszym niż produktywność. Było to odwróceniem tendencji z lat 2010-2011, gdy tempo wzrostu wynagrodzeń realnych kształtowało się poniżej wzrostu produktywności.

I. 5. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne

Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) na świecie w 2012 r. wyniósł 1,35 bln USD wobec 1,65 bln USD w 2011 r. Najwyższy spadek BIZ wobec roku poprzedniego (o 31,6% do poziomu 560,7 mld USD) wystąpił w gospodarkach rozwiniętych.

Napływ kapitału w formie BIZ w 2012 r. w Europie¹² wyniósł 275,6 mld USD i był niższy o 41,7% w relacji do roku poprzedniego. W przypadku UE BIZ osiągnął poziom 258,5 mld USD i zmniejszył się o 41,4% wobec 2011 r. Najwyższy napływ BIZ w UE w 2012 r. odnotowano dla Wielkiej Brytanii (62,3 mld USD), natomiast najmniejszy w Finlandii (1,8 mld USD). Spadek napływu BIZ wystąpił również w Ameryce Północnej (o 20,6%). Wartość napływu tego kapitału w 2012 r. osiągnęła poziom 213,0 mld USD, a 78,7% tej kwoty stanowiły bezpośrednie inwestycje zagraniczne na terenie Stanów Zjednoczonych. Napływ BIZ do Stanów Zjednoczonych zmniejszył się o 26,1% wobec 2011 r.

W 2012 r. spadek BIZ w gospodarkach rozwijających się był mniejszy niż w gospodarkach rozwiniętych i wyniósł 4,4%. Wartość BIZ w tych gospodarkach osiągnęła poziom 702,8 mld USD. Najwyższy napływ inwestycji zagranicznych w 2012 r.

¹⁰ MOP definiuje kraje rozwinięte jako kraje o wysokim dochodzie (*high income countries*, np. Niemcy, Francja, Polska, Portugalia, Szwecja, Szwajcaria, Stany Zjednoczone, Kanada, Japonia, Korea Płd.), gospodarki wschodzące jako kraje o wyższym średnim dochodzie (*upper middle income countries*, np. Azerbejdżan, Albania, Macedonia, Litwa, Łotwa, Meksyk, Chile, Chiny, Kolumbia, Brazylia, Turcja, Rosja), zaś rozwijające się jako te o średnim niższym i niskim dochodzie (*lower middle income and low income countries* np. Afganistan, Egipt, Maroko, Gruzja, Wietnam, Mongolia, Kambodża). Por.: MOP, *World of Work Report 2013*, Genewa 2013, s. 18.

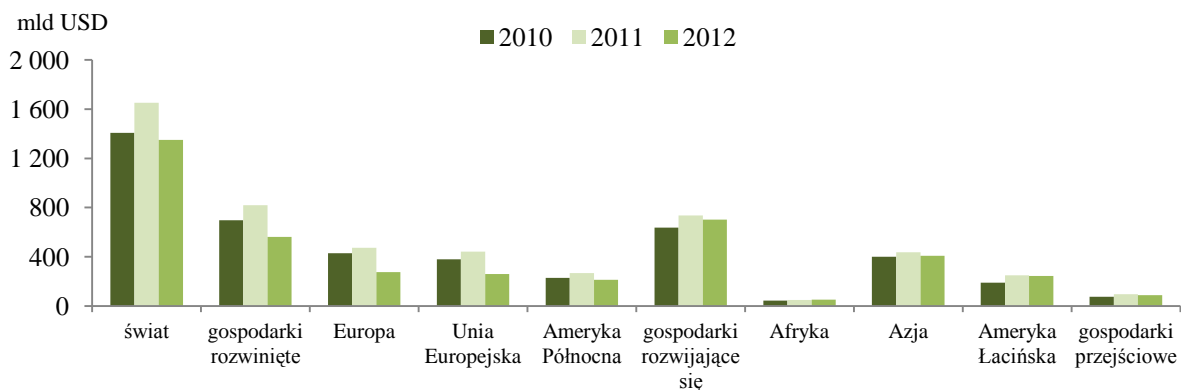
¹¹ MOP, *World of Work Report 2013*, Genewa 2013, s. 3.

¹² Kategorie stosowane przez UNCTAD.

charakteryzował region Azji¹³ i wyniósł 406,8 mld USD (spadek o 6,7% wobec 2011 r.). Wyższy napływ inwestycji bezpośrednich wystąpił w Afryce, gdzie wyniósł 50,0 mld USD i wzrósł o 5,1% w relacji do 2011 r. W Ameryce Łacińskiej BIZ był mniejszy niż w roku poprzednim o 2,2%.

W 2012 r. spadek napływu BIZ w gospodarkach przejściowych na tle innych grup krajów był relatywnie niski i wyniósł 9,2%. BIZ osiągnęły tam poziom 87,4 mld USD, z czego udział Rosji wyniósł 58,8%.

Wykres 4. Napływ BIZ według wybranych gospodarek na świecie

Źródło: dane UNCTAD.

Ocena ryzyka przez inwestorów w ujęciu globalnego BIZ może być przedstawiona na podstawie zmian w formie bezpośrednich inwestycji zagranicznych – „greenfield”¹⁴. W 2012 r. w ujęciu globalnym wartość tych inwestycji spadła o 33,0% do poziomu 612,2 mln USD. Świadczy to o rosnącej awersji do ryzyka inwestorów w ujęciu globalnym. W strukturze tych inwestycji najwyższy udział stanowił napływ tej formy kapitału do gospodarek rozwijających się (56,5% globalnej ich wartości).

I. 6. Sytuacja na globalnych rynkach finansowych

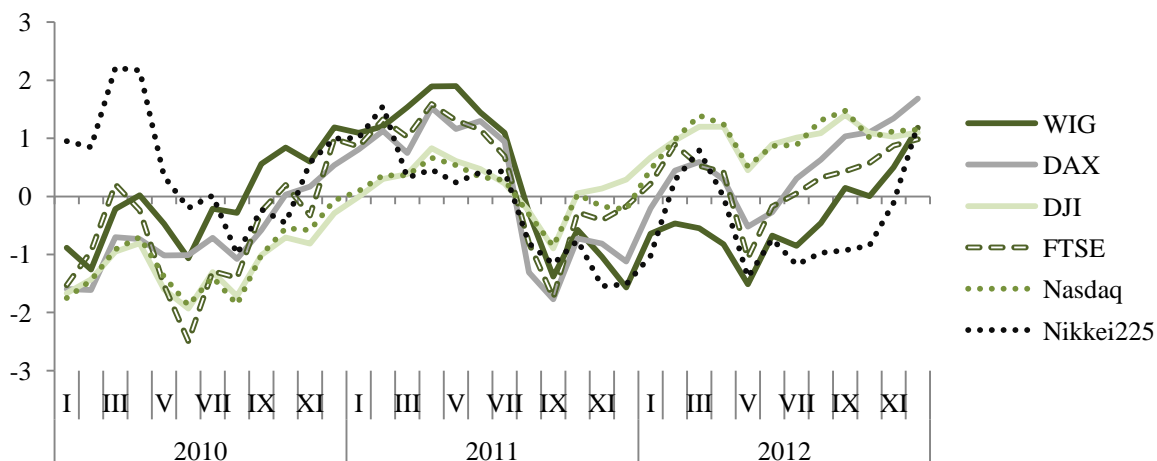
W 2012 r. sytuacja na globalnych rynkach finansowych cechowała się wysoką zmiennością. Wynikała ona z okresowego wzrostu awersji do ryzyka z uwagi na trwający kryzys zadłużeniowy w strefie euro. W I połowie 2012 r. sytuacja na rynkach akcji była kształtowana przez niepewność co do dalszej polityki fiskalnej w strefie euro. Ponowne nasilenie się kryzysu zadłużeniowego w tym okresie wynikało ze słabej dynamiki wzrostu gospodarczego w strefie euro, kontynuacji dostosowań bilansów sektora publicznego i prywatnego, a także niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Brak decyzji na szczeblu unijnym wzmacniał niepewność na rynkach finansowych co do utrzymania stabilności makroekonomicznej krajów strefy euro. Obawy te znalazły odzwierciedlenie w znaczącym wzroście rentowności hiszpańskich i włoskich obligacji skarbowych. Po ogłoszeniu w czerwcu 2012 r. konieczności dokapitalizowania sektora bankowego, poziom rentowności hiszpańskich 10-letnich obligacji skarbu państwa wzrósł do 7,6%. W tym samym okresie obniżyła się rentowność obligacji takich krajów, jak Niemcy i Stany Zjednoczone; ich poziom

¹³ Grupowanie według UNCTAD, Azja w ujęciu geograficznym.

¹⁴ Ta forma inwestycji wiąże się z utworzeniem w kraju docelowym nowej jednostki poprzez rozpoczęcie jej działalności od podstaw.

zmniejszył się średnio o 50 p.b.¹⁵. W II połowie 2012 r. zapowiedzi reform instytucjonalnych w strefie euro oraz podjęte działania banków centralnych na świecie, ukierunkowane na zwiększenie skali prowadzonej polityki łagodzenia ilościowego, skutkowały poprawą nastrojów na globalnych rynkach finansowych. Przyczyniło się to do spadku awersji do ryzyka inwestorów i zwiększyło napływ kapitału do gospodarek wschodzących.

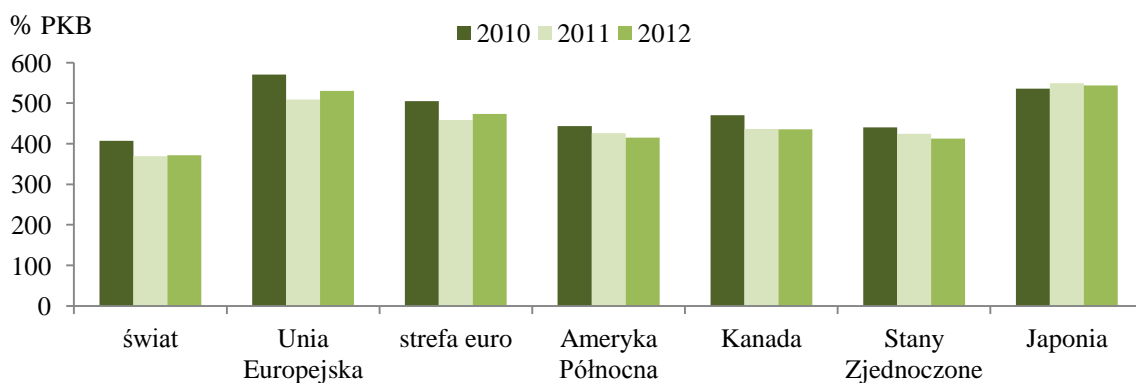
Wykres 5. Znormalizowane wybrane indeksy giełd światowych

Uwaga: normalizacja została przeprowadzona dla danych miesięcznych, z wykorzystaniem średniej oraz odchylenia standardowego obliczonego dla lat 2010-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych giełd.

Wykres 6. Relacja obligacji, akcji zwykłych i aktywów banków w PKB wybranych gospodarek

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych: MFW, *Global Financial Stability Report* z lat 2011-2013.

Sytuacja na rynkach finansowych wpłynęła na wycenę aktywów finansowych związaną z oceną ryzyka przez inwestorów. Na koniec 2012 r. relacja wartości obligacji, akcji zwykłych oraz aktywów banków do PKB wykazała nieznaczny wzrost w ujęciu globalnym do poziomu 371,9% PKB (o 2,8 p. proc. wobec 2011 r.). Wzrost tej relacji wystąpił w Unii Europejskiej (o 20,8 p. proc. wobec 2011 r.) oraz w strefie euro (o 15,2 p. proc. wobec roku poprzedniego). Najwyższy spadek tej wielkości w 2012 r. odnotowano w Stanach Zjednoczonych (o 11,5 p. proc. wobec 2011 r.), a jej poziom wyniósł tam 412,9% PKB.

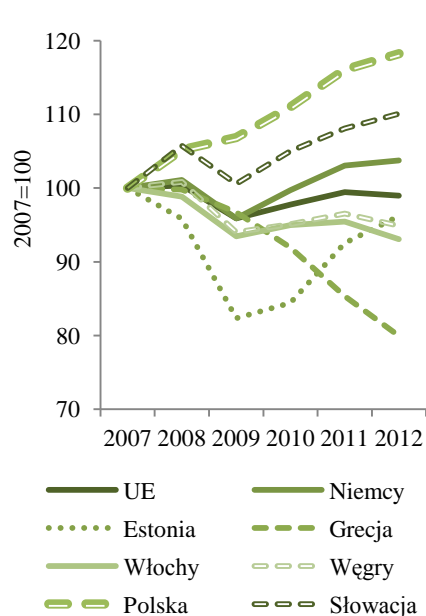
¹⁵BIS, 83rd Annual Report, Bazylea 2013, s. 14.

II. UWARUNKOWANIA SPOŁECZNO-GOSPODARCZE SYTUACJI SEKTORA BANKOWEGO W POLSCE

II.1. Wzrost gospodarczy

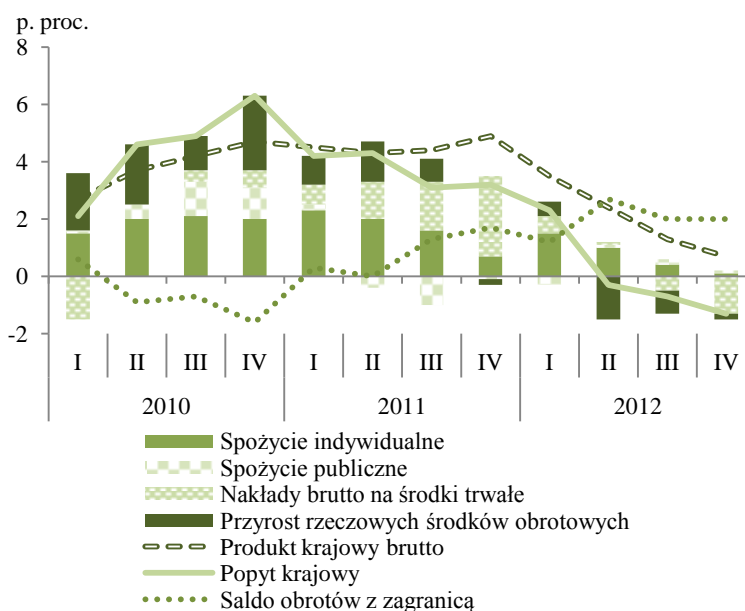
W 2012 r. produkt krajowy brutto w ujęciu realnym wzrósł w Polsce o 1,9%. Wzrost okazał się niższy niż w 2011 r. (4,5%) i 2010 r. (3,9%), jednak był jednym z najwyższych wśród krajów Unii Europejskiej (wyższe tempo wzrostu zanotowały jedynie republiki nadbałtyckie). Biorąc pod uwagę skumulowany wzrost PKB za lata 2007-2012 r., który wyniósł 18,3%, Polska pozostawała zdecydowanym liderem wśród krajów Unii Europejskiej, dla której zmiana PKB w tym okresie wyniosła -1,0%.

Wykres 7. Skumulowana zmiana PKB

Źródło: obliczenia na podstawie danych Eurostatu.

Wykres 8. Skala wpływu poszczególnych kategorii na wzrost realny PKB

Źródło: GUS, *Skorygowane kwartalne szacunki produktu krajowego brutto za 2012 r. oraz za I i II kwartał 2013 r.*

W odróżnieniu od dwu poprzedzających lat, decydujący wpływ na wzrost PKB w Polsce w 2012 r. miał nie popyt krajowy, a saldo obrotów z zagranicą (dodatnia kontrybucja w wysokości 2,0 p. proc.). Związane to było z wyższą dynamiką eksportu (wzrost o 4,9%) niż importu (wzrost o 1,0%)¹⁶. Wyższy poziom salda handlowego wynikał ze zmiany salda handlu z krajami UE, które w 2012 r. osiągnęło 20,5 mld EUR (przy 15,6 mld EUR w 2011 r.). Powiązane to było z jednoczesnym wzrostem eksportu do krajów UE (o 2,5 mld EUR) i spadkiem importu z tych państw (o 2,4 mld EUR).

¹⁶ Dane dla eksportu oraz importu odnoszą się do obrotów w cenach bieżących w EUR, por. GUS, *Handel zagraniczny styczeń-grudzień 2012 r.*, Warszawa 2013, s. 15.

W 2012 r. ujemny wkład popytu krajowego (0,1 p. proc.) spowodowany był ujemną kontrybucją akumulacji (0,9 p. proc.), na którą złożyły się ujemne wkłady inwestycji (0,3 p. proc.) oraz zmian zapasów (0,6 p. proc.). W ujęciu kwartalnym zanotowano ujemną kontrybucję nakładów brutto na środki trwałe w kolejnych dwóch kwartałach po zakończeniu EURO 2012 (po raz pierwszy od I kwartału 2010 r.). W kierunku przeciwnym niż akumulacja oddziaływało spożycie ogółem, którego wkład do PKB wyniósł 0,8 p. proc., ale był wyraźnie niższy niż w latach poprzednich. Spowodowane to było również niższą niż w latach wcześniejszych kontrybucją konsumpcji (spożycia prywatnego), której wkład (0,7 p. proc. w ujęciu rocznym) malał w każdym z kolejnych kwartałów 2012 r. Wkład spożycia publicznego do PKB wyniósł 0,1 p. proc.

Średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (inflacja) w Polsce w 2012 r. wyniósł 3,7% i był niższy niż w 2011 r., kiedy to wyniósł 4,3%. Był on wyższy od poziomu zakładanego w ustawie budżetowej (2,8%). Przekraczał on również przedział wahań celu inflacyjnego, ustalonego przez Radę Polityki Pieniężnej (2,5%, ± 1 p. proc.). Inflacja przewyższyła również wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw, który wynosił 3,4%. Do wzrostu inflacji w 2012 r. w największym stopniu przyczyniły się (w kolejności) zmiany cen związanych z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii, cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz cen transportu. Niższe niż rok wcześniej były natomiast ceny odzieży i obuwia. Od początku IV kwartału 2012 r. zaobserwowano wyraźne spowolnienie inflacji w ujęciu miesięcznym.

II.2. Sytuacja finansów publicznych

W 2012 r. w Polsce deficyt instytucji rządowych i samorządowych (według ESA'95) zgodny z procedurą EDP¹⁷ został obniżony z 5,0% PKB w 2011 r. do 3,9% PKB. Kontynuacja procesu konsolidacji fiskalnej i wzrostu gospodarczego sprawiły, że jego wartość w relacji do PKB była niższa niż średnia dla UE, jednak nadal powyżej poziomu referencyjnego wynoszącego 3% PKB. Polska od 2009 r. objęta była EDP¹⁸, co wiązało się ze zobowiązaniem do przedstawienia reform strukturalnych oraz obniżenia deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych do 2012 r.¹⁹

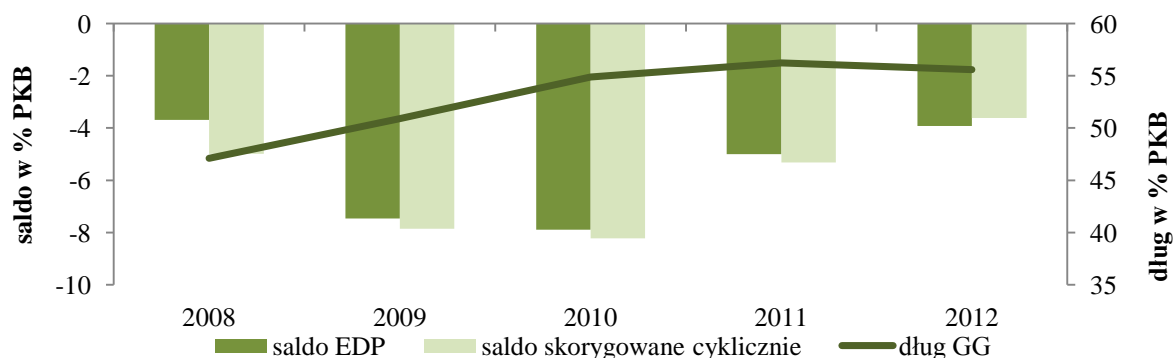
Jednocześnie po raz pierwszy od początku kryzysu gospodarczego zmniejszyło się zadłużenie publiczne według ESA'95 w relacji do PKB. W 2012 r. dług sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniósł 55,6% PKB, wobec 56,2% PKB w roku poprzednim. Zadłużenie Polski w relacji do PKB było zatem niższe niż w Unii Europejskiej i utrzymywało się poniżej wartości zapisanego w traktacie z Maastricht (60% PKB).

¹⁷ W ramach Procedury Nadmiernego Deficytu (EDP) wykorzystywana jest koncepcja salda sektora instytucji rządowych i samorządowych (ESA'95), ale po wprowadzeniu szeregu korekt. Porównaj: GUS, *Sytuacja makroekonomiczna w Polsce w 2012 r. na tle procesów w gospodarce światowej*, Warszawa 2013, s. 98-99, 104-106.

¹⁸ KE, *Poland, Report prepared in accordance with Article 104(3) of the Treaty*, Bruksela 2009.

¹⁹ W 2013 r. czas korekty dla Polski został wydłużony na 2014 r.

Wykres 9. Saldo i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w Polsce

Źródło: KE (Ameco).

II.3. Rynek pracy

W 2012 r. wraz ze spowolnieniem gospodarczym sytuacja na rynku pracy w Polsce uległa pogorszeniu. Przeciętne zatrudnienie²⁰ wyniosło 9 275 tys. osób, co oznaczało spadek o 0,2%, podczas gdy w 2011 r. wzrosło o 0,9%. W 2012 r. stopa bezrobocia według Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności wyniosła 10,1% i była wyższa o 0,5 p. proc. w stosunku do poprzedniego roku. Ze względu na rosnące bezrobocie, presja na wzrost płac obniżyła się. Wynagrodzenia realne zmniejszyły się o 0,1%, po tym jak w latach 2009-2011 tempo ich wzrostu zwalniało. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w kategoriach nominalnych wyniosło 3 521,67 zł i było wyższe o 3,5% w relacji do poprzedniego roku. W 2011 r. dla porównania wzrost ten wyniósł 5,4%.

W działalności finansowej i ubezpieczeniowej przeciętne zatrudnienie wyniosło 283 tys. osób, co oznaczało wzrost o 0,8% wobec 2011 r.²¹. Skala zmian przeciętnej liczby zatrudnionych w latach 2009-2012 była niewielka. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie kształtowało się na poziomie 6 006,71 zł, co oznacza, że było ono wyższe o 70,6% od wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Tempo wzrostu wynagrodzenia nominalnego w działalności finansowej i ubezpieczeniowej w 2012 r. wyniosło 3,2%. Wynagrodzenie realne zmniejszyło się o 0,3%, podczas gdy rok wcześniej wzrosło o 2,4%²².

II.4. Dochody ludności

Wraz z pogarszającą się sytuacją gospodarczą w 2012 r. skłonność do konsumpcji gospodarstw domowych zmalała, wzrosła zaś skłonność do oszczędzania. Dynamika spożycia

²⁰ Dane dotyczą pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Dane nie obejmują gospodarstw indywidualnych w rolnictwie i jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej oraz bezpieczeństwa publicznego.

²¹ *Biuletyn Statystyczny nr 9/2013*. Dane odnośnie przeciętnego zatrudnienia dotyczą pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Dane nie obejmują gospodarstw indywidualnych w rolnictwie i jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej oraz bezpieczeństwa publicznego.

²² Dane dotyczące wynagrodzenia realnego w działalności finansowej i ubezpieczeniowej pochodzą z publikacji GUS, *Zatrudnienie i wynagrodzenie w 2012 r.*, Warszawa 2013.

indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca wyniosła 0,8% w ujęciu realnym i była niższa o 1,8 p. proc. niż rok wcześniej²³. Z kolei stopa oszczędności sektora gospodarstw domowych i instytucji niekomercyjnych²⁴ wyniosła 5,0% i była wyższa o 2,9 p. proc. niż rok wcześniej.

Niekorzystna sytuacja na rynku pracy odbiła się negatywnie na sytuacji dochodowej ludności. Zgodnie z danymi badania budżetów gospodarstw domowych w 2012 r. dochód rozporządzalny na osobę wyniósł 1 278 zł i był realnie niższy o 0,1% niż rok wcześniej. Był to drugi rok z rzędu, gdy dochód realny się zmniejszał. Skala jego spadku była jednak niższa niż w roku poprzednim, gdy zmalał o 1,4%. Spadek dochodów w ujęciu realnym w 2012 r. nastąpił wśród gospodarstw domowych osób pracujących na własny rachunek (1,9%), rencistów (1,4%) i pracowników (0,7%), zaś wzrost - wśród gospodarstw domowych rolników (7,4%)²⁵ i emerytów (0,9%).

Udział wydatków w dochodzie rozporządzalnym wynosił 82,2% i był niższy o 0,5 p. proc. niż rok wcześniej. W latach 2008-2012 udział ten zmniejszał się z każdym kolejnym rokiem. Udział wydatków w dochodzie w 2012 r. był najwyższy w gospodarstwach domowych rencistów (93,2%), najniższy zaś wśród rolników (71,9%). Wśród pracowników wyniósł 80,6%, zaś wśród pracujących na własny rachunek 82,7%. W 2012 r. drugi rok z rzędu rósł udział wydatków na żywność i napoje bezalkoholowe w wydatkach ogółem.

II.5. Rynek mieszkaniowy

Rozwój rynku mieszkaniowego wiąże się m.in. z możliwością finansowania kredytów mieszkaniowych przez sektor bankowy. Udział budownictwa w strukturze tworzenia wartości dodanej w 2012 r. stanowił 7,8% (w 2011 r. było to 8,1%). Produkcja budowlano-montażowa²⁶ zrealizowana w 2012 r. na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane była o 3,7% niższa niż w 2011 r., w którym odnotowano wzrost produkcji o 11,8%.

W 2012 r. oddano do użytkowania 99 908 nowych budynków, tj. o 7 898 budynków więcej niż w 2011 r., w tym udział budownictwa indywidualnego w ogólnej liczbie nowych budynków oddanych do użytkowania zmniejszył się z 88,9% w 2011 r. do 88,4% w 2012 r.

Liczba nowych budynków mieszkalnych (bez budynków zbiorowego zamieszkania oraz budynków jednorodzinnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania) przekazanych do użytkowania w 2012 r. wyniosła 75,1 tys. (w 2011 r. było to 68,9 tys.).

W 2012 r. rozpoczęto budowę 141,8 tys. mieszkań, tj. o 20,4 tys. mieszkań (o 12,6%) mniej niż w 2011 r. Mniej mieszkań rozpoczęto we wszystkich formach budownictwa, w tym w budownictwie indywidualnym (o 11,9% mniej), przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 11,3% mniej) oraz społecznym czynszowym (o 49,6% mniej). Mniej mieszkań rozpoczęto również w budownictwie spółdzielczym (o 9,0%) oraz zakładowym (o 18,7%).

W 2012 r. oddano do użytkowania 152,9 tys. mieszkań, tj. o 22 tys. mieszkań (o 16,8%) więcej niż w roku 2011. Wzrost liczby mieszkań wprowadzanych przez

²³ GUS, *Mały Rocznik Statystyczny Polski 2013*, Warszawa 2013, s. 195.

²⁴ Obliczona jako udział oszczędności brutto w dochodzie do dyspozycji.

²⁵ Wśród gospodarstw domowych rolników występują duże wahania poziomu dochodu pomiędzy kolejnymi latami. Przykładowo w 2011 r. realne dochody obniżyły się o 8,3%.

²⁶ GUS, *Budownictwo – wyniki działalności w 2012 r.*, Warszawa 2013.

deweloperów na rynek w pierwszych miesiącach 2012 r. wynikał między innymi ze zmian w polityce państwa, np. ze zmiany regulacyjnej dotyczącej zabezpieczenia rozliczeń pomiędzy klientami i deweloperami (Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o ochronie praw nabywcy lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego, Dz. U. Nr 232 poz. 1377), która weszła w życie 29 kwietnia 2012 r. Natomiast w grudniu nastąpiło zakończenie funkcjonowania programu „Rodzina na swoim”, co mogło przyczynić się w ostatnich miesiącach 2012 r. do zwiększenia zainteresowania zakupem niewielkich i niedrogich mieszkań spełniających wymogi cenowe tego programu oraz liczby kredytów udzielonych ze wsparciem państwa²⁷.

Tabl. 1. Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia, których budowę rozpoczęto oraz które oddano do użytkowania (w tys.)

	Liczba mieszkań w nowych budynkach mieszkalnych, na których budowę wydano pozwolenia	Liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto	Liczba mieszkań oddanych do użytkowania
2008	220,4	174,7	165,2
2009	168,4	142,9	160,0
2010	165,1	158,1	135,8
2011	175,1	162,2	131,0
2012.....	156,4	141,8	152,9

Źródło: GUS, *Budownictwo – wyniki działalności w 2012 r.*, Warszawa 2013.

II.6. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw

Przedsiębiorstwa niefinansowe o liczbie pracujących 10 i więcej w 2012 r. wykazywały mniej korzystne wyniki finansowe niż rok wcześniej²⁸. Przychody z całokształtu działalności w tych przedsiębiorstwach wzrosły w 2012 r. o 3,8% i wyniosły 2827,7 mld zł. Najwyższy udział w strukturze przychodów stanowiły przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w wysokości 2725,5 mld zł (wzrost o 4,0% w relacji do roku poprzedniego).

Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności badanych przedsiębiorstw były w 2012 r. wyższe o 4,6% i wyniosły 2707,1 mld zł. Relacja kosztów z całokształtu działalności w odniesieniu do przychodów tych podmiotów w 2012 r. kształtowała się na poziomie 95,7%. Wskaźnik ten wzrósł o 0,6 p. proc. w stosunku do poprzedniego roku.

Wynik finansowy brutto przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej kształtował się w 2012 r. na poziomie 120,6 mld zł i był niższy o 10,0% w relacji do 2011 r. Wynik finansowy netto tych podmiotów również wykazał spadek o 9,3%, kształtując się na poziomie 100,0 mld zł. Wskaźniki rentowności brutto i netto tej grupy przedsiębiorstw niefinansowych w 2012 r. obniżyły się wobec 2011 r. i wyniosły odpowiednio 4,3% i 3,5%. Odnotowano również spadek o 1,6% nakładów na inwestycje w tych podmiotach gospodarczych, a ich kwota wyniosła 110,7 mld zł.

²⁷ MG, *Polska 2013 – raport o stanie gospodarki*, Warszawa 2013, s. 193.

²⁸ GUS, *Wyniki finansowe podmiotów gospodarczych I-XII 2012 r.*, Warszawa 2013.

II.7. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne

Wartość napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Polsce w 2012 r. wyniosła 4,7 mld EUR, wykazując spadek o 61,9% w relacji do roku poprzedniego. Już w latach 2010-2011 utrzymywał się spadek napływu BIZ, co wynikało ze zmniejszenia udziałów kapitałowych, a także ich wycofywania, co miało miejsce w 2012 r. Zmniejszenie napływu inwestycji bezpośrednich do Polski w 2012 r. związane było również z wycofaniem się inwestorów zaangażowanych w kapitał w tranzycie na poziomie 4,6 mld EUR²⁹.

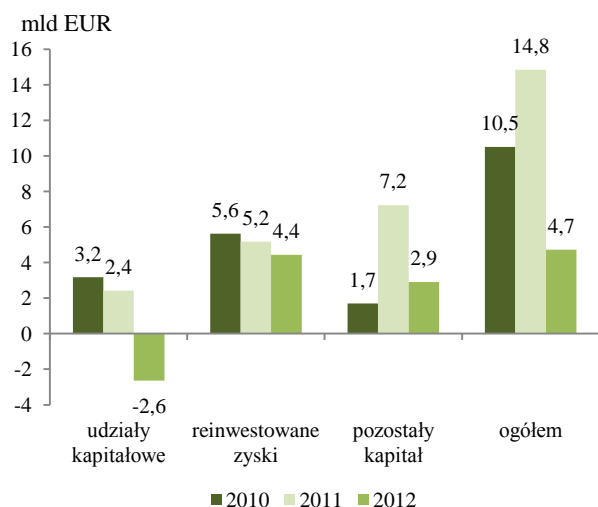
Kategoria BIZ „udziały kapitałowe” w zagranicznych inwestycjach bezpośrednich miała w 2012 r. wartość ujemną, która wyniosła 2,6 mld EUR (wobec dodatniej w 2011 r. w wysokości 2,4 mld EUR). Napływ kapitału w formie reinwestowanych zysków w 2012 r. zmniejszył się o 14,2% w porównaniu do 2011 r. i wyniósł 4,4 mld EUR. Kategoria BIZ „pozostały kapitał” charakteryzowała się spadkiem o 59,7%, do poziomu 2,9 mld EUR.

Biorąc pod uwagę podział na strefy ekonomiczne, w 2012 r. największy napływ zagranicznych inwestycji bezpośrednich do Polski pochodził z Europy i wyniósł 4,7 mld EUR (spadek o 69,9% wobec 2011 r.). W strukturze tych inwestycji przeważały reinwestowane zyski w kwocie 4,1 mld EUR (wobec 5,1 mld EUR w 2011 r.). Napływ BIZ do Polski z krajów UE w 2012 r. był niższy o 77,7% niż w 2011 r. i wyniósł 4,1 mld EUR. Napływ BIZ do Polski był niższy również ze strefy euro i wyniósł 3,8 mld EUR (spadek o 74,5% wobec 2011 r.). Znaczne zmniejszenie napływu tego kapitału do Polski odnotowano również z krajów OECD z poziomu 14,9 mld EUR w 2011 r. do 4,4 mld EUR w 2012 r.

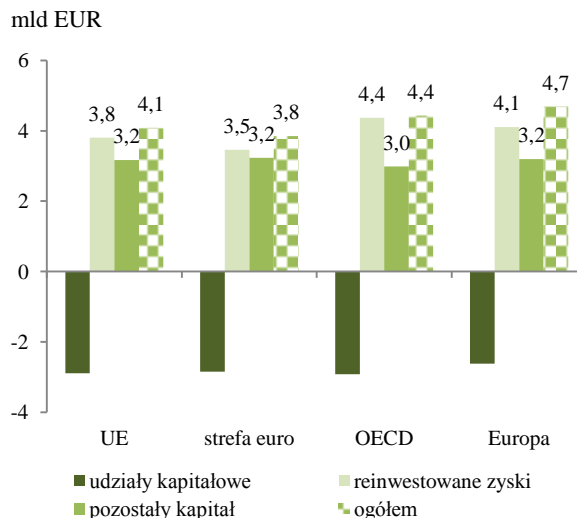
W podziale na kraje największy napływ BIZ do Polski pochodził w 2012 r. z Niemiec i wyniósł 3,5 mld EUR (wobec 3,8 mld EUR w 2011 r.). Drugim krajem, od którego wartość BIZ była najwyższa, była Francja, z której napływ kapitału wyniósł 3,1 mld EUR (wzrost wobec 2011 r. o 1,1 mld EUR). W UE największy odpływ kapitału BIZ z Polski wystąpił do Luksemburga i wyniósł 3,2 mld EUR (wobec dodatniego napływu w 2011 r. na poziomie 5,4 mld EUR) oraz Holandii na poziomie 1,7 mld EUR (wobec dodatniego napływu 0,03 mld EUR w 2011 r.). Biorąc pod uwagę wybrane rodzaje działalności gospodarczej, największy napływ BIZ do Polski w 2012 r. odnotowano dla działalności finansowej i ubezpieczeniowej – 3,8 mld EUR (wobec 3,4 mld EUR w 2011 r.). W ramach tej kategorii przeważał napływ kapitału związanego z finansową działalnością usługową (z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych), którego poziom wyniósł 4,0 mld EUR (wobec 3,6 mld EUR w 2011 r.).

²⁹ NBP, *Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2012 roku*, Warszawa 2013, s.1.

Wykres 10. Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski

Wykres 11. Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski w 2012 r.

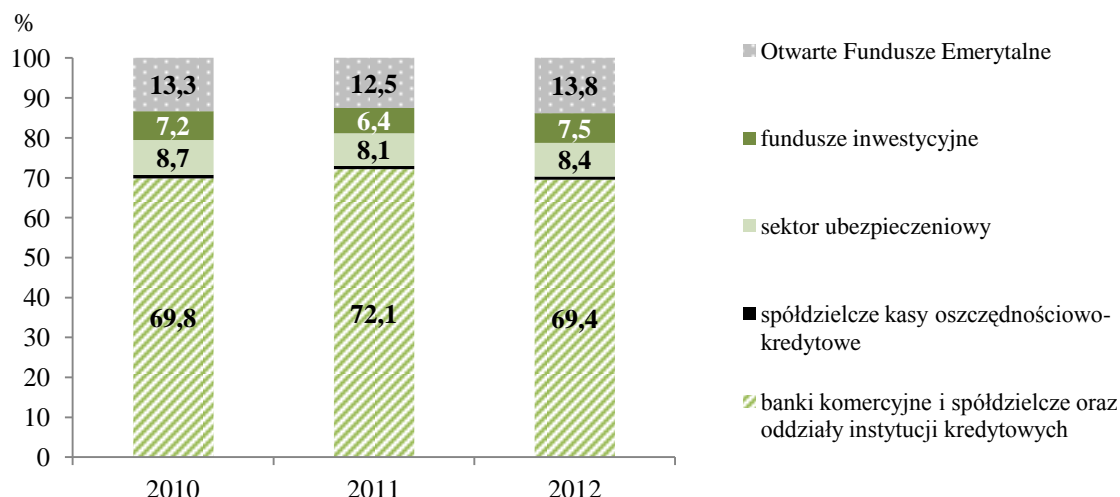
Źródło: NBP, *Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2012 roku*, Warszawa 2013.

II.8. Rynek finansowy

Sytuacja na rynku finansowym w Polsce w 2012 r. kształtowała się pod wpływem wciąż utrzymującej się niepewnej sytuacji odbudowy wzrostu gospodarczego na świecie i w Polsce. Rynek finansowy w Polsce w 2012 r., mierzony wartością aktywów instytucji finansowych, wzrósł o 8,5% wobec 2011 r. do poziomu 1 948,1 mld zł, utrzymując zbliżony poziom dynamiki w stosunku do 2011 r. Wyższą wartość aktywów finansowych odnotowano w 2012 r. w każdej grupie podmiotów funkcjonujących na rynku finansowym. Najwyższy wzrost aktywów w 2012 r. odnotowano dla funduszy inwestycyjnych; były one wyższe o 31,4 mld zł, tj. o 27,4% w stosunku do roku poprzedniego. Najwyższą wartość aktywów na rynku finansowym w Polsce w 2012 r. miały banki komercyjne i spółdzielcze – łącznie 1352,9 mld zł (wzrost o 4,5% wobec 2011 r.).

Kontynuowany rozwój rynku finansowego w Polsce w 2012 r. nie zmienił struktury aktywów podmiotów finansowych. Najwyższy udział w strukturze aktywów należał do banków i wyniósł 69,4% (spadek o 2,7 p. proc. wobec 2011 r.). Aktywa Otwartych Funduszy Emerytalnych miały udział 13,8% (wzrost o 1,3 p.proc. wobec 2011 r.) i były drugimi po bankach podmiotami o najwyższej wartości aktywów.

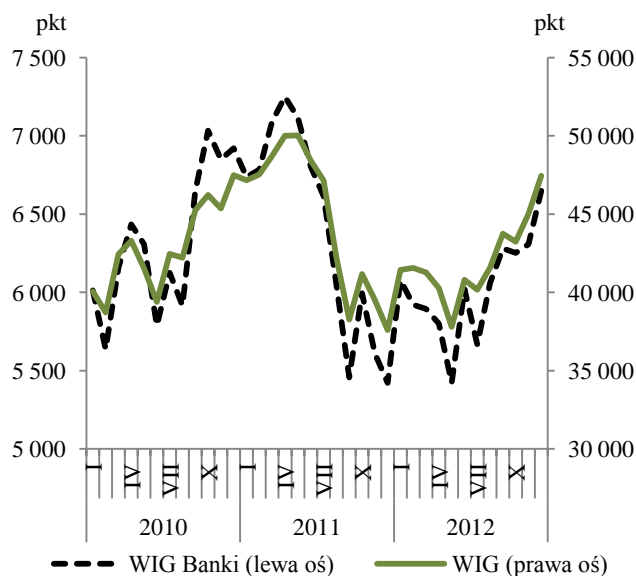
Wykres 12. Struktura aktywów finansowych instytucji finansowych

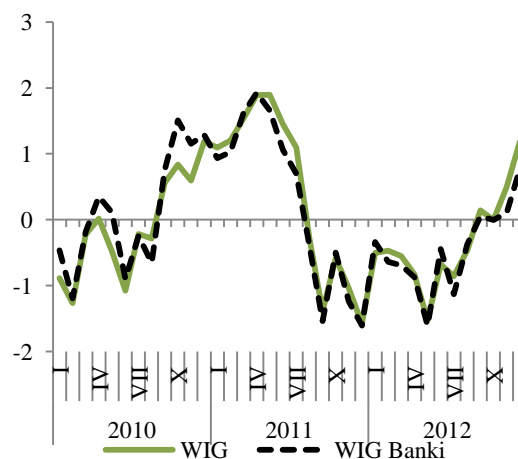
Źródło: dane NBP, KNF, KSKOK oraz dane GUS.

W I połowie 2012 r. spadki cen akcji na globalnych rynkach finansowych kształtowały spadki indeksów na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych (GPW), natomiast ograniczenie awersji do ryzyka związane m.in. z działaniami banków centralnych w II połowie roku przyczyniło się do poprawy koniunktury na giełdzie.

Wykres 13. Indeks WIG i WIG-Banki

Wykres 14. Znormalizowane indeksy WIG i WIG-Banki

Uwaga: normalizacja została przeprowadzona dla danych miesięcznych, z wykorzystaniem średniej oraz odchylenia standardowego obliczonego dla lat 2010-2012.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GPW.

Wartość kapitalizacji GPW w 2012 r. wyniosła 734,0 mld zł, wykazując wzrost o 14,2% wobec 2011 r. W 2012 r. na Rynku Głównym GPW notowanych było 438 spółek (426 spółek w 2011 r.), w tym 43 spółki zagraniczne (39 na koniec 2011 r.). W 2012 r. na GPW odbyło się 19 debiutów wobec 38 w 2011 r. Poprawa nastrojów inwestorów na rynkach kapitałowych w 2012 r. przełożyła się na roczną stopę zwrotu, która dla indeksu WIG była dodatnia i wyniosła 26,2%, a dla WIG-Banki również była dodatnia i osiągnęła poziom 22,6%.

III. SEKTOR BANKOWY NA ŚWIECIE I W UNII EUROPEJSKIEJ

III. 1. Polityka monetarna

Działania podejmowane przez banki centralne na świecie

Banki centralne na świecie w 2012 r. prowadziły politykę pieniężną w warunkach wystąpienia niekorzystnej koniunktury w globalnej gospodarce. Ograniczona aktywność gospodarcza i pojawiające się napięcia na rynkach finansowych skutkowały wspieraniem przez banki centralne wzrostu gospodarczego, przy wykorzystaniu różnych instrumentów, polityki pieniężnej.

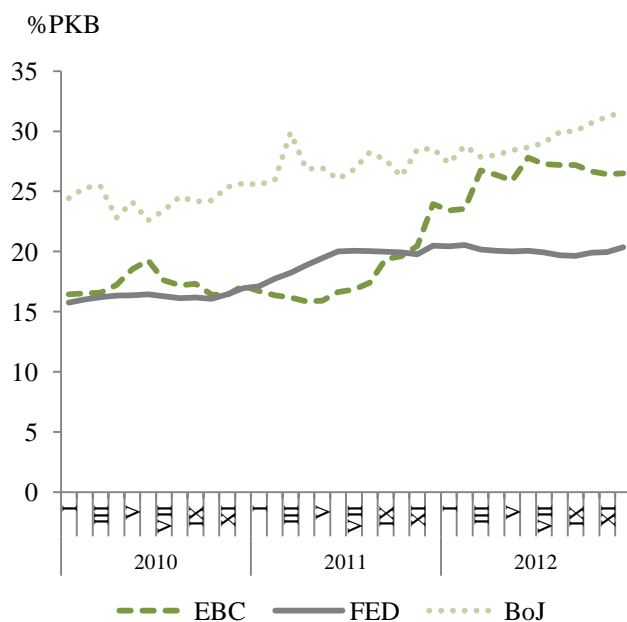
W 2012 r. największe banki centralne na świecie zwiększyły bądź utrzymały skalę ekspansji monetarnej. Część działań podjętych przez banki centralne w 2012 r. stanowiły kontynuację polityki monetarnej z 2011 r. Wynikało to z utrzymujących się obaw co do zachowania stabilności makroekonomicznej strefy euro. W 2012 r. spadek awersji do ryzyka na rynkach finansowych nastąpił wraz z decyzjami dotyczącymi dokapitalizowania hiszpańskiego sektora bankowego oraz realizacją programu oszczędnościowego przez Grecję. Na poprawę zaufania inwestorów w 2012 r. wpłynęło również podjęcie decyzji o dalszych reformach instytucjonalnych w strefie euro.

W sytuacji kontynuacji osłabienia gospodarczego i słabnącej presji inflacyjnej w 2012 r. banki centralne, zarówno w gospodarkach rozwiniętych, jak i rozwijających się zdecydowały się na działania stymulujące wzrost gospodarczy. W 2012 r. Bank Rezerwy Federalnej (Fed) oraz Bank Anglii utrzymywały stopy procentowe na poziomie bliskim zera, który wyniósł odpowiednio 0,25% oraz 0,50%. Na utrzymywanie obniżonych stóp procentowych w 2012 r. zdecydował się również Bank Japonii (BoJ). W II połowie 2012 r. Europejski Bank Centralny (EBC) obniżył podstawową stopę procentową do poziomu 0,50%. Na obniżkę podstawowych stóp procentowych o 25 p.b. do poziomu 1,25% zdecydował się również bank centralny Szwecji. W 2012 r. zakończyło się zaciskanie polityki pieniężnej w gospodarkach rozwijających się, rozpoczęto się w 2010 r. Na początku 2012 r. Bank Rezerw Indii obniżył stopę repo oraz stopę rezerwy gotówkowej odpowiednio o 125 p.b. i 200 p.b. Ludowy Bank Chin obniżył w 2012 r. benchmark poziomu utrzymywanych depozytów oraz benchmarkową jednoroczną stopę procentową o 50 p.b. Centralny Bank Brazylii zdecydował się na luzowanie polityki monetarnej już od sierpnia 2011 r., kontynuując tę strategię również w 2012 r. Referencyjna stopa SELIC na koniec 2012 r. w tym banku wynosiła 7,25%. i była łącznie obniżona w tym roku o 375 p.b. Na obniżkę stóp procentowych w tym okresie zdecydowano się również w Czechach, na Węgrzech, w Meksyku oraz Polsce.

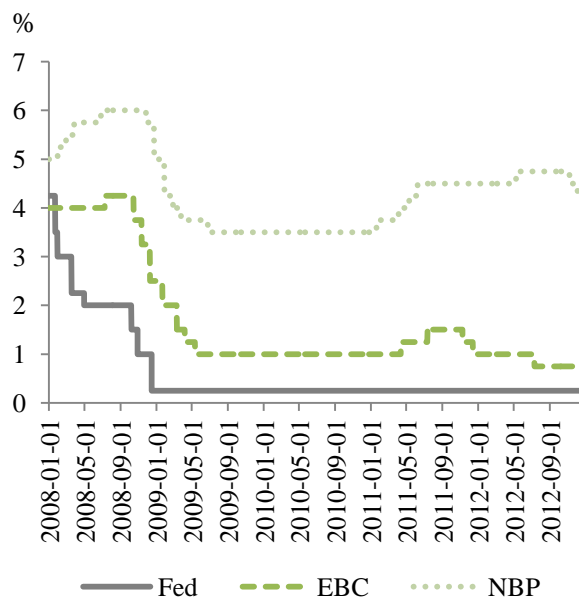
Banki centralne w 2012 r. podejmowały dodatkowe działania mające na celu ograniczenie napięć płynnościowych na rynkach finansowych. W III kwartale 2012 r. Fed uruchomił nowy program skupu obligacji zabezpieczonych kredytami hipotecznymi (MBS Mortgage-Backed Securities). EBC również w tym okresie ogłosił program bezwarunkowych transakcji monetarnych (OMT - Outright Monetary Transactions). W październiku 2012 r. BoJ wprowadził nowy program płynnościowy (BLF - Stimulating Bank Lending Facility), celem zwiększenia akcji kredytowej przez sektor bankowy. Niestandardowe działania podjęte przez banki centralne od II połowy 2012 r. przyczyniły się do zmniejszenia narastającej

awersji do ryzyka na rynkach finansowych. Działania te przełożyły się także na znaczny wzrost wartości aktywów banków centralnych w tym okresie.

Wykres 15. Aktywa wybranych banków centralnych

Wykres 16. Podstawowe stopy procentowe wybranych banków centralnych

Źródło: MFE, *Global Financial Stability Report*, lipiec 2013. Źródło: dane Fed, EBC, NBP.

Działania podejmowane przez EBC

W 2012 r. działania podjęte przez EBC przyczyniły się do ograniczenia obaw na rynkach finansowych. Pod koniec 2011 r. rozpoczęto przeprowadzenie 3-letnich operacji refinansujących, których druga tura odbyła się w lutym 2012 r. Nasilanie się kryzysu zadłużeniowego w II kwartale 2012 r. skutkowało podjęciem przez Radę Europejską decyzji o utworzeniu unii bankowej oraz obniżeniem przez EBC w lipcu stóp procentowych o 25 p.b. Poziom tych stóp po obniżce wyniósł dla podstawowych operacji refinansujących 0,75%, stopy kredytu 1,50%, oraz stopy depozytu 0,00%. We wrześniu 2012 r. EBC ogłosił gotowość do wprowadzenia niestandardowego programu bezwarunkowych transakcji monetarnych OMT, który wiązał się ze skupem europejskich obligacji rządowych na rynku wtórnym. Sama zapowiedź takiego działania przyczyniła się do obniżenia rentowności obligacji takich krajów, jak Hiszpania i Włochy. EBC prowadził również od listopada 2011 r. do października 2012 r. skup zabezpieczonych obligacji zarówno na rynkach pierwotnych, jak i wtórnych na łączną wartość 16,4 mld EUR³⁰.

³⁰ GUS, *Sytuacja makroekonomiczna w Polsce w 2012 r. na tle procesów w gospodarce światowej*, Warszawa 2013, s. 134.

III. 2. Inicjatywy legislacyjne dotyczące rynków finansowych

Regulacje prawne sektora finansowego UE

Do regulacji prawnych dotyczących europejskiego systemu finansowego, które weszły w życie w 2012 r. zaliczyć można:

- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2012 z dnia 14 marca 2012 r.³¹ w sprawie krótkiej sprzedaży i wybranych aspektów dotyczących swapów ryzyka kredytowego;
- rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 260/2012 z dnia 14 marca 2012 r.³² ustanawiające wymogi techniczne i handlowe w odniesieniu do poleceń przelewu i poleceń zapłaty w euro oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 924/2009;
- zalecenie Rady Europejskiej z dnia 10 lipca 2012 r.³³ w sprawie wdrażania ogólnych wytycznych dotyczących polityk gospodarczych państw członkowskich, których walutą jest euro, które dotyczyło m.in. kontynuowania konsolidacji fiskalnej jako elementu centralnego w strategii przezwyciężenia kryzysu w strefie euro, stabilności i dobrego funkcjonowania systemu finansowego itd.;
- rozporządzenie Delegowane Komisji (UE) z dnia 12 lipca 2012 r.³⁴ uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1060/2009, które odnosiło się do przepisów proceduralnych dotyczących grzywien nakładanych na agencje ratingowe przez Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych, w tym przepisów prawa do obrony i przepisów tymczasowych³⁵;
- zalecenie Europejskiej Rady ds. Ryzyka Systemowego z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie finansowania instytucji kredytowych (ERRS/2012/2) (2013/C 119/01), które dotyczyło m.in.: monitorowania i oceny ryzyka finansowania oraz zarządzania tym ryzykiem przez organy nadzorcze, zarządzania ryzykiem związanym z obciążeniem aktywów, monitorowania obciążenia aktywów, wymogów związanych z przejrzystością informacji o obciążeniu aktywów oraz wskazania najlepszych praktyk odnoszących się do zabezpieczonych obligacji.

Działania podejmowane przez EBC

W dniu 18 stycznia 2012 r. weszło w życie rozrządzenie Europejskiego Banku Centralnego (UE) nr 1358/2011 z dnia 14 grudnia 2011 r.³⁶ zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1745/2003 dotyczące stosowania rezerw obowiązkowych (EBC/2003/9). Według tego rozporządzenia rezerwa obowiązkowa na poziomie 1,0% ma zastosowanie do wszystkich innych zobowiązań uwzględnionych w podstawie naliczania rezerwy. Rozporządzenie to oparte było na decyzji Rady Prezesów EBC z grudnia 2011 r.

³¹ Dz.U. UE L86/1.

³² Dz.U. UE L94/22.

³³ Dz.U. UE C219/95.

³⁴ Nr 946/2012.

³⁵ Dz.U. UE L282/23.

³⁶ Dz.U. UE L 338/51.

Decyzja Europejskiego Banku Centralnego z dnia 3 lipca 2012 r.³⁷ zmieniała decyzję EBC/2011/25 w sprawie dodatkowych tymczasowych środków dotyczących operacji refinansujących Eurosystemu i kwalifikowania zabezpieczeń (EBC/2012/12). Zgodnie z art. 18 ust. 1 Statutu Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego, EBC i krajowe banki centralne państw członkowskich, których walutą jest euro, mogą dokonywać właściwie zabezpieczonych operacji kredytowych z instytucjami kredytowymi oraz innymi uczestnikami rynku. Dokument wszedł w życie z dniem 3 lipca 2012 r. i został wycofany z dniem 13 września 2012 r.

Z dniem 1 października 2012 r. weszły w życie wytyczne Europejskiego Banku Centralnego z dnia 20 lipca 2012 r. w sprawie wymiany danych dotyczących usług gotówkowych (EBC/2012/16)³⁸. Wytyczne te dotyczą systemu wymiany danych *Data Exchange for Cash Service* – DECS w ramach Eurosystemu.

W 2012 r. kontynuowane były prace w ramach Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego dotyczące umowy bazylejskiej III, w tym nowych standardów związanych z kapitałem i płynnością banków. W 2012 r. w ramach dyrektywy Komisji Europejskiej dotyczącej wymogów kapitałowych CRD IV/CRR toczyły się prace nad jej implementacją do prawa europejskiego. W 2012 r. EBC i Rada Stabilności Finansowej prowadziły prace nad jakością danych i metodologią służącą identyfikacji banków o znaczeniu systemowych w gospodarce globalnej.

Inicjatywy legislacyjne dotyczące rynków finansowych

Europejski Mechanizm Stabilności (EMS) warunkujący stałe zabezpieczenie finansowe strefy euro według porozumienia państw członkowskich w lutym 2012 r. stał się międzynarodową instytucją finansową o kapitale 500 mld EUR. W dniu 27 listopada 2012 r. Europejski Trybunał Sprawiedliwości potwierdził, iż traktat EMS jest zgodny z obowiązującym prawem UE.

W 2012 r. podjęto szereg inicjatyw dotyczących wzmocnienia unii gospodarczej i walutowej. Skutkiem tych działań było ustanowienie jednolitego mechanizmu nadzoru, którego ośrodkiem ma być EBC. Odpowiedzialność i spójność funkcjonowania tego mechanizmu według ustaleń Rady Europejskiej w 2012 r. ma stanowić element unii bankowej. Ponadto, w dniu 28 listopada 2012 r. Komisja Europejska wydała komunikat dotyczący planu działania na rzecz pogłębionej i rzeczywistej unii gospodarczej i walutowej (otwarcie debaty europejskiej)³⁹.

³⁷ Dz.U. UE L186/38.

³⁸ Dz.U. UE L 245/3 (2012/502/UE).

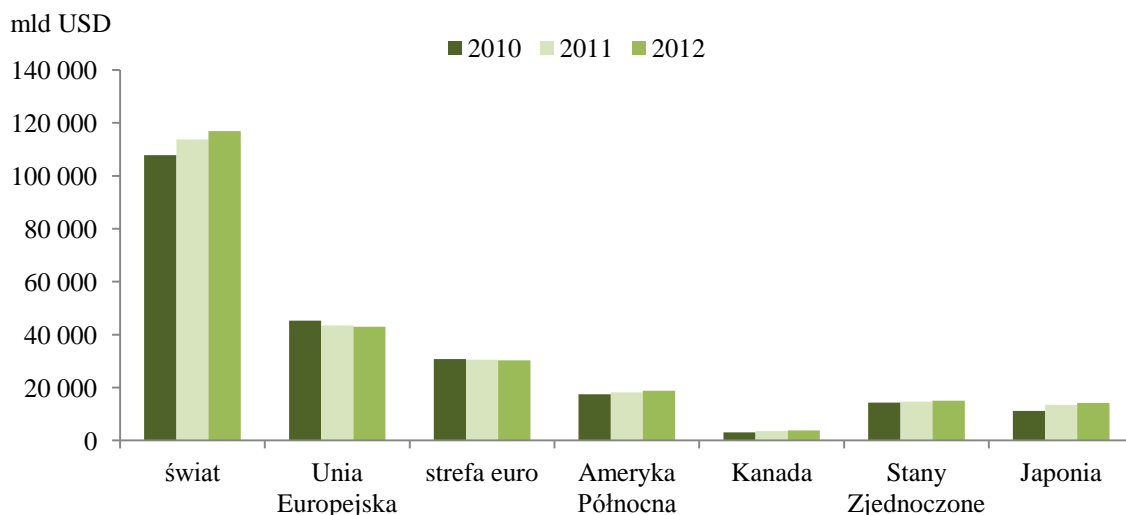
³⁹ UEM 326 ECOFI 1001.

III. 3. Sytuacja sektora bankowego na świecie i w Unii Europejskiej

Aktywa sektora bankowego na świecie

Według szacunków MFW globalna wartość aktywów sektora bankowego w 2012 r. kształtowała się na poziomie 116 956,1 bln USD, co oznacza wzrost o 2,8% w relacji do 2011 r. Aktywa banków w UE w 2012 r. kształtowały się na poziomie 43 028,6 bln USD, w tym 30 314,4 bln USD to aktywa banków strefy euro. Zarówno aktywa banków UE, jak i strefy euro spadły odpowiednio o 1,0% i 0,7% w relacji do roku poprzedniego. Aktywa sektora bankowego w 2012 r. w Ameryce Północnej wyniosły 18 858,9 bln USD (wzrost o 3,3% wobec 2011 r.), w tym w Stanach Zjednoczonych kształtowały się na poziomie 15 058,0 bln USD (wzrost o 2,8% wobec 2011 r.). Wyższy poziom aktywów banków w 2012 r. odnotowano również w Japonii, gdzie wyniósł on 14 166,1 bln USD, co oznacza wzrost o 5,0% w relacji do 2011 r.

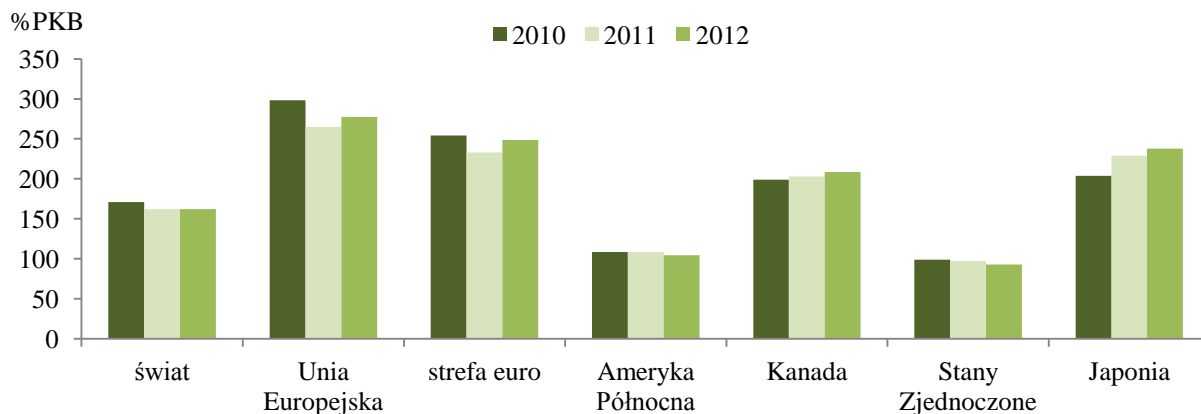
Wykres 17. Wartość aktywów banków w wybranych gospodarkach na świecie

Źródło: MFW, *Global Financial Stability Report*, w latach 2011-2013.

W 2012 r. relacja aktywów sektora bankowego do globalnego PKB kształtowała się na poziomie 162,0% PKB, co oznacza tę samą wielkość co rok wcześniej. Niższy poziom tej relacji wystąpił w Ameryce Północnej (o 3,9 p. proc.) i w Stanach Zjednoczonych (o 4,4 p. proc.). Najwyższy wzrost relacji aktywów banków w stosunku do PKB w 2012 r. wobec 2011 r. stwierdzono w strefie euro (o 15,6 p. proc.) oraz UE (o 12,5 p. proc.).

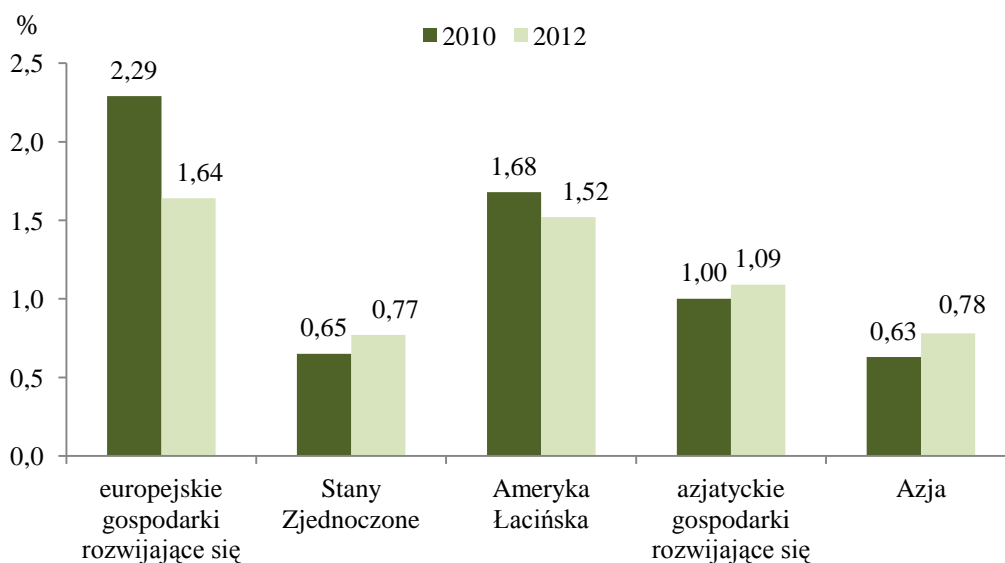
Wykres 18. Relacja aktywów banków w wybranych gospodarkach na świecie

Źródło: MFW, *Global Financial Stability Report*, w latach 2011-2013.

Wskaźnik rentowności aktywów (ROA) największych banków według szacunków MFW w 2012 r. charakteryzował się wysokim spadkiem w europejskich gospodarkach rozwijających się⁴⁰, z poziomu 2,29% w 2010 r. do 1,64% w 2012 r. Wzrost ROA w 2012 r. w relacji do 2010 r. był najwyższy dla Azji (0,15 p. proc.) oraz Stanów Zjednoczonych (o 0,12 p. proc.).

Wykres 19. Wskaźnik ROA dla największych banków w wybranych gospodarkach na świecie⁴¹

Źródło: MFW, *Global Financial Stability Report*, październik 2013.

Sytuacja sektora bankowego w UE

Liczba instytucji kredytowych w 2012 r. w krajach Unii Europejskiej wyniosła 4 611, co oznaczało spadek o 2,1% w relacji do roku poprzedniego. Spadek liczebności tych instytucji wynikał głównie ze zmniejszenia się liczby banków działających samodzielnie (o 83 podmioty).

⁴⁰ Grupowanie według MFW.

⁴¹ Dane MFW nie obejmowały roku 2011 r.

Aktywa sektora bankowego UE według EBC w 2012 r. kształtowały się na poziomie 35 471,9 bln EUR i był to spadek w relacji do roku poprzedniego o 1,3%. Niższą wartością w porównaniu do 2011 r. charakteryzowały się również przychody z tytułu odsetek, które zmniejszyły się o 105,1 bln EUR i wyniosły 958,0 bln EUR. Sektor bankowy w UE odnotował w 2012 r. stratę netto na poziomie 29,4 bln EUR, wobec straty netto 12,3 bln EUR w roku poprzednim. Wskaźnik ROE (rentowności kapitału własnego) dla banków w całym sektorze UE utrzymał w 2012 r. poziom ujemny i wyniósł 1,6% (wobec -0,8% w 2011 r.). Poziom wskaźnika ROA dla europejskiego sektora bankowego w 2012 r. nie zmienił się w stosunku do roku poprzedniego i utrzymał wielkość ujemną na poziomie 0,1%.

Tabl. 2. Dane dotyczące sektora bankowego w UE

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Liczba instytucji kredytowych	4 768	4 714	4611
w tym			
samodzielne banki	4 350	4 296	4213
grupy banków	418	418	398
Liczba europejskich instytucji kredytowych działających na rynku UE	3 730	3 694	3609
Aktywa europejskich instytucji kredytowych (bln EUR).....	34 638,0	35 926,2	35 471,9
Wynik finansowy netto sektora bankowego UE (bln EUR).....	70,7	-12,3	-29,4
Przychody z tytułu odsetek (bln EUR).....	983,0	1 063,1	958,0
ROE (%).....	3,9	-0,8	-1,6
ROA (%).....	0,2	-0,1	-0,1

Źródło: dane EBC.

Dynamika aktywów sektora bankowego w 2012 r. była zróżnicowana pomiędzy krajami UE. W 16 krajach UE odnotowano spadek wartości aktywów sektora bankowego (w 2011 r. spadek wystąpił w 10 krajach). Wzrost wartości aktywów sektora bankowego w tym roku stwierdzono w 11 krajach (wobec 17 w 2011 r.).

Najwyższy wzrost wartości aktywów banków w 2012 r. w porównaniu do roku poprzedniego wystąpił w Polsce (o 12,8%), Bułgarii (o 7,4%) oraz Czechach (o 6,1%). Znaczący spadek wartości tych aktywów wystąpił w Irlandii (o 16,3%), na Cyprze (o 10,1%), na Litwie (o 7,8%) oraz na Słowenii (o 7,3%).

Tabl. 3. Dynamika wartości aktywów sektora bankowego w krajach UE (aktywa wyceniono w EUR)

Kraj	2008	2009	2010	2011	2012	
	Rok poprzedni=100				2007=100	
Austria.....	109,6	97,0	99,2	103,1	99,8	108,4
Belgia.....	89,9	83,8	96,7	99,7	91,4	66,4
Bułgaria.....	122,6	102,0	104,1	104,1	107,4	145,3
Cypr.....	119,4	115,0	99,7	87,1	89,9	107,3
Czechy.....	106,1	101,9	107,8	103,6	106,1	128,1
Dania.....	107,9	94,9	100,8	100,8	100,2	104,2
Estonia.....	103,5	88,7	93,0	64,1	104,8	57,3
Finlandia.....	133,5	99,0	121,4	136,7	94,5	207,2
Francja.....	111,4	88,3	101,1	104,5	102,0	106,1
Grecja.....	114,8	107,0	100,6	86,1	96,3	102,5
Hiszpania.....	108,8	102,8	102,0	102,8	99,2	116,1
Holandia.....	108,3	88,4	102,2	104,4	94,9	97,2
Irlandia.....	120,5	82,6	88,1	101,1	83,7	74,3
Litwa.....	106,1	91,9	93,9	92,4	92,2	77,9
Luksemburg.....	123,7	86,7	93,9	103,8	93,2	90,8
Łotwa.....	86,7	87,4	100,2	90,0	105,8	83,9
Malta.....	113,2	96,4	119,2	102,4	103,6	137,5
Niemcy.....	150,3	84,0	91,5	101,3	94,6	114,2
Polska.....	114,8	103,7	113,8	99,0	112,8	150,9
Portugalia.....	104,6	107,1	104,1	96,4	96,8	112,0
Rumunia.....	114,2	98,7	101,9	102,4	99,1	213,0
Słowacja.....	128,2	83,0	103,4	102,3	100,5	113,4
Słowenia.....	112,7	106,6	97,6	95,9	92,7	104,3
Szwecja.....	105,8	104,7	114,1	115,7	100,8	147,5
Węgry.....	123,0	99,5	89,7	91,5	98,2	98,5
W. Brytania.....	98,9	112,8	105,6	109,4	95,3	122,7
Włochy.....	103,8	96,1	102,0	101,1	102,0	106,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych EBC.

Najwyższy udział aktywów sektora bankowego UE w 2012 r. odnotowano dla instytucji, które osiągnęły poziom ROE w przedziale 0-5%, a następnie <0% (w 2011 r. najwięcej aktywów sektora bankowego było przypisanych przedziałowi ROE <0%). Rozkład aktywów według wskaźnika ROE banków w grupie 0-5% był najwyższy w Danii (95,0% aktywów) i w Niemczech (93,7% aktywów). Najwięcej aktywów sektora bankowego w przedziale ROE >20% odnotowano w Czechach (30,1% aktywów), Luksemburgu (19,0% aktywów) i na Węgrzech (19% aktywów). Najwięcej aktywów sektora bankowego według rozkładu ROE w przedziale <0% odnotowano w Grecji (88,3% aktywów), Słowenii (72,1% aktywów) i na Cyprze (70,0% aktywów).

Najwyższy poziom wskaźnika ROE w 2012 r. wystąpił w Estonii (14,2%) i Czechach (14,1%) oraz w Polsce (11,0%). Najwyższą rentowność aktywów banków (ROA) odnotowano w Estonii (2,0%) i Czechach (1,4%) oraz w Polsce (1,2%).

Tabl. 4. Rozkład współczynnika ROE banków w krajach UE w latach 2011–2012 w % aktywów banków ogółem w danym kraju

Kraj	Rok	Współczynnik RoE						ROE średnie	ROA średnie
		< 0%	0-5%	5-10%	10-15%	15-20%	> 20%	w %	
Austria.....	2012	7,67	58,41	22,28	6,36	0,03	4,15	4,14	0,31
	2011	43,41	11,64	38,91	2,03	1,29	1,71	1,47	0,10
Belgia	2012	26,26	31,11	41,97	0,53	.	0,13	3,28	0,19
	2011	0,62	4,16	20,87	74,21	.	0,14	1,36	0,06
Bułgaria.....	2012	14,95	30,72	33,9	20,43	–	–	4,86	0,64
	2011	7,71	28,71	37,31	20,75	–	5,52	4,58	0,62
Cypr.....	2012	70,0	1,00	5,00	–	–	16,0	-90,29	-3,44
	2011	69,0	10,0	2,00	–	–	12,0	-85,97	-3,98
Czechy.....	2012	1,04	4,52	12,19	9,74	42,39	30,12	14,08	1,36
	2011	1,69	9,42	5,83	20,75	52,25	10,06	13,67	1,16
Dania	2012	3,00	95,00	1,00	1,00	–	–	2,04	0,1
	2011	4,00	82,00	12,00	–	–	–	0,60	0,03
Estonia.....	2012	14,18	2,01
	2011	25,52	3,14
Finlandia.....	2012	5,83	6,84	18,43	57,51	0,15	11,23	9,12	0,35
	2011	8,11	0,31
Francja.....	2012	26,00	33,00	40,00	–	–	–	3,42	0,17
	2011	.	28,00	71,00	–	.	–	5,59	0,27
Grecja	2012	88,31	3,91	0,17	0,01	–	7,60	-76,78	-2,88
	2011	42,87	–	0,01	0,08	–	57,03	.	.
Hiszpania.....	2012	-24,61	-1,37
	2011	-0,48	-0,03
Holandia	2012	7,72	31,59	47,25	6,36	–	3,47	4,25	0,19
	2011	7,49	4,67	42,5	39,8	–	1,94	6,16	0,25
Irlandia	2012	24,5	67,35	3,59	4,56	–	–	-14,57	-0,92
	2011	66,42	25,57	3,67	4,35	–	–	-11,12	-0,63
Litwa	2012	0,48	34,66	17,92	25,72	–	–	9,66	0,95
	2011	1,64	12,12	16,9	–	–	69,34	17,03	1,51
Luksemburg.....	2012	7,41	18,14	32,92	19,74	2,84	18,96	7,46	0,49
	2011	18,43	23,97	20,29	15,4	6,67	15,23	3,56	0,2
Łotwa	2012	7,74	5,0	40,71	31,51	15,04	.	6,01	0,59
	2011	21,89	15,68	11,68	1,22	21,84	27,69	5,06	0,47
Malta	2012	1,31	31,41	12,0	32,41	22,87	–	5,72	1,15
	2011	11,4	29,58	31,82	10,41	–	16,79	3,94	0,77
Niemcy	2012	2,14	97,86	–	–	–	–	1,10	0,05
	2011	6,34	93,66	–	–	–	–	2,16	0,08
Polska	2012	5,21	8,92	29,94	32,97	19,99	2,97	10,94	1,20
	2011	2,83	8,59	13,92	45,98	22,09	6,6	12,32	1,24
Portugalia	2012	47,14	27,23	9,22	0,56	9,46	6,39	-3,96	-0,26
	2011	55,82	35,67	0,95	0,47	0,37	6,70	-4,09	-0,21
Rumunia	2012	58,13	9,85	8,67	14,6	2,43	6,31	-6,23	-0,64
	2011	23,57	32,13	21,48	8,9	8,61	5,33	1,07	0,11
Słowacja	2012	7,63	9,25	32,26	22,39	27,14	–	8,11	0,95
	2011	6,5	9,35	10,42	49,62	20,45	2,53	11,08	1,18
Słowenia.....	2012	72,11	27,89	–	–	–	–	-19,26	-1,49
	2011	68,99	15,62	15,39	–	–	–	-11,1	-0,84
Szwecja	2012	0,18	0,22	6,63	18,78	73,67	0,52	9,62	0,44
	2011	0,17	–	4,42	63,54	29,93	1,93	10,65	0,44
Węgry.....	2012	37,76	1,26	4,8	36,47	1,01	18,69	-5,02	-0,44
	2011	39,38	10,4	5,98	7,16	31,23	5,85	-12,11	-0,90
W. Brytania	2012	51,0	16,0	27,0	5,0	–	–	1,93	0,10
	2011	36,0	6,0	28,0	23,0	7,0	–	4,24	0,21
Włochy	2012	21,05	75,34	1,99	0,46	–	1,16	-0,92	-0,06
	2011	77,28	13,65	7,03	1,26	0,08	0,7	-12,99	-0,87

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych EBC.

W większości krajów UE w 2012 r. jakość portfeli kredytowych uległa pogorszeniu w relacji do 2011 r. Największy udział „wątpliwych i nieregularnych kredytów i dłużnych papierów wartościowych w kredytach, pożyczkach i instrumentach dłużnych w aktywach ogółem”, wystąpił w 2012 r. w Bułgarii (19,8%), na Cyprze (19,5%), na Słowenii (18,9%)

oraz w Grecji (17,8%). W 2012 r. najniższy tej kategorii odnotowano w Finlandii i Szwecji. Udział ten był niższy niż jeden procent i wyniósł odpowiednio 0,8% oraz 0,9%.

Relacja „wątpliwych i nieregularnych kredytów i dłużnych papierów wartościowych netto do funduszy własnych ogółem” w 2012 r. była najwyższa na Cyprze (224,9%). Wysoki udział tej relacji odnotowano również w Grecji, gdzie wyniósł on 142,1%. Najniższy poziom wątpliwych i nieregularnych kredytów i dłużnych papierów wartościowych netto w odniesieniu do funduszy własnych ogółem wystąpił w Estonii (4,9%) oraz na Malcie (5,6%).

Poziom utrzymywanych rezerw na straty ogółem w relacji do kredytów wątpliwych i nieregularnych brutto ogółem w 2012 r. był najwyższy na Łotwie (76,2%) oraz w Estonii (75,0%). Najniższy poziom tego wskaźnika stwierdzono w Belgii (28,1%). W pozostałych krajach UE poziom utrzymywanych rezerw na straty ogółem w 2012 r. był wyższy niż 36,0%.

Wskaźnik Tier 1⁴² w 2012 r. wzrósł o 1,4 p. proc. wobec 2011 r. i wyniósł 12,0%. Wskaźnik ten w 2012 r. był najwyższy w sektorze bankowym Malty (49,6%) oraz Estonii (22,8%). Najniższy poziom Tier 1 odnotowano w sektorze bankowym Cypru (6,0%) oraz Grecji (8,0%).

Według danych EBC w większości krajów europejskich odnotowano wzrost średniego poziomu wskaźnika wypłacalności⁴³ w 2012 r. w relacji do roku poprzedniego. Spadek średniego wskaźnika wypłacalności odnotowano jedynie w 6 krajach – na Malcie, Cyprze, Bułgarii, Hiszpanii, Słowenii oraz w Belgii. Najwyższy średni poziom wypłacalności w 2012 r. odnotowano na Malcie (51,9%), w Estonii (23,2%) oraz Luksemburgu (21,9%). Najniższy poziom tego wskaźnika stwierdzono na Cyprze (7,2%) oraz w Grecji (8,7%).

Według rozkładu współczynnika wypłacalności banków UE większość aktywów ogółem tego sektora znajdowała się w przedziale powyżej 14,0% współczynnika wypłacalności. Powyżej 90% aktywów ogółem banków w przedziale wypłacalności wyższym niż 14,0% znajdował się sektor bankowy Estonii (100%), Wielkiej Brytanii (99,8%), Finlandii (99,5%), Danii (96,2%), Czech (93,7%) oraz Irlandii (93,6%).

⁴² Relacja funduszy podstawowych najwyższej jakości do aktywów ważonych ryzykiem.

⁴³ Wskaźnik wypłacalności (adekwatności kapitałowej) to relacja funduszy własnych netto do aktywów ważonych ryzykiem.

Tabl. 5. Jakość portfela kredytowego banków w krajach UE w latach 2011–2012

Kraj	Rok	Udział wątpliwych i nieregularnych kredytów i dłużnych papierów wartościowych brutto w kredytach, pożyczkach i instrumentach dłużnych ogółem	Relacja wątpliwych i nieregularnych kredytów i dłużnych papierów wartościowych netto do funduszy własnych ogółem dla wyliczania współczynnika wypłacalności	Rezerwy na straty ogółem do kredytów wątpliwych i nieregularnych brutto ogółem
		w %		
Austria.....	2012	4,29	15,03	68,53
	2011	4,05	14,73	67,47
Belgia	2012	5,05	46,89	28,10
	2011	4,18	37,09	31,56
Bułgaria.....	2012	19,78	72,75	49,36
	2011	19,66	75,59	44,35
Cypr	2012	19,50	224,92	46,30
	2011	12,40	111,76	52,23
Czechy.....	2012	6,28	45,94	38,72
	2011	6,76	51,09	36,62
Dania.....	2012	3,87	29,73	43,59
	2011	3,02	33,59	18,06
Estonia.....	2012	3,04	4,86	75,00
	2011	4,52	17,79	53,42
Finlandia	2012	0,76	11,28	.
	2011	0,80	10,59	.
Francja.....	2012	4,49	40,45	42,04
	2011	4,63	40,35	43,80
Grecja.....	2012	17,81	142,10	51,84
	2011	12,10	.	57,67
Hiszpania.....	2012	6,40	31,96	68,08
	2011	5,23	29,96	57,32
Holandia.....	2012	2,64	25,25	36,97
	2011	2,42	23,00	40,43
Irlandia	2012	16,60	106,42	53,18
	2011	.	56,99	52,58
Litwa	2012	10,94	46,93	44,13
	2011	13,38	62,49	45,84
Luksemburg	2012	.	.	.
	2011	.	.	.
Łotwa	2012	7,94	18,17	76,19
	2011	10,13	23,73	74,81
Malta	2012	1,67	5,60	40,71
	2011	1,55	5,31	38,02
Niemcy	2012	1,73	12,77	38,32
	2011	1,61	14,87	40,12
Polska	2012	6,35	27,30	52,58
	2011	6,02	29,40	52,97
Portugalia	2012	7,04	38,56	54,25
	2011	5,33	35,87	56,62
Rumunia.....	2012	.	.	.
	2011	11,36	32,92	59,77
Słowacja.....	2012	3,78	12,09	70,99
	2011	4,02	14,62	81,00
Słowenia.....	2012	18,92	110,53	44,50
	2011	.	.	.
Szwecja	2012	0,89	9,10	38,83
	2011	0,89	9,07	40,72
Węgry.....	2012	16,90	59,65	58,73
	2011	15,93	70,76	53,48
W. Brytania	2012	2,05	8,73	61,78
	2011	2,17	10,48	59,17
Włochy	2012	10,99	79,67	39,96
	2011	9,47	64,58	40,20

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych EBC.

Tabl. 6. Współczynniki wypłacalności banków w krajach UE w latach 2011–2012 w % aktywów ogółem wszystkich banków w danym kraju

Kraj	Rok	Współczynnik wypłacalności					Średni	Tier 1
		< 8%	8-10%	10-12%	12-14%	> 14%	w %	
Austria.....	2012	–	1,58	22,11	36,28	40,04	14,18	10,99
	2011	–	2,37	18,00	43,40	36,22	13,55	10,34
Belgia.....	2012	.	.	0,94	18,94	80,63	18,20	15,86
	2011	–	–	0,62	–	99,38	18,55	15,12
Bułgaria.....	2012	–	–	–	34,82	65,18	16,64	15,13
	2011	–	–	–	20,68	79,32	17,55	15,73
Cypr	2012	58,16	0,67	–	9,78	31,39	7,19	6,20
	2011	60,33	0,60	0,51	7,52	31,04	8,32	7,03
Czechy	2012	–	–	3,89	2,37	93,74	15,63	14,93
	2011	–	–	3,26	32,66	64,08	14,98	13,65
Dania.....	2012	0,21	0,13	0,53	2,90	96,22	18,70	16,66
	2011	0,02	0,21	0,22	4,39	95,16	16,91	14,87
Estonia	2012	–	–	–	–	100,00	23,19	22,77
	2011	–	–	–	–	100,00	19,41	18,50
Finlandia	2012	–	–	–	0,53	99,47	17,24	16,31
	2011	–	–	–	85,72	14,28	14,39	13,72
Francja	2012	.	.	.	62,85	37,15	13,99	13,33
	2011	.	0,62	68,80	0,51	30,68	12,23	10,94
Grecja.....	2012	5,74	68,92	19,45	–	5,89	8,70	7,96
	2011	89,98	2,53	6,89	–	0,60	.	.
Hiszpania	2012	4,63	11,95	66,17	5,18	12,07	11,46	9,80
	2011	0,61	10,67	26,23	45,80	16,68	12,16	10,26
Holandia.....	2012	0,85	–	4,01	62,42	32,73	14,54	12,33
	2011	0,40	–	0,81	63,59	35,20	13,74	11,83
Irlandia.....	2012	–	0,31	5,83	0,29	93,57	19,24	16,69
	2011	–	–	7,05	0,32	92,63	18,93	16,66
Litwa.....	2012	–	1,50	–	43,99	54,51	15,65	14,57
	2011	0,44	–	–	45,58	53,99	14,24	12,03
Luksemburg	2012	–	2,89	3,90	7,60	85,61	21,87	18,59
	2011	6,20	22,56	2,58	17,26	51,40	17,82	15,32
Łotwa	2012	–	12,67	10,97	16,14	60,22	16,73	14,52
	2011	–	–	26,67	16,17	57,16	16,52	13,50
Malta.....	2012	–	1,54	–	17,00	81,46	51,87	49,56
	2011	–	1,49	16,79	–	81,72	54,62	52,18
Niemcy.....	2012	–	0,22	5,04	15,11	79,64	17,39	13,80
	2011	–	0,71	8,41	11,42	79,46	15,78	11,72
Polska	2012	–	0,46	9,19	34,27	56,08	14,87	13,14
	2011	–	12,78	12,24	40,08	34,90	13,29	11,88
Portugalia.....	2012	3,13	0,21	25,01	58,04	13,61	12,64	11,31
	2011	0,95	51,89	36,36	9,57	1,24	9,78	8,56
Rumunia.....	2012	.	0,96	0,45	11,59	87,90	17,24	14,80
	2011	0,60	0,76	.	25,77	73,60	16,81	14,22
Słowacja.....	2012	–	–	6,46	18,67	74,87	15,90	14,88
	2011	–	–	30,47	41,37	28,15	13,54	12,51
Słowenia.....	2012	–	22,84	33,97	43,19	–	11,41	9,77
	2011	–	8,15	56,11	26,68	9,06	11,84	9,32
Szwecja	2012	–	1,95	50,23	41,55	6,28	12,07	11,29
	2011	–	1,80	63,77	29,60	4,83	11,78	10,91
Węgry	2012	–	16,23	1,96	17,88	63,93	15,94	13,30
	2011	9,57	2,47	29,56	1,17	57,23	13,82	11,28
W. Brytania.....	2012	0,01	–	0,01	0,18	99,80	17,11	12,32
	2011	0,02	–	6,41	34,85	58,72	15,73	10,72
Włochy.....	2012	–	1,89	13,36	43,57	41,19	13,42	10,54
	2011	–	3,38	23,84	40,17	32,61	12,68	9,53

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych EBC.

IV. UWARUNKOWANIA SYSTEMOWE I REGULACYJNE SEKTORA BANKOWEGO W POLSCE

IV. 1. Polityka monetarna

W 2012 r. polityka pieniężna prowadzona przez Radę Polityki Pieniężnej (RPP) w Polsce ukierunkowana była w średnim okresie na stabilizowanie inflacji na poziomie 2,5%. W 2011 r. RPP czterokrotnie zmieniła poziom stóp procentowych, podwyższając m.in. stopę referencyjną z 3,75% do 4,5% i decydując się na kolejne podniesienie stóp procentowych o 25 p.b. w maju 2012 r. Decyzja ta była podyktowana utrzymującym się poziomem inflacji powyżej górnej granicy odchyłeń (około 4%). W III kwartale RPP utrzymała stopy procentowe na niezmienionym poziomie. Wraz z nasilającym się osłabieniem gospodarczym w Polsce oraz ryzykiem spadku inflacji poniżej ustalonego celu w średnim okresie RPP w IV kwartale 2012 r. dwukrotnie obniżyła stopy procentowe (w listopadzie i w grudniu). Na koniec roku stopa referencyjna wyniosła 4,25%, stopa lombardowa 5,75%, stopa depozytowa 2,75%, a stopa redyskonta weksli 4,50%.

Zarządzanie płynnością w sektorze bankowym realizowane było przez NBP m.in. poprzez przeprowadzanie operacji otwartego rynku⁴⁴. Operacje te przyczyniły się do zwiększenia krótkoterminowej płynności sektora bankowego⁴⁵, która w grudniu 2012 r. osiągnęła poziom o 26,0 mld zł (wzrost o 28,5%) wyższy w relacji do roku poprzedniego i wyniosła 116,9 mld zł. Na wzrost płynności miał wpływ skup walut obcych przez NBP ze środków z budżetu UE oraz skup z rachunku walutowego Ministerstwa Finansów prowadzonego przez NBP⁴⁶. Do czynników ograniczających nadpłynność sektora bankowego w 2012 r. zaliczyć można wzrost pieniądza gotówkowego w obiegu (o 1,4% wobec 2011 r.), co wiązało się z czynnikami sezonowymi. W stabilizowaniu płynności sektora bankowego w 2012 r. pomógł wzrost rezerwy obowiązkowej, która na koniec roku była wyższa o 6,7% w stosunku do poprzedniego okresu⁴⁷. Wartość rezerwy na koniec 2012 r. kształtowała się na poziomie 29,9 mld zł⁴⁸.

NBP w 2012 r. przeprowadził 23 operacje dostrajające (wobec 27 w 2011 r.), polegające na emisji bonów pieniężnych celem obniżenia wysokości i zmienności krótkoterminowych stóp procentowych. Poziom tych emisji w 2012 r. wyniósł łącznie 1,6 mld zł wobec 1,4 mld zł w poprzednim roku. Działanie to pozwoliło na ograniczenie wykorzystania depozytów na koniec dnia przez banki. Wykorzystanie kredytu lombardowego w 2012 r. przez banki kształtowało się na poziomie 21 mln zł wobec 173 mln zł w 2011 r. Banki w 2012 r. na większą skalę korzystały z kredytu technicznego, pozwalającego na zarządzanie płynnością operacyjną wraz z rozrachunkiem międzybankowym w NBP. Wykorzystanie tego kredytu w 2012 r. wzrosło o 34,5% wobec 2011 r.

⁴⁴ 7-dniowe bony pieniężne, bądź o krótszym terminie zapadalności.

⁴⁵ Saldo przeprowadzanych przez NBP operacji otwartego rynku.

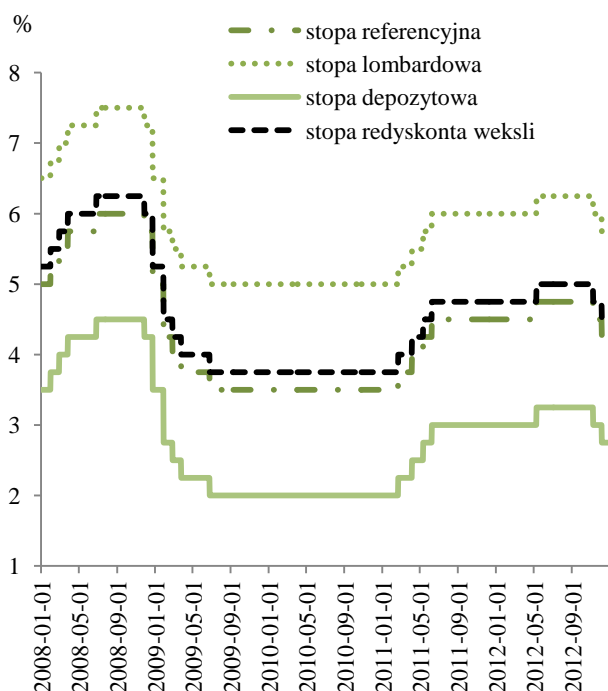
⁴⁶ NBP, *Płynność sektora bankowego, instrumenty polityki pieniężnej*, Warszawa 2013, s. 9.

⁴⁷ W 2012 r. stopa rezerwy obowiązkowej wynosiła 3,5% od wszystkich zobowiązań z wyłączeniem środków z operacji *repo* i *sell-buy-sell*.

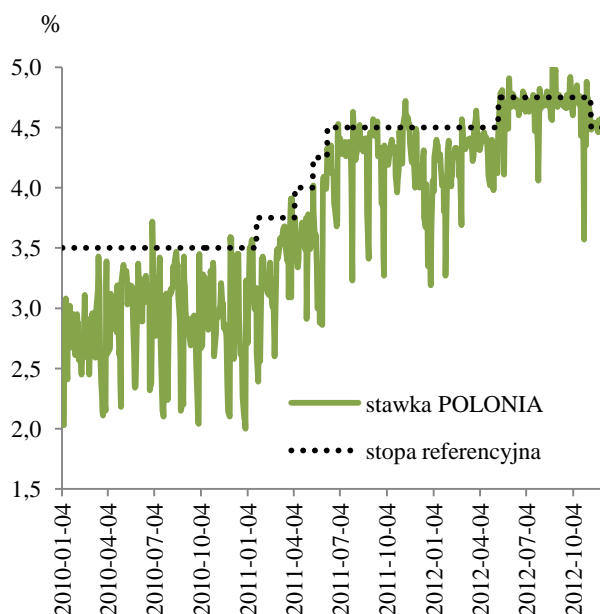
⁴⁸ W 2012 r. odnotowano jeden przypadek naruszenia poziomu wymaganej rezerwy przez bank komercyjny.

W 2012 r. podobnie jak w roku poprzednim odnotowano zbliżenie się poziomu stawki POLONIA (depozyty międzybankowe O/N⁴⁹) do poziomu stopy referencyjnej NBP. Wynikało to z utrzymującej się awersji do ryzyka na rynkach finansowych ograniczając efektywność krajowego rynku międzybankowego. Średnie absolutne odchylenie stawki POLONIA od stopy referencyjnej NBP w 2012 r. wynosiło 21 p.b. (wobec 43 p.b. w 2011 r.)⁵⁰. W 2012 r. rynek międzybankowy wciąż charakteryzował się niskim udziałem transakcji o dłuższych terminach zapadalności niż jeden dzień (około 10% w całości obrotów).

Wykres 20. Stopy procentowe NBP (%)

Wykres 21. Stawka POLONIA i stopa referencyjna

Źródło: dane NBP.

IV. 2. Regulacje polskiego rynku finansowego

Wśród najważniejszych zmian, które weszły w życie w 2012 r. i dotyczyły bezpośrednio regulacji polskiego systemu finansowego, a głównie sektora bankowego, wyróżnić można sześć rozporządzeń Ministra Finansów oraz jedno Prezesa Rady Ministrów, a także trzy nowelizacje ustaw. Do wybranych najważniejszych rozporządzeń dla sektora bankowego, które zaczęły obowiązywać w 2012 r., zaliczono:

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 lutego 2012 r.⁵¹ zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 28 marca 2012 r.;
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 kwietnia 2012 r.⁵² w sprawie minimalnej sumy gwarancji bankowej i ubezpieczeniowej wymaganej w związku

⁴⁹ ang. *overnight* - stawka ta odzwierciedla wahania cen depozytów.

⁵⁰ NBP, *Płynność sektora bankowego, instrumenty polityki pieniężnej*, Warszawa 2013, s. 27-29.

⁵¹ Dz.U. 2012 nr 0 poz. 265.

⁵² Dz.U. 2012 poz. 437.

z wykonywaniem przez biuro usług płatniczych transakcji płatniczych wynikających z umowy o świadczenie usług płatniczych oraz terminu powstania obowiązku zawarcia umowy gwarancji. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 18 kwietnia 2012 r.;

- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2012 r., które zmieniło rozporządzenie w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania całkowitego wymogu kapitałowego, w tym wymogów kapitałowych dla domów maklerskich oraz określenia maksymalnej wysokości kredytów, pożyczek i wyemitowanych dłużnych papierów wartościowych w stosunku do kapitałów. Rozporządzenie to dotyczyło m.in. wyceny według wartości rynkowej, co oznacza dokonywanie wyceny co najmniej raz dziennie. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 15 maja 2012 r.
- rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2012 r.⁵³ zmieniające rozporządzenie w sprawie wpłat na pokrycie kosztów nadzoru nad bankami. Rozporządzenie to dotyczy wstrzymania wpłaty zaliczek w przypadku gdy kwota uiszczonych przez banki zaliczek jest wyższa niż prognoza dochodów na pokrycie zaplanowanych wydatków z tytułu kosztów nadzoru nad bankami. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 7 sierpnia 2012 r.;
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 13 sierpnia 2012 r.⁵⁴ w sprawie kategorii aktywów oraz maksymalnej części środków pieniężnych inwestowanych przez krajowe instytucje płatnicze dotyczy kategorii bezpiecznych, płynnych aktywów o niskim ryzyku oraz maksymalnej części środków pieniężnych, jaka może być inwestowana w poszczególne kategorie aktywów przez krajowe instytucje płatnicze. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 21 sierpnia 2012 r.;
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r.⁵⁵ w sprawie określenia szczegółowych warunków technicznych i organizacyjnych dla firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, i banków powierniczych oraz warunków szacowania przez dom maklerski kapitału wewnętrznego. Rozporządzenie to wiąże się m.in. z określeniem szczegółowych warunków zarządzania ryzykiem i funkcjonowaniem systemu kontroli wewnętrznej. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 października 2012 r.;
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r.⁵⁶ w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz banków powierniczych. Rozporządzenie to dotyczy m.in. promowania świadczonych usług oraz kontaktów z potencjalnymi klientami, zawierania transakcji i dokonywania rozliczeń, klasyfikowania klientów do różnych kategorii, ustanawiania i realizacji zabezpieczeń spłaty kredytów i pożyczek udzielonych na nabycie instrumentów finansowych oraz zabezpieczania wierzytelności na instrumentach finansowych, jeżeli konstrukcja tych instrumentów umożliwia ustanowienie zabezpieczenia. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 1 października 2012 r.

⁵³ Dz.U. 2012 nr 0 poz. 897.

⁵⁴ Dz.U. 2012 nr 0 poz. 938.

⁵⁵ Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1072.

⁵⁶ Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1078.

Do ustaw, do których wprowadzono istotne zmiany wpływające na rynek finansowy, w Polsce w 2012 r. zaliczyć można trzy z nich:

- ustawę z dnia 9 listopada 2012 r.⁵⁷ o zmianie ustawy o pomocy państwa w spłacie niektórych kredytów mieszkaniowych, udzielaniu premii gwarancyjnych oraz refundacji bankom wypłaconych premii gwarancyjnych. Wprowadzono dwie zmiany do ustawy z dnia 30 listopada 1995 r. dotyczące art. 10 i art. 11. Nowelizacja ustawy weszła w życie z dniem 29 grudnia 2012 r.;
- ustawę z dnia 10 października 2012 r.⁵⁸ o zmianie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych. Nowelizacja ustawy weszła w życie z dniem 25 października 2012 r.;
- ustawę z dnia 14 września 2012 r.⁵⁹ o zmianie ustawy o kredycie konsumenckim oraz ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary dotyczącej obliczania rzeczywistej stopy oprocentowania dla tych kredytów. Nowelizacja ustawy weszła w życie z dniem 1 stycznia 2013 r.

IV. 3. Polityka kredytowo-depozytowa banków w Polsce

Depozyty

W 2012 r. utrzymywała się konkurencja między bankami o bezpieczne źródła finansowania, jakimi są depozyty. Obniżenie stóp procentowych przez RPP w IV kwartale przełożyło się jednak bardziej na spadek poziomu oprocentowania kredytów niż depozytów⁶⁰.

Średnie oprocentowanie dla depozytów złotych o terminie pierwotnym w 2012 r. dla gospodarstw domowych i instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych wyniosło 4,62% wobec 4,08% w roku poprzednim. Wzrost średniego oprocentowania depozytów w 2012 r. odnotowano również dla przedsiębiorstw; wyniosło ono średnio 4,95% wobec 4,31% w roku poprzednim.

Dynamika wzrostu poziomu depozytów cechowała się w 2012 r. istotną zmiennością. Najwyższy poziom przyrostu depozytów odnotowano w I kwartale, a najniższy w IV kwartale 2012 r. Tempo wzrostu kredytów dla gospodarstw domowych na koniec grudnia 2012 r. wyniosło 8,4% wobec 12,2% w analogicznym okresie roku poprzedniego. Podobny trend zmian odnotowano dla depozytów przedsiębiorstw. Na koniec grudnia 2012 r. poziom depozytów dla przedsiębiorstw był znacząco niższy w porównaniu do 2011 r., wykazując spadek z 10,2% do 2,4%. Wynikało to m.in. ze wzrostu skłonności przedsiębiorstw do finansowania się z środków własnych.

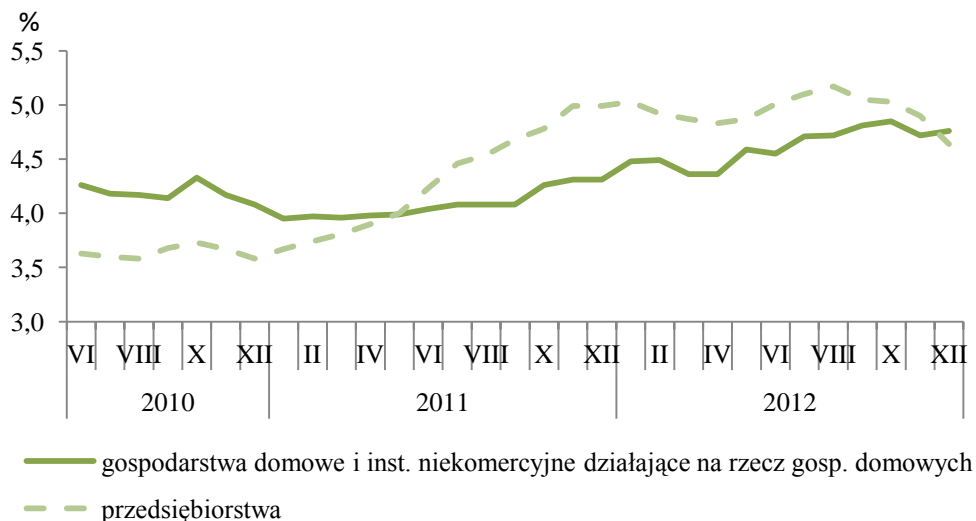
⁵⁷ Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1413.

⁵⁸ Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1166.

⁵⁹ Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1193.

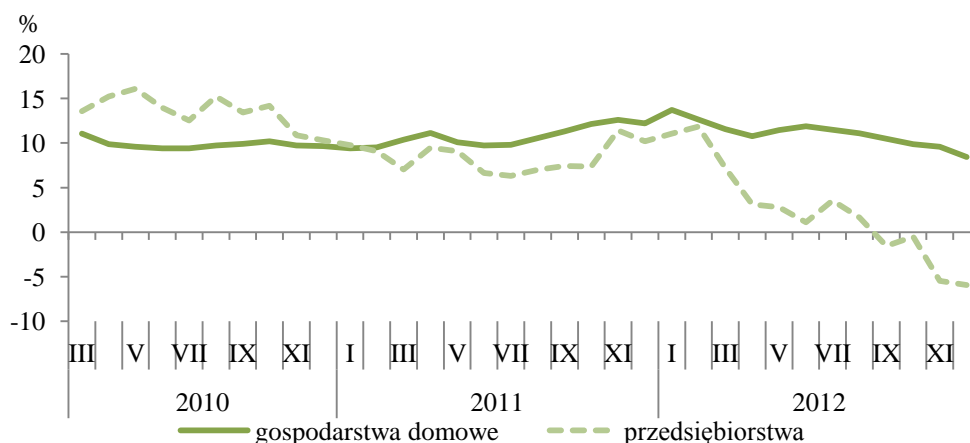
⁶⁰ NBP, *Raport o stabilności systemu finansowego lipiec 2013 r.*, Warszawa 2013, s. 71.

Wykres 22. Średnie oprocentowanie depozytowych umów złotych o terminie pierwotnym⁶¹

Źródło: dane NBP.

Wykres 23. Dynamika wartości depozytów w sektorze niefinansowym (r/r)

Źródło: NBP, *Raport o stabilności systemu finansowego lipiec 2013 r.*, Warszawa 2013.

Kredyty

W 2012 r. dynamika poziomu kredytów charakteryzowała się spadkiem zarówno w kredytach dla przedsiębiorstw, jak i gospodarstw domowych. Wartość kredytów dla przedsiębiorstw z końcem grudnia wykazała wzrost o 4,1% wobec 13,8% w 2011 r. Wynikało to m.in. z ograniczenia przez przedsiębiorstwa popytu na kredyty inwestycyjne.

Spadek tempa wzrostu kredytów mieszkaniowych dla gospodarstw domowych wyniósł 2,5 p.proc., osiągając na koniec grudnia 2012 r. poziom 7,1%. Banki zaostrzyły w 2012 r. kryteria udzielania kredytów mieszkaniowych oraz zmniejszyły akcję kredytową z uwagi m.in. na rosnący średni wiek portfela⁶².

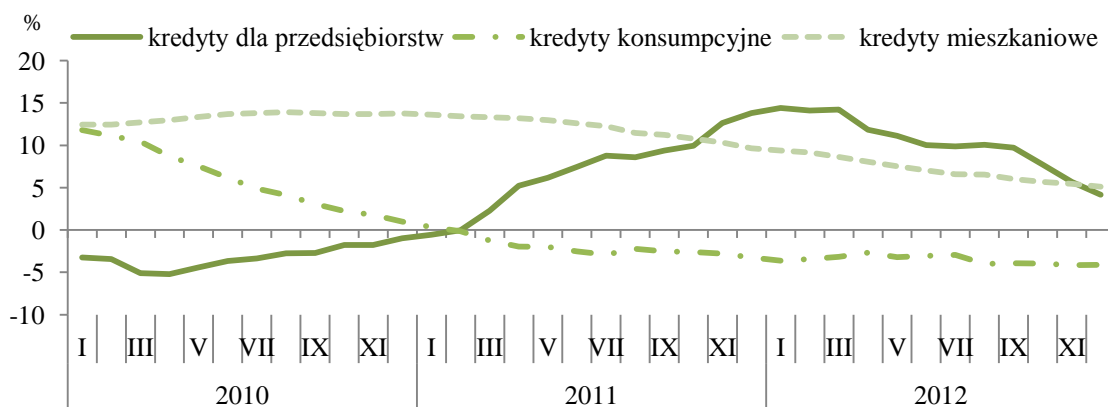
W 2012 r. banki wciąż zmniejszały akcję kredytową nakierowaną na kredyty konsumpcyjne dla gospodarstw domowych, gdyż ich poziom na koniec 2012 r. był niższy

⁶¹ Statystyka NBP dotycząca średniego poziomu oprocentowania według jednolitej metodologii jest prowadzona od czerwca 2010 r.

⁶² NBP, *Raport o stabilności systemu finansowego lipiec 2013 r.*, Warszawa 2013, s. 48.

o 4,1% w relacji do roku poprzedniego. Wynikało to z zaostrzenia polityki kredytowej banków, z uwagi na nowelizację Rekomendacji T z 2010 r.

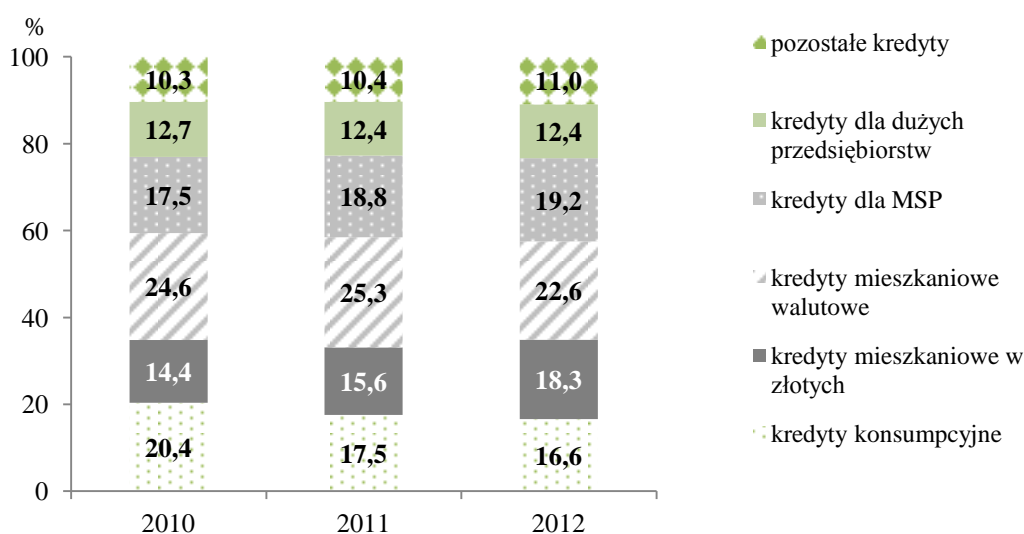
Wykres 24. Dynamika akcji kredytowej (r/r)

Źródło: NBP, *Raport o stabilności systemu finansowego lipiec 2013 r.*, Warszawa 2013.

W strukturze kredytów sektora niefinansowego w 2012 r. najwyższy udział stanowiły walutowe kredyty mieszkaniowe (22,6%), a ich udział zmniejszył się o 2,7 p. proc. wobec 2011 r. Odnotowano w tym okresie wzrost udziału kredytów mieszkaniowych nominowanych w złotych do poziomu 18,3% (o 2,7 p. proc. wobec 2011 r.). Wynikało to z zaostrzenia wymagań banków dotyczących wysokości dochodów kredytobiorców, ubiegających się o kredyt mieszkaniowy nominowany w walutach obcych⁶³. Wśród nowo udzielonych kredytów mieszkaniowych w 2012 r. przeważały kredyty w złotych, których udział wyniósł 93,8%. Pogorszenie jakości portfela kredytów konsumpcyjnych w poprzednich latach przyczyniło się do spadku udziału tych kredytów w strukturze z 17,5% w 2011 r. do 16,6% w 2012 r. Nieznaczny wzrost w strukturze kredytów odnotowano w dla kredytów udzielonych przedsiębiorstwom z sektora MSP (o 0.4 p. proc. wobec 2011 r.).

Wykres 25. Struktura kredytów dla sektora niefinansowego

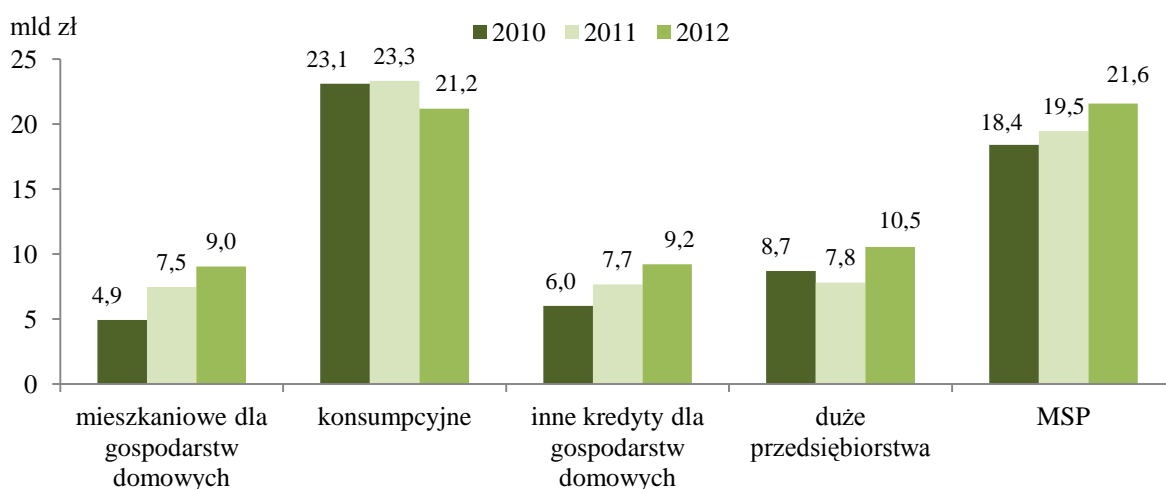
Źródło: NBP, *Raport o stabilności systemu finansowego lipiec 2013 r.*, Warszawa 2013.

⁶³ NBP, *Raport o stabilności systemu finansowego lipiec 2013 r.*, Warszawa, s. 64.

Najwyższy poziom kredytów z utratą wartości w 2012 r. odnotowano w kredytach dla MSP (21,6 mld zł) oraz w kredytach konsumpcyjnych (21,2 mld zł). W tym roku poziom tych kredytów dla MSP wzrósł o 10,9%, natomiast w grupie kredytów konsumpcyjnych wystąpił spadek ich wartości o 9,1% w relacji do roku poprzedniego.

Największy wzrost kredytów zagrożonych w 2012 r. w porównaniu z 2011 r. wystąpił w sektorze kredytów dla dużych przedsiębiorstw (34,9%). Wysoki wzrost kredytów z utratą wartości wystąpił również w kredytach mieszkaniowych gospodarstw domowych (o 21,0% wobec 2011 r.) oraz „innych kredytach udzielonych gospodarstwom domowym” (o 20,3% wobec roku poprzedniego).

Wykres 26. Kredyty z utratą wartości w sektorze niefinansowym

Źródło: NBP, *Raport o stabilności systemu finansowego lipiec 2013 r.*, Warszawa 2013.

V. POLSKI SEKTOR BANKOWY

V. 1. Struktura podmiotowa sektora bankowego w Polsce

W strukturze podmiotowej polskiego sektora bankowego w 2012 r. zaszły niewielkie zmiany w porównaniu do roku poprzedniego. Na koniec 2012 r. działalność operacyjną prowadziły 642 banki. W wyniku połączeń⁶⁴, mających miejsce w 2012 r., liczba banków komercyjnych zmniejszyła się o dwa i na koniec grudnia 2012 r. wyniosła 45⁶⁵. Działalność operacyjną rozpoczęły cztery oddziały instytucji kredytowych, w związku z czym ich liczba wzrosła do 25. W wyniku dwóch połączeń w sektorze banków spółdzielczych, ich liczba zmniejszyła się w porównaniu do roku poprzedniego i na koniec badanego okresu wyniosła 572 podmioty. Wszystkie banki spółdzielcze (poza jednym działającym samodzielnie) zrzeszone były w dwóch strukturach: Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. w Warszawie, który skupiał 365 banków oraz Spółdzielcza Grupa Bankowa – Bank S.A. w Poznaniu, w którym zrzeszonych było 206 banków spółdzielczych.

Tabl. 7. Liczba banków w Polsce
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
	liczba banków					w tym liczba oddziałów instytucji kredytowych				
Ogółem	649	643	646	642	642	18	18	21	21	25
komercyjne.....	70	67	70	68	70	18	18	21	21	25
spółdzielcze.....	579	576	576	574	572	–	–	–	–	–
Banki prowadzące usługi powiernicze	14	15	16	17	16	1	2	2	2	2
Banki giełdowe	14	14	14	14	15	–	–	–	–	–
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego.....	39	37	42	40	43	18	18	21	21	25
Banki zrzeszające.....	3	3	3	2	2	–	–	–	–	–
Banki samochodowe	8	8	7	7	7	1	1	1	1	1
Banki hipoteczne.....	4	4	4	3	3	1	1	1	1	1
Banki prowadzące działalność maklerską.....	x	13	14	14	15	x	–	–	–	–

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KNF.

Struktura własnościowa polskiego sektora bankowego nie uległa w 2012 r. istotnym zmianom. Kapitał krajowy kontrolował 9 banków komercyjnych oraz wszystkie banki spółdzielcze, zaś Skarb Państwa posiadał większościowy udział w 4 bankach, pozostających pod kontrolą kapitału krajowego: PKO Banku Polskim, Banku Gospodarstwa Krajowego, Banku Pocztowym i Banku Ochrony Środowiska. Kapitał zagraniczny miał większościowy udział w 36 bankach komercyjnych oraz kontrolował wszystkie oddziały instytucji kredytowych. Kapitał zagraniczny stanowił 60,4% kapitału podstawowego sektora bankowego i w porównaniu do roku poprzedniego udział ten zmniejszył się o 3,0 p. proc.

⁶⁴ Polbank EFG S.A. połączył się z Raiffeisen Bank Polska S.A. oraz Getin Noble Bank S.A. połączył się z Get Bank S.A.

⁶⁵ W liczbie tej nie jest uwzględniona liczba oddziałów instytucji kredytowych; liczba banków komercyjnych łącznie z oddziałami instytucji kredytowych wyniosła 70.

Udział kapitału zagranicznego w aktywach sektora bankowego na koniec 2012 r. wyniósł 63,6%. W badanym okresie nastąpił spadek udziału w rynku banków kontrolowanych przez inwestorów zagranicznych⁶⁶. W 2012 r. najwyższy udział kapitału zagranicznego w kapitale podstawowym sektora bankowego w Polsce mieli inwestorzy z Niemiec i Francji (odpowiednio 9,6% oraz 9,5%).

Tabl. 8. Udział kapitału zagranicznego w kapitale (funduszu) podstawowym według kraju pochodzenia

Kraje	Wartość					Udział w kapitale podstawowym sektora bankowego				
	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
	w mln zł					w odsetkach				
Ogółem	10 905,4	13 095,9	14 475,1	15 583,0	16 975,1	67,9	61,4	63,0	63,4	60,4
Niemcy	1 540,0	1 913,2	2 154,1	2 482,6	2 699,7	9,6	9,0	9,4	10,1	9,6
Włochy	898,3	1 110,3	1 110,4	1 110,4	1 246,3	5,6	5,2	4,8	4,5	4,4
USA.....	1 198,2	1 075,7	944,1	1 245,7	1 303,5	7,5	5,0	4,1	5,1	4,6
Francja.....	953,0	1 004,3	2 338,7	2 435,3	2 663,7	5,9	4,7	10,2	9,9	9,5
Holandia....	879,0	697,1	508,7	295,2	303,2	5,5	3,3	2,2	1,2	1,1
Pozostałe ^a ..	5 436,9	7 295,2	8 174,8	8 013,9	8 758,6	33,9	34,2	32,3	32,6	31,2

^a obejmuje kraje, które posiadają swój kapitał w mniej niż 3 bankach, bez względu na jego wielkość.

Uwaga: tablica nie obejmuje kapitału rozproszonego (poniżej 5%).

Źródło: dane KNF.

W roku 2012 sieć wszystkich placówek bankowych w Polsce zwiększyła się o 10,8% do poziomu 15 374. Liczba oddziałów banków na terenie kraju wyniosła 7 530 i była większa niż rok wcześniej (podobnie jak w latach 2008-2011). Wzrost liczby oddziałów dla banków ogółem wyniósł 6,3%, przy czym w bankach komercyjnych był on nieco wyższy (6,7%), zaś w bankach spółdzielczych sieć oddziałów rosła wolniej (wzrost o 4,8%). W większości wyróżnionych grup banków wystąpił przyrost liczby oddziałów⁶⁷, jedynie w pięciu bankach komercyjnych o największej wartości aktywów nastąpiło zmniejszenie liczby oddziałów o 2,7%, zaś w bankach samochodowych i hipotecznych liczba ta pozostała bez zmian w porównaniu z rokiem 2011.

Liczba filii, ekspozytur, przedstawicielstw i innych placówek na terenie kraju na koniec 2012 r. wyniosła 7 844 i była większa w stosunku do roku poprzedniego o 15,5%. W bankach komercyjnych rozwój sieci filii, ekspozytur, przedstawicielstw i innych placówek bankowych był bardziej dynamiczny (wzrost o 20,9%), natomiast w bankach spółdzielczych następował on znacznie wolniej (wzrost o 5,4%). Wśród wyróżnionych typów banków znaczący przyrost liczby wymienionych placówek bankowych miał miejsce w bankach giełdowych oraz bankach ze 100% udziałem kapitału zagranicznego (odpowiednio o 9,5% i o 11,7%). Spadek liczby placówek wobec 2011 r. wystąpił w pięciu bankach o największej wartości aktywów (o 5,7%), w bankach prowadzących usługi powiernicze (o 17,0%) oraz w bankach prowadzących działalność maklerską (o 4,8%).

⁶⁶ KNF, *Raport o sytuacji banków w 2012 r.*, Warszawa 2013, s. 23.

⁶⁷ Przyrost liczby oddziałów w 2012 r.: banki prowadzące usługi powiernicze 9,3%, banki giełdowe 11,4%, banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego 14,2%, banki prowadzące działalność maklerską 14,9%.

Tabl. 9. Sieć oddziałów oraz innych placówek banków w Polsce
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
LICZBA ODDZIAŁÓW					
Banki ogółem	6 077	6 351	6 929	7 087	7 530
komercyjne.....	4 574	4 799	5 345	5 476	5 841
spółdzielcze.....	1 503	1 552	1 584	1 611	1 689
Pięć banków komercyjnych					
o największej wartości aktywów	2 777	2 785	2 779	2 786	2 712
Banki prowadzące usługi powiernicze	3 822	3 977	4 271	4 331	4 735
Banki giełdowe	3 533	3 653	3 876	4 260	4 747
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	234	247	432	685	782
Banki zrzeszające	63	66	71	75	76
Banki samochodowe	2	2	2	2	2
Banki hipoteczne	2	1	2	2	2
Banki prowadzące działalność maklerską	x	3 640	4 045	4 175	4 796
LICZBA FILII, EKSPOZYTUR, PRZEDSTAWICIELSTW I INNYCH PLACÓWEK					
Banki ogółem	7 955	7 891	7 239	6 794	7 844
komercyjne.....	5 832	5 601	4 925	4 401	5 322
spółdzielcze.....	2 123	2 290	2 314	2 393	2 522
Pięć banków komercyjnych					
o największej wartości aktywów	2 983	2 960	2 599	2 013	1 899
Banki prowadzące usługi powiernicze	3 697	3 843	3 082	2 501	2 077
Banki giełdowe	3 895	4 057	3 603	3 008	3 294
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	511	405	700	622	695
Banki zrzeszające	42	34	31	23	19
Banki samochodowe	—	—	—	—	—
Banki hipoteczne	5	6	6	5	5
Banki prowadzące działalność maklerską	x	3 540	3 240	2 693	2 564

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Zatrudnienie w polskim sektorze bankowym (wyrażone liczbą pracujących w przeliczeniu na pełne etaty) na koniec 2012 r. było nieznacznie niższe niż rok wcześniej. Dla banków ogółem liczba ta wyniosła 174 945 osób pracujących, o 0,9% mniej niż przed rokiem. W bankach komercyjnych zatrudnienie zmniejszyło się o 1,3% i wyniosło 141 949 osób. W bankach spółdzielczych wielkość zatrudnienia wzrosła o 0,7% do poziomu 32 976 osób i w okresie 2008-2012 rosła nieprzerwanie. Wśród wyróżnionych typów banków liczba pracujących ogółem zmniejszyła się w grupie pięciu banków komercyjnych o największej wartości aktywów oraz w bankach prowadzących usługi powiernicze (odpowiednio o 2,2% i o 2,9%). Natomiast w pozostałych typach banków liczba ta wzrosła, najbardziej w bankach samochodowych (o 5,0%) i w bankach prowadzących działalność maklerską (o 4,0%). Zatrudnienie w centralach banków ogółem było o 0,8% wyższe niż przed rokiem i na koniec 2012 r. wyniosło 72 615 osób pracujących w przeliczeniu na pełne etaty. Zatrudnienie to rosło nieprzerwanie w latach 2008-2012, chociaż wzrost w 2012 r. był wolniejszy niż w latach poprzednich⁶⁸. W bankach komercyjnych liczba pracujących

⁶⁸ Wzrost liczby pracujących w przeliczeniu na pełne etaty w centralach banków ogółem: 2008 r. – 17,9%, 2009 r. – 3,2%, 2010 r. – 3,6%, 2011 r. – 1,7%.

w centralach wzrosła o 1,1% i na koniec 2012 r. wyniosła 57 310 osób, zaś w bankach spółdzielczych zmniejszyła się o 0,3% do poziomu 15 305 osób. Biorąc pod uwagę wyróżnione typy banków, liczba pracujących w centralach zmniejszyła się w bankach prowadzących usługi powiernicze (o 3,2%) oraz w pięciu bankach o największej wartości aktywów (o mniej niż 0,1%). Natomiast w centralach pozostałych wyróżnionych typów banków, z wyjątkiem hipotecznych, odnotowano przyrost liczby pracujących w przeliczeniu na pełne etaty⁶⁹.

Tabl. 10. Liczba pracujących w polskim sektorze bankowym
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2008	2009	2010	2011	2012
	ogółem					w tym w centralach				
Banki ogółem	181 280	175 011	176 788	176 511	174 945	66 273	68 366	70 806	72 045	72 615
komercyjne	150 016	143 320	144 656	143 775	141 969	51 599	53 654	55 975	56 689	57 310
spółdzielcze	31 264	31 691	32 132	32 736	32 976	14 674	14 712	14 831	15 356	15 305
Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów ...	72 074	68 048	67 296	66 100	64 622	15 798	16 387	17 344	17 803	17 799
Banki prowadzące usługi powiernicze..	104 957	103 347	103 449	103 708	100 671	29 521	33 930	35 432	36 501	35 319
Banki giełdowe	100 425	99 580	102 799	107 232	108 651	28 754	32 978	36 212	38 013	38 952
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	19 106	14 778	18 038	21 304	21 539	10 863	8 930	8 361	11 390	12 119
Banki zrzeszające	2 209	2 231	2 255	2 126	2 076	956	982	1 024	910	885
Banki samochodowe ..	695	681	666	726	762	695	681	666	726	762
Banki hipoteczne	317	276	279	242	242	310	264	266	230	230
Banki prowadzące działalność maklerską	x	96076	98994	98 439	102 386	x	29958	32898	33 279	35 762

Uwaga: liczba pracujących – w przeliczeniu na pełne etaty

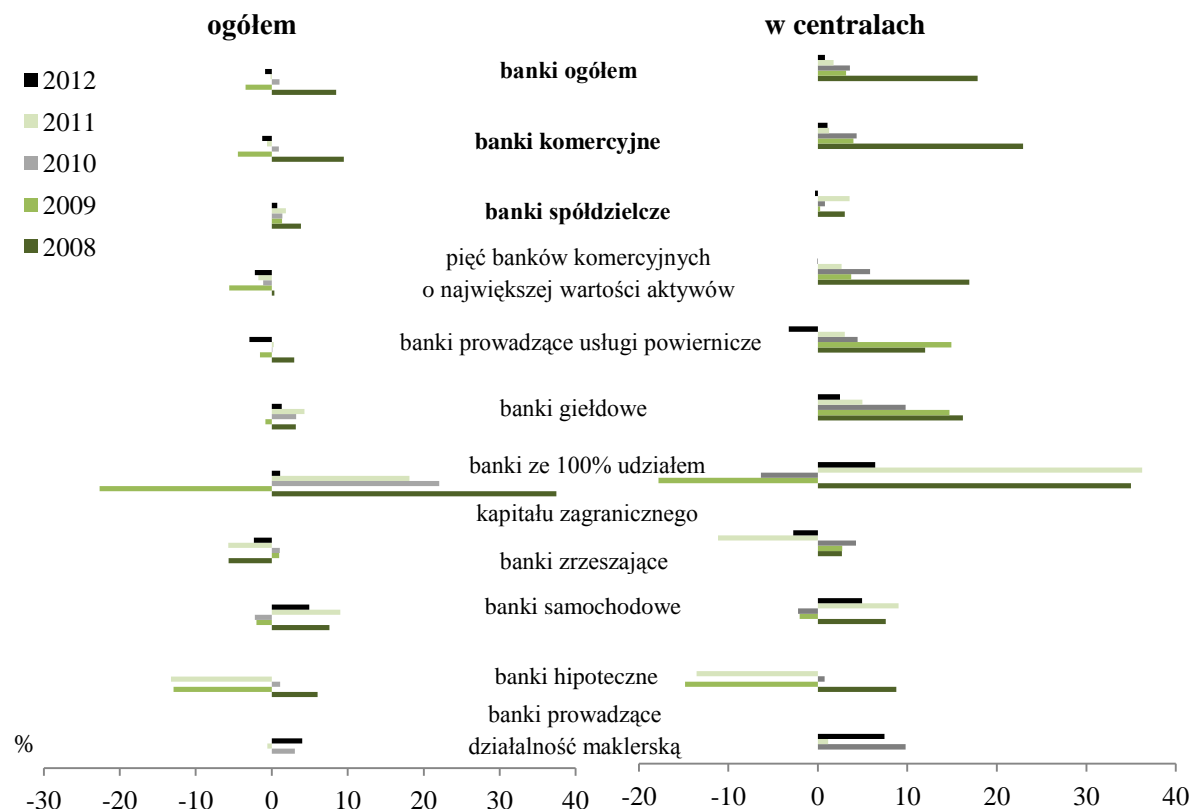
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

W 2012 r. liczba rachunków prowadzonych przez banki w Polsce zmniejszyła się o 1,6% i na koniec roku wyniosła 72,8 mln. Banki komercyjne prowadziły 66,1 mln rachunków (90,7% wszystkich rachunków), zaś banki spółdzielcze 6,8 mln (9,3% wszystkich rachunków). W pięciu bankach komercyjnych o największej wartości aktywów uruchomionych było 55,8% wszystkich rachunków, czyli o 1,2 p. proc. więcej niż przed rokiem. Zarówno w bankach spółdzielczych, jak i komercyjnych, odnotowano spadek liczby rachunków (odpowiednio o 4,5% oraz o 1,3%). Największym spadkiem liczby rachunków cechowały się banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego (spadek o 10,5%). Dla porównania: na koniec 2011 r., w stosunku do roku poprzedniego, banki te odnotowały wzrost liczby prowadzonych rachunków o 35,9%. Nieznaczny spadek liczby prowadzonych

⁶⁹ Wzrost liczby pracujących w przeliczeniu na pełne etaty w 2012 r. w centralach banków: giełdowych – 2,5%, ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – 6,4%, samochodowych – 5,0%, prowadzących działalność maklerską – 7,5%.

rachunków wystąpił również w bankach samochodowych (o 0,9%). W pozostałych wyróżnionych grupach banków liczba prowadzonych rachunków zwiększyła się⁷⁰. Wzrost ten był najszybszy w bankach hipotecznych (14,3%).

Wykres 27. Zmiana liczby pracujących w przeliczeniu na pełne etaty w polskim sektorze bankowym (r/r)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Tabl. 11. Liczba prowadzonych rachunków
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012
Banki ogółem.....	57 324 342	60 472 373	65 534 147	74 040 172	72 842 308
komercyjne.....	50 552 745	53 666 681	58 793 561	66 936 093	66 059 712
spółdzielcze.....	6 771 597	6 805 692	6 740 586	7 104 079	6 782 596
Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów.....	35 333 878	36 801 454	38 549 322	40 449 961	40 666 247
Banki prowadzące usługi powiernicze.....	42 529 297	44 293 697	46 989 861	50 385 227	51 430 054
Banki giełdowe.....	41 317 082	43 496 376	48 539 755	55 821 508	56 668 304
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego.....	2 730 390	1 933 141	3 787 272	5 148 181	4 605 819
Banki zrzeszające.....	141 661	140 343	161 287	#	#
Banki samochodowe.....	73 812	104 481	125 738	171 248	169 781
Banki hipoteczne.....	786	735	751	802	917
Banki prowadzące działalność maklerską.....	x	42 841 651	45 614 847	49 271 042	51 337 157

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

⁷⁰ Wzrost liczby prowadzonych rachunków w 2012 r.: pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów 0,5%, banki prowadzące usługi powiernicze 2,1%, banki giełdowe 1,5%, banki prowadzące działalność maklerską 4,2%.

V. 2. Adekwatność kapitałowa

W końcu 2012 r. fundusze własne dla współczynnika wypłacalności banków ogółem⁷¹ były o 16,7% wyższe niż w końcu poprzedniego roku i wyniosły 128,7 mld zł. Fundusze banków komercyjnych stanowiły 93,3% funduszy własnych banków ogółem, w porównaniu z 93,0% rok wcześniej. Udział pięciu największych banków w funduszach banków komercyjnych, po spadku z 52,2%, wyniósł 51,5%. Udział banków ze 100% udziałem kapitału zagranicznego stanowił 13,5% (wobec 14,4% rok wcześniej). Fundusze banków spółdzielczych miały 6,7% udziału w funduszach własnych banków ogółem (7,0% w 2011 r.). Udział banków spółdzielczych zmniejszył się w porównaniu z rokiem poprzednim z powodu niższej o 5,2 p.proc. dynamiki wzrostu ich funduszy własnych niż banków komercyjnych.

Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności składały się z funduszy podstawowych oraz funduszy uzupełniających. W końcu 2012 r. udziały tych funduszy w funduszach ogółem wyniosły dla banków ogółem odpowiednio 89,2% i 10,8% wobec 89,7% i 10,3% rok wcześniej. W bankach spółdzielczych udział funduszy własnych podstawowych wyniósł 94,2% i był o 5,0 p. proc. wyższy niż w bankach komercyjnych.

Fundusze własne dla współczynnika wypłacalności banków ogółem w końcu 2012 r. były o 58,8 mld zł wyższe od minimalnych wymogów kapitałowych⁷². Nadwyżka ta w ciągu roku wzrosła o 16,0 mld zł, tj. o 37,4%. W bankach komercyjnych wartość nadwyżki funduszy własnych nad wymogami kapitałowymi powiększyła się o 15,5 mld zł, tj. o 39,0% do 55,2 mld zł, a w bankach spółdzielczych o 0,5 mld zł, tj. 16,9% do kwoty 3,7 mld zł.

Wymogi kapitałowe banków ogółem na koniec 2012 r. zostały ustalone na poziomie 69,9 mld zł i były o 3,5% wyższe niż rok wcześniej. Z tej kwoty na banki komercyjne przypadało 92,8%, w tym na pięć największych banków 44,9%, na banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego 12,9%, a na banki spółdzielcze 7,2%. Udział banków komercyjnych w wymogach kapitałowych sektora bankowego zmniejszył się na rzecz banków spółdzielczych o 0,4 p. proc., przy spadku udziału pięciu największych banków o 0,9 p. proc. i obniżeniu się udziału banków ze 100% udziałem kapitału zagranicznego o 0,3 p. proc.

Podniesienie wymogów kapitałowych zostało spowodowane głównie zwiększeniem wymogów z tytułu ryzyka kredytowego, które w przypadku banków ogółem rosło o 1,8% do kwoty 60,7 mld zł. W bankach komercyjnych wzrost wymogów z tytułu ryzyka kredytowego wyniósł 1,3% do 56,3 mld zł, a w bankach spółdzielczych 9,2% do 4,4 mld zł. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego stanowiły 86,9% wszystkich wymogów kapitałowych wobec banków ogółem, tj. o 1,4 p. proc. mniej niż rok wcześniej. Dla banków komercyjnych udział tych wymogów był na podobnym poziomie, co dla banków ogółem, a dla banków spółdzielczych na wyższym poziomie 88,0%. Drugim ważnym obszarem ryzyka, na pokrycie którego musiały być wykorzystane fundusze własne, było ryzyko operacyjne. W przypadku banków ogółem, a także dla grupy banków komercyjnych, wymogi

⁷¹ Bez oddziałów instytucji kredytowych, które podlegają badaniu adekwatności kapitałowej razem ze swoją jednostką nadrzędną w jej kraju macierzystym.

⁷² Obliczone zgodnie z Uchwałą Nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie zakresu i szczegółowych zasad wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka (Dz. Urz. KNF nr 2, poz. 11, z późn. zm.).

kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego stanowiły odpowiednio 9,3% i 9,2% wymogów całkowitych, tj. o 0,1 p. proc. mniej niż w poprzednim roku. Dla banków spółdzielczych udział ten wyniósł 11,8% (o 0,4 p. proc. mniej niż rok wcześniej). Udział wymogów kapitałowych na pokrycie pozostałych rodzajów ryzyk w całkowitych wymogach kapitałowych był niewielki.

Zmiany wartości wymogów kapitałowych oraz funduszy własnych spowodowały zmiany współczynnika wypłacalności. Zaobserwowana w 2012 r. wyższa dynamika wzrostu funduszy własnych niż wymogów kapitałowych spowodowała wzrost współczynnika wypłacalności. Dla banków ogółem, na koniec 2012 r., współczynnik ten ukształtował się na poziomie 14,76%, co oznaczało jego wzrost o 1,65 p. proc. w porównaniu do roku poprzedniego. W bankach komercyjnych współczynnik wypłacalności zwiększył się do 14,83% z 13,09%, a w bankach spółdzielczych wzrósł do 13,83% z 13,41%. We wszystkich grupach banków komercyjnych również wystąpiła poprawa wielkości współczynnika wypłacalności: dla pięciu największych banków do 15,81% z 13,90%, banków ze 100% udziałem kapitału zagranicznego do 14,40% z 13,32%, banków giełdowych do 15,05% z 13,17%, banków hipotecznych do 13,75% z 13,28%, banków prowadzących usługi powiernicze do 15,09% z 13,50%, banków prowadzących działalność maklerską do 14,79% z 13,03% i banków samochodowych do 22,95% z 21,39%. Najwyższy współczynnik wypłacalności wystąpił dla grupy banków samochodowych, a najniższy dla grupy banków hipotecznych. Osiągnięte współczynniki wypłacalności były dla wszystkich tych grup banków wyższe od zalecanego minimum na poziomie 12%. Podobna sytuacja wystąpiła w przypadku współczynnika Tier 1⁷³, którego wielkość dla banków ogółem ukształtowała się na poziomie 13,15% (wobec 11,72% rok wcześniej), czyli wyższym od zalecanych 9,0%.

Tabl. 12. Współczynniki wypłacalności według grup banków

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012
	w %			
Banki ogółem	13,31	13,86	13,11	14,76
komercyjne.....	13,31	13,92	13,09	14,83
spółdzielcze.....	13,37	13,17	13,41	13,83
Pięć największych banków	13,78	14,51	13,90	15,81
Banki prowadzące usługi powiernicze	13,45	14,24	13,50	15,09
Banki giełdowe	13,28	13,95	13,17	15,05
Banki prowadzące działalność maklerską.....	13,35	13,85	13,03	14,79
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	13,92	14,28	13,32	14,40
Banki samochodowe	21,14	19,93	21,39	22,95
Banki hipoteczne.....	15,51	16,43	13,28	13,75

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

⁷³ Obliczany podobnie jak współczynnik wypłacalności, z tym że uwzględnia tylko wartość funduszy własnych podstawowych.

Tabl. 13. Fundusze własne i wymogi kapitałowe w 2012 r.

Wyszczególnienie	Banki ogółem	Banki komercyjne	Banki spółdzielcze
	w mln zł		
Fundusze własne ogółem dla współczynnika			
wypłacalności	128 746,5	120 084,2	8 662,3
Fundusze własne podstawowe	122 380,2	114 153,5	8 226,7
Fundusze własne uzupełniające	16 744,7	16 230,6	514,1
(-) Zmniejszenia podstawowych			
i uzupełniających funduszy własnych	-10 378,5	-10 299,9	-78,6
(-) w tym: z funduszy własnych			
podstawowych	-7 509,3	-7 443,0	-66,3
(-) w tym: z funduszy własnych			
uzupełniających	-2 869,2	-2 856,9	-12,3
Fundusze własne podstawowe ogółem do			
obliczania współczynnika wypłacalności	114 870,9	106 710,5	8 160,4
Fundusze własne uzupełniające ogółem do			
obliczania współczynnika wypłacalności	13 875,6	13 373,7	501,9
Kapitał krótkoterminowy	237,8	237,8	–
Wymogi kapitałowe	69 900,1	64 888,8	5 011,3
Wymogi kapitałowe razem dla następujących			
rodzajów ryzyka: kredytowego, kredytowego			
kontrahenta, rozmycia i dostawy instrumentów			
do rozliczenia w późniejszym terminie	60 739,3	56 326,5	4 412,9
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka			
rozliczenia – dostawy	32,6	32,6	–
Wymogi kapitałowe razem dla następujących			
rodzajów ryzyka: cen kapitałowych papierów			
wartościowych, cen instrumentów dłużnych,			
cen towarów i walutowego	545,1	544,5	0,6
Wymogi kapitałowe razem z tytułu ryzyka			
operacyjnego	6 529,0	5 938,6	590,3
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego			
stóp procentowych	454,5	454,5	–
Inne i przejściowe wymogi kapitałowe	1 599,6	1 592,1	7,5
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych ..	58 846,4	55 195,4	3 651,0
Współczynnik wypłacalności w %	14,76	14,83	13,83
Współczynnik Tier 1 w %	13,15	13,16	13,03

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Tabl. 14. Fundusze własne i wymogi kapitałowe w 2011 r.

Wyszczególnienie	Banki ogółem	Banki komercyjne	Banki spółdzielcze
	w mln zł		
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	110 349,9	102 605,9	7 744,0
Fundusze własne podstawowe	106 507,2	99 186,7	7 320,5
Fundusze własne uzupełniające	13 006,1	12 517,8	488,3
(-) Zmniejszenia podstawowych i uzupełniających funduszy własnych	-9 163,4	-9 098,6	-64,8
(-) w tym: z funduszy własnych podstawowych	-7 573,2	-7 515,4	-57,8
(-) w tym: z funduszy własnych uzupełniających	-1 590,2	-1 583,2	-7,0
Fundusze własne podstawowe ogółem do obliczania współczynnika wypłacalności	98 934,0	91 671,3	7 262,7
Fundusze własne uzupełniające ogółem do obliczania współczynnika wypłacalności	11 415,9	10 934,6	481,3
Kapitał krótkoterminowy	336,2	336,2	–
Wymogi kapitałowe	67 526,9	62 907,4	4 619,5
Wymogi kapitałowe razem dla następujących rodzajów ryzyka: kredytowego, kredytowego kontrahenta, rozmycia i dostawy instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie	59 655,9	55 614,9	4 041,0
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka rozliczenia – dostawy	33,1	33,1	–
Wymogi kapitałowe razem dla następujących rodzajów ryzyka: cen kapitałowych papierów wartościowych, cen instrumentów dłużnych, cen towarów i walutowego	405,7	405,1	0,6
Wymogi kapitałowe razem z tytułu ryzyka operacyjnego	6 359,3	5 797,6	561,8
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka ogólnego stóp procentowych	577,1	577,1	–
Inne i przejściowe wymogi kapitałowe	495,9	479,6	16,2
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych	42 823,0	39 698,5	3 124,5
Współczynnik wypłacalności w %	13,11	13,09	13,41
Współczynnik Tier 1 w %	11,72	11,66	12,58

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

V. 3. Rachunek przepływów pieniężnych

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej

W 2012 r. przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej banków ogółem wyniosły 20,5 mld zł i były prawie pięciokrotnie wyższe niż w roku poprzednim. Banki komercyjne wypracowały 87,4% tej kwoty, tj. 18,0 mld zł (siedmio i pół krotny wzrost w porównaniu do roku 2011), a banki spółdzielcze 12,6%, tj. 2,6 mld zł (wzrost o 39,0%). Pod tym względem, w poszczególnych grupach banków komercyjnych wystąpiły znaczne różnice. Pięć największych banków osiągnęło nadwyżkę przepływów pieniężnych netto

z działalności operacyjnej w wysokości 8,2 mld zł (wzrost o 181,9%). Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego odnotowały tę wartość jako ujemną, wynoszącą 0,7 mld zł (wobec -3,0 mld zł). Głównym czynnikiem, poza zyskiem netto, kształtującym wielkość przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej były zmiany stanów⁷⁴ aktywów i zobowiązań operacyjnych (z wyłączeniem gotówki i ekwiwalentów).

Wzrost wartości aktywów operacyjnych wyniósł w 2012 r. dla banków ogółem 27,0 mld zł (wobec 127,8 mld zł w roku poprzednim) i był niższy od wzrostu zobowiązań operacyjnych, który osiągnął wartość 32,7 mld zł (wobec 116,4 mld zł w 2011 r.). Przyczyniło się to do zwiększenia środków pieniężnych o 5,7 mld zł. Większość tej pozycji (77,2%) dla całego sektora bankowego została wypracowana przez banki komercyjne. Przyrost aktywów operacyjnych był w nich o 4,4 mld zł mniejszy od przyrostu zobowiązań operacyjnych, pomimo że pięć największych banków wykazało w tej pozycji -1,8 mld zł, a banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego -2,4 mld zł. Podobna sytuacja, jak dla całości banków komercyjnych, wystąpiła w bankach spółdzielczych, w których wzrost wartości zobowiązań był o 1,3 mld zł wyższy od wzrostu aktywów. Rok wcześniej w bankach komercyjnych wystąpiła nadwyżka wzrostu aktywów nad zobowiązaniami o 12,0 mld zł, a w bankach spółdzielczych zobowiązania powiększyły się bardziej od aktywów o 0,7 mld zł.

Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej banków ogółem zostały w 2012 r. obniżone o 1,5 mld zł (1,0 mld zł rok wcześniej) przez wzrost stanu należności z tytułu podatku dochodowego dotyczącego działalności operacyjnej. Wzrost ten wystąpił głównie w bankach komercyjnych, za co odpowiadała w większości grupa pięciu największych banków, gdzie zmiana tych należności powiększyła swoją wartość do 1,0 mld zł (0,6 mld zł w 2011 r.).

W przeciwieństwie do poprzedniego roku, w 2012 r. zysk netto bieżącego roku nie został wykorzystany na powiększenie aktywów. Dlatego też przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej banków ogółem były o 32,9% większe od zysku netto. Rok wcześniej, kiedy to wzrost aktywów był większy niż wzrost zobowiązań o 11,3 mld zł, przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej stanowiły 27,4% zysku netto.

Banki spółdzielcze uzyskały przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej o 166,9% większe niż zysk netto. W bankach komercyjnych przepływy te były o 24% większe od zysku netto.

Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej

Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej banków ogółem zamknęły się w 2012 r. nadwyżką w wysokości 11,3 mld zł (wobec deficytu w wysokości 0,3 mld zł w 2011 r.). Banki komercyjne osiągnęły 11,7 mld zł nadwyżki wpływów nad wydatkami z działalności inwestycyjnej (0,2 mld zł w roku poprzednim). Banki spółdzielcze zanotowały deficyt w wysokości 0,4 mld zł, ale w 2011 r. był on wyższy o 0,1 mld zł. Pięć największych banków osiągnęło dodatnie przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej w wysokości 5,7 mld zł (wzrost w porównaniu do 0,6 mld zł w 2011 r.). Banki ze 100%

⁷⁴ Wzrost stanu wartości aktywów powoduje zmniejszenie środków pieniężnych, a zmniejszenie powiększa stan środków pieniężnych. Odwrotna sytuacja zachodzi w przypadku zobowiązań: wzrost stanu ich wartości oznacza zwiększenie, a spadek zmniejszenie stanu środków pieniężnych.

udziałem kapitału zagranicznego odnotowały dodatnie saldo z działalności inwestycyjnej w wysokości 2,8 mld zł, podczas gdy w roku poprzednim wielkość ta wyniosła -0,6 mld zł.

W 2012 r. wpływy z działalności inwestycyjnej banków ogółem wyniosły 521,2 mld zł, co oznacza ich zmniejszenie w skali roku o 4,2%. Były one wypracowane niemal w całości przez banki komercyjne. Pięć największych banków miało 70,5% udziału w tych wpływach (wobec 60,4% w 2011 r.). Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego osiągnęły 7,4% udziału w tych wpływach (wobec 5,6% rok wcześniej). Wpływy z działalności inwestycyjnej banków ogółem pochodziły głównie ze zbycia aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży (47,9% wobec 56,6% w poprzednim roku), innych wpływów związanych z działalnością inwestycyjną⁷⁵ (45,2% wobec 36,7%) oraz ze zbycia inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności (6,9% wobec 6,6%). Pięć największych banków miało podobną strukturę wpływów jak banki komercyjne. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego osiągnęły te wpływy prawie wyłącznie z innych wpływów związanych z działalnością inwestycyjną.

W 2012 r. wydatki z działalności inwestycyjnej banków ogółem, po spadku o 6,4%, wyniosły 509,8 mld zł. Struktura tych wydatków w przypadku banków ogółem i banków komercyjnych, była podobna do struktury wpływów.

Udział banków spółdzielczych we wpływach i wydatkach z działalności inwestycyjnej banków ogółem wyniósł odpowiednio 0,1% i 0,2%, ale te wpływy i wydatki miały inną strukturę niż w bankach komercyjnych. W bankach spółdzielczych większość (83,3% wobec 91,7% w poprzednim roku) wpływów z działalności inwestycyjnej pochodziła ze zbycia inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności. Ponad połowę wydatków na działalność inwestycyjną banków spółdzielczych stanowiło nabycie inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności, natomiast wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych wyniosły jedną trzecią tych wydatków.

Przepływy pieniężne z działalności finansowej

Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej banków ogółem w 2012 r. zmniejszyły się o 83,7% w porównaniu z rokiem poprzednim i wyniosły 0,5 mld zł. Banki komercyjne wypracowały więcej niż banki ogółem, ponieważ banki spółdzielcze wykazały nieznaczące ujemne saldo środków pieniężnych (0,04 mld zł wobec 0,06 mld zł nadwyżki rok wcześniej).

W poszczególnych grupach banków komercyjnych wystąpiły znaczne różnice. Pięć największych banków osiągnęło ujemne przepływy pieniężne netto z działalności finansowej w wysokości 3,6 mld zł (w porównaniu do 1,0 mld zł w 2011 r.). Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego odnotowały dodatnie saldo z działalności finansowej w kwocie 4,0 mld zł, a w poprzednim roku wielkość ta wyniosła w tej grupie banków -0,5 mld zł.

Wpływy z działalności finansowej banków ogółem wyniosły 71,0 mld zł (74,0% więcej niż rok wcześniej) i pochodziły w 99,8% z banków komercyjnych. W porównaniu do poprzedniego roku udział pięciu największych banków w tych wpływach zwiększył się do

⁷⁵ Inne niż wymienione w pozostałych pozycjach.

32,1% (o 7,5 p. proc.), a udział banków ze 100% udziałem kapitału zagranicznego zmniejszył się do 26,1% (o 8,1 p. proc.).

W 2012 r. na wpływy z działalności finansowej banków ogółem składały się głównie wpływy z emisji zobowiązań podporządkowanych (18,4%; o 17,3 p. proc. więcej niż rok wcześniej), wpływy z emisji akcji lub innych instrumentów kapitałowych (11,7%; o 3,8 p. proc. więcej) oraz inne⁷⁶ wpływy z działalności finansowej (69,5%; o 21,3 p. proc. mniej). W poszczególnych grupach banków te proporcje wyglądały odmiennie z powodu różnych źródeł finansowania działalności. Pięć największych banków wyemitowało akcje lub inne instrumenty kapitałowe za 5,3 mld zł (o 154,4% więcej niż rok wcześniej) oraz zobowiązania podporządkowane za 5,0 mld zł (w poprzednim roku nie było takich emisji). Wpływy z tych emisji stanowiły odpowiednio 23,2% (o 2,5 p. proc. więcej) i 22,0% wpływów tych banków z działalności finansowej. Z kolei banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego wyemitowały zobowiązania podporządkowane za 6,6 mld zł (73 razy więcej) oraz akcje lub inne instrumenty kapitałowe na kwotę 0,9 mld zł (o 30,7% więcej). Wpływy z tych źródeł stanowiły odpowiednio 35,6% (wobec 0,6%) i 4,7% (wobec 4,8%) ich wpływów z działalności finansowej.

Wydatki na działalność finansową banków ogółem wyniosły 70,5 mld zł (o 86,9% więcej niż rok wcześniej). Podobnie jak wpływy, zostały one wygenerowane prawie w całości przez banki komercyjne (99,7%; o 0,1 p. proc. więcej niż rok wcześniej). Udział w tych wydatkach pięciu największych banków wyniósł 37,4% (o 8,2 p. proc. więcej), a banków ze 100% udziałem kapitału zagranicznego 20,6% (o 17,9 p. proc. mniej). Na wydatki z działalności finansowej banków ogółem składały się: wypłacone dywidendy 6,1% (o 11,4 p. proc. mniej niż w 2011 r.), spłata zobowiązań podporządkowanych 4,8% (4,5 p. proc. więcej) oraz inne wydatki z działalności finansowej⁷⁷ 89,1% (o 6,9 p. proc. więcej). Ze względu na różne przeznaczenie tych wydatków, proporcje te różniły się w poszczególnych grupach banków. Pięć największych banków oprócz innych wydatków, wypłaciło w 2012 r. dywidendy w wysokości 3,6 mld zł (o 28,9% mniej niż rok wcześniej), które stanowiły 13,6% ich wydatków na działalność finansową (spadek o 32,2 p. proc.). Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego spłaciły zobowiązania podporządkowane w wysokości 2,9 mld zł (70 razy więcej) oraz wypłaciły dywidendy w wysokości 0,3 mld zł (o 40,6% mniej niż rok wcześniej). Udziały tych wydatków wyniosły odpowiednio 19,8% (o 19,5 p. proc. więcej) i 2,1% (1,5 p. proc. mniej) w wydatkach na działalność finansową tej grupy banków.

Środki pieniężne na koniec okresu

W 2012 r. banki ogółem, przy zróżnicowanej sytuacji w poszczególnych grupach banków, osiągnęły dodatnie przepływy pieniężne netto ze wszystkich rodzajów swojej działalności, tzn. operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej. Pomimo niewielkich, ujemnych różnic kursowych przyczyniło się to do zwiększenia środków pieniężnych netto na koniec

⁷⁶ Wpływy niebędące wpływami z emisji akcji lub innych instrumentów kapitałowych, emisji zobowiązań podporządkowanych lub ze sprzedaży akcji własnych.

⁷⁷ Wydatki niebędące wypłaconymi dywidendami, spłatą zobowiązań podporządkowanych, wydatkami z tytułu umorzenia akcji lub innych instrumentów kapitałowych, wydatkami na nabycie akcji własnych.

roku o 32,1 mld zł. Był to ponad czterokrotnie większy wzrost niż 7,4 mld zł w 2011 r. Stan środków pieniężnych w końcu 2012 r. osiągnął wartość 127,5 mld zł, tj. o 4,7% więcej w porównaniu z końcem 2011 r. Do banków komercyjnych należało 120,6 mld zł (o 35,6% więcej niż rok wcześniej), w tym pięć największych banków dysponowało kwotą 46,1 mld zł (wzrost o 27,5%), a banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego posiadały 18,6 mld zł (spadek o 51,1%). W bankach spółdzielczych stan środków pieniężnych powiększył się o 20,4% do 6,8 mld zł.

Na środki pieniężne banków ogółem w końcu 2012 r. składały się głównie: należności od banków centralnych (44,8%; o 22,5 p. proc. więcej niż rok wcześniej), kredyty i inne należności (25,8%; o 19,1 p. proc. mniej) oraz gotówka w kasie (11,5%; o 0,5 p. proc. więcej). W bankach komercyjnych struktura środków pieniężnych była podobna do tej odnotowanej dla całego sektora bankowego pod względem głównych pozycji, ale występowały różnice w udziałach tych pozycji. W bankach spółdzielczych struktura środków pieniężnych była inna, ponieważ banki te rzadko przeprowadzają operacje z bankami centralnymi. Środki pieniężne banków spółdzielczych składały się głównie z kredytów i innych należności (51,8%; o 1,9 p. proc. mniej niż rok wcześniej), gotówki w kasie (25,6%; o 0,1 p. proc. więcej) oraz aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu (7,8%; spadek o 0,3 p. proc.) i inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności (7,8%; wzrost o 3,1 p. proc.).

Tabl. 15. Rachunek przepływów pieniężnych w 2012 r.

Wyszczególnienie	Banki ogółem	Banki komercyjne	Banki spółdzielcze
	w mln zł		
Rachunek przepływów pieniężnych, działalność operacyjna			
Zysk (Strata) przypadający na jednostkę dominującą	15 444,5	14 476,9	967,6
Korekty do uzgodnienia zysku (straty) netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej	845,2	563,3	281,9
Przepływy wynikające z zysków z działalności operacyjnej przed uwzględnieniem zmian aktywów i zobowiązań z działalności operacyjnej	16 289,7	15 040,2	1 249,5
(Wzrost) spadek aktywów i zobowiązań operacyjnych (z wyłączeniem gotówki i ekwiwalentów)	5 705,2	4 369,9	1 335,3
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	21 994,9	19 410,1	2 584,8
Zmiana stanu należności/zobowiązań z tytułu podatku dochodowego dotyczącego działalności operacyjnej	-1 462,3	-1 459,8	-2,5
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	20 532,7	17 950,3	2 582,4
Rachunek przepływów pieniężnych, działalność inwestycyjna			
Wpływy związane z działalnością inwestycyjną	521 170,1	520 663,9	506,2
Wydatki związane z działalnością inwestycyjną	509 846,3	508 961,6	884,6
Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną	11 323,9	11 702,3	-378,4
Rachunek przepływów pieniężnych, działalność finansowa			
Wpływy z działalności finansowej	70 984,9	70 815,4	169,4
Wydatki z działalności finansowej	70 480,1	70 272,8	207,3
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	504,8	542,6	-37,8
Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych	-217,1	-217,0	-0,1
Zwiększenie środków pieniężnych netto	32 144,2	29 978,2	2 166,1
Środki pieniężne na początku okresu	95 308,1	90 639,4	4 668,7
Środki pieniężne na koniec okresu	127 452,3	120 617,6	6 834,8
Składniki środków pieniężnych:			
Gotówka w kasie	14 706,8	12 957,6	1 749,3
Należności od banków centralnych	57 143,3	56 831,7	311,6
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 895,4	1 360,2	535,3
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	2 433,3	2 399,2	34,1
Aktywa dostępne do sprzedaży	9 208,4	9 152,9	55,4
Kredyty i inne należności (razem z leasingiem finansowym)	32 826,1	29 282,8	3 543,4
Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności	5 366,3	4 835,9	530,4
Inne inwestycje krótkoterminowe o wysokiej płynności	3 475,0	3 416,8	58,2
Przekroczenie salda na rachunkach banku płatnych na żądanie (jeśli są integralną częścią zarządzania środkami pieniężnymi)	397,7	380,5	17,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Tabl. 16. Rachunek przepływów pieniężnych w 2011 r.

Wyszczególnienie	Banki ogółem	Banki komercyjne	Banki spółdzielcze
	w mln zł		
Rachunek przepływów pieniężnych, działalność operacyjna			
Zysk (Strata) przypadający na jednostkę dominującą	15 591,6	14 693,2	898,3
Korekty do uzgodnienia zysku (straty) netto ze środkami pieniężnymi netto z działalności operacyjnej	986,9	679,4	307,5
Przepływy wynikające z zysków z działalności operacyjnej przed uwzględnieniem zmian aktywów i zobowiązań z działalności operacyjnej	16 578,4	15 372,6	1 205,8
(Wzrost) spadek aktywów i zobowiązań operacyjnych (z wyłączeniem gotówki i ekwiwalentów)	-11 348,7	-12 000,3	651,6
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	5 229,7	3 372,3	1 857,4
Zmiana stanu należności/zobowiązań z tytułu podatku dochodowego dotyczącego działalności operacyjnej	-964,7	-964,9	0,3
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 265,1	2 407,4	1 857,7
Rachunek przepływów pieniężnych, działalność inwestycyjna			
Wpływy związane z działalnością inwestycyjną	544 279,4	543 941,6	337,8
Wydatki związane z działalnością inwestycyjną	544 562,2	543 760,5	801,7
Przepływy netto związane z działalnością inwestycyjną	-282,8	181,0	-463,8
Rachunek przepływów pieniężnych, działalność finansowa			
Wpływy z działalności finansowej	40 802,1	40 582,5	219,6
Wydatki z działalności finansowej	37 714,0	37 557,5	156,5
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	3 088,1	3 025,1	63,0
Różnice kursowe z przeliczenia środków pieniężnych	332,5	332,8	-0,3
Zwiększenie środków pieniężnych netto	7 402,8	5 946,2	1 456,6
Środki pieniężne na początku okresu	114 365,8	110 145,0	4 220,8
Środki pieniężne na koniec okresu	121 768,6	116 091,2	5 677,3
Składniki środków pieniężnych:			
Gotówka w kasie	13 405,4	11 956,4	1 449,0
Należności od banków centralnych	27 172,5	26 861,7	310,9
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	6 949,1	6 489,2	459,9
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	5 464,6	5 407,8	56,8
Aktywa dostępne do sprzedaży	5 376,5	5 363,1	13,4
Kredyty i inne należności (razem z leasingiem finansowym)	54 627,8	51 576,8	3 051,0
Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności	3 885,7	3 619,4	266,3
Inne inwestycje krótkoterminowe o wysokiej płynności	4 102,9	4 049,4	53,5
Przekroczenie salda na rachunkach banku płatnych na żądanie (jeśli są integralną częścią zarządzania środkami pieniężnymi)	784,1	767,4	16,6

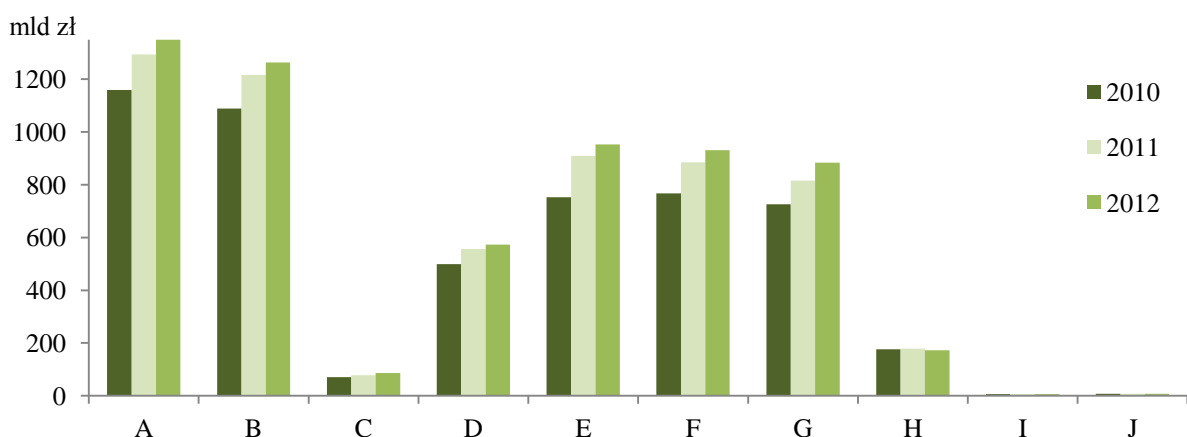
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych NBP.

V.4. Wyniki finansowe polskiego sektora bankowego

Bilans

Suma bilansowa sektora bankowego na koniec 2012 r. wyniosła 1 349,5 mld zł i była wyższa w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego o 4,3%. Sumę bilansową sektora bankowego wypracowały głównie banki komercyjne, w których posiadaniu było 93,9% aktywów ogółem (podobnie jak w 2011 r.), zaś banki spółdzielcze dysponowały 6,1% aktywów sektora bankowego w Polsce. Tempo wzrostu sumy bilansowej było niższe niż w 2011 r., kiedy to jej wartość zwiększyła się o 11,7%.

Wykres 28. Suma bilansowa sektora bankowego

A – sektor bankowy; B – banki komercyjne; C – banki spółdzielcze; D – pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów; E – banki prowadzące usługi powiernicze; F – banki giełdowe; G – banki prowadzące działalność maklerską; H – banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego; I – banki samochodowe; J – banki hipoteczne.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Najwyższą dynamikę aktywów odnotowano w bankach spółdzielczych, gdzie wzrost wartości sumy bilansowej w 2012 r. wyniósł 9,4%. Natomiast w grupie banków ze 100% udziałem kapitału zagranicznego oraz samochodowych doszło do zmniejszenia wartości aktywów (odpowiednio o 3,9% i o 4,6%). Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów zgromadziło 42,4% (o 0,5 p. proc. mniej niż przed rokiem) aktywów sektora bankowego w kwocie 572,8 mld zł.

W strukturze aktywów w końcu 2012 r. najbardziej znaczącą pozycją były kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy), których udział stanowił 71,0%, zaś ich wartość wyniosła 957,9 mld zł. W stosunku do roku poprzedniego wzrosła ona o 2,3%. Kredyty i pożyczki stanowiły 97,5% wartości kredytów i innych należności i wyniosły 934,2 mld zł.

W 2012 r. banki komercyjne udzieliły 92,6% wszystkich kredytów i pożyczek (o 1,5 p. proc. mniej niż przed rokiem), a ich wartość wzrosła o 1,4%, osiągając kwotę 864,7 mld zł. Wartość kredytów i pożyczek udzielonych przez banki spółdzielcze wyniosła 69,5 mld zł, czyli o 8,2% więcej niż przed rokiem.

Tabl. 17. Podstawowe dane ze sprawozdań banków

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	
	w mln zł			2011=100
Suma bilansowa	1 158 533	1 294 009	1 349 487	104,3
Kredyty i pożyczki	799 913	917 302	934 158	101,8
w tym dla sektora niefinansowego ^a	669 029	763 769	769 443	100,7
kredyty na nieruchomości	321 203	378 073	385 108	101,9
gospodarstwa domowe	274 487	326 588	329 864	101,0
przedsiębiorstwa	44 185	48 266	51 237	106,2
pozostałe kredyty	347 826	385 696	384 335	99,6
gospodarstwa domowe	189 333	193 163	190 224	98,5
przedsiębiorstwa	157 666	191 621	193 315	100,9
Depozyty	816 292	900 266	925 328	102,8
w tym sektora niefinansowego	617 246	696 039	720 847	103,6
gospodarstwa domowe ^b	418 688	473 697	511 612	108,0
przedsiębiorstwa ^b	182 778	205 963	191 257	92,9
Kapitały	116 037	128 959	146 520	113,6
Wynik działalności bankowej, w tym z tytułu:	53 071	57 243	58 726	102,6
odsetek	30 873	34 921	35 439	101,5
opłat i prowizji	13 766	14 277	14 329	100,4
Wynik finansowy netto roku bieżącego	11 477	15 592	15 445	99,1
zysk	12 742	16 177	15 799	97,7
strata	1 265	585	354	60,5
Udział kredytów z utratą wartości w kredytach dla sektora niefinansowego (w %)	8,6	8,1	8,6	x

^a Wartość brutto

^b Bez depozytów zablokowanych i depozytów z terminem wypowiedzenia

Źródło: dane NBP.

Największą część (91,4%) kredytów i pożyczek⁷⁸ stanowiły w badanym okresie kredyty i pożyczki dla sektora niefinansowego, a ich wartość na koniec 2012 r. wyniosła 769,4 mld zł – tj. o 0,7% więcej niż w roku poprzednim. Kredyty i pożyczki dla sektora finansowego stanowiły 4,8% wartości kredytów i pożyczek ogółem i wyniosły 40,5 mld zł, czyli o 8,6% więcej niż przed rokiem. Kredyty dla sektora instytucji rządowych i samorządowych wzrosły w badanym okresie o 0,3%, zaś ich udział w kredytach i pożyczkach ogółem wyniósł na koniec roku 3,8%. Wartość kredytów dla sektora instytucji rządowych i samorządowych wyniosła 32,0 mld zł, z czego 30,3 mld zł (94,6%) stanowiły kredyty i pożyczki instytucji samorządowych. Kwota kredytów i pożyczek udzielonych ogółem w walutach obcych zmniejszyła się o 10,6%⁷⁹ i na koniec 2012 r. wyniosła 264,6 mld zł, zaś jej udział w strukturze walutowej zmniejszył się do poziomu 31,4%.

Banki komercyjne udzieliły 97,5% wszystkich kredytów i pożyczek dla sektora finansowego i 93,8% dla sektora niefinansowego. Udział pięciu banków komercyjnych

⁷⁸ Kredyty i pożyczki według sektorów i według ich przeznaczenia podano w wartości brutto, czyli nie pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości kredytów; wielkość ta nie zawiera innych należności tj. gwarancji, poręczeń, akredytyw oraz należności z tytułu przekroczenia salda zdefiniowanego w umowie kredytowej na rachunku bieżącym i rachunku karty kredytowej.

⁷⁹ Na spadek wartości kredytów walutowych istotny wpływ miały różnice kursowe. Zgodnie z oceną KNF, różnice kursowe spowolniły dynamikę kredytów i pożyczek ogółem o 2,6 p. proc.; KNF, *Raport o sytuacji banków w 2012 r.*, Warszawa 2013, s. 6.

o największej wartości aktywów wyniósł odpowiednio 54,4% oraz 42,7%. W kredytach i pożyczkach sektora instytucji rządowych i samorządowych grupa banków komercyjnych miała niższy udział (84,5%) niż w całości kredytów i pożyczek z uwagi na dużą rolę banków spółdzielczych w finansowaniu działalności samorządów lokalnych. Udział banków spółdzielczych w kredytach i pożyczkach udzielanych sektorowi budżetowemu wzrósł w porównaniu z rokiem 2011 o 1,8 p. proc., osiągając poziom 15,5%.

Kredyty na nieruchomości stanowiły 50,1% kredytów i pożyczek dla sektora niefinansowego udzielonych przez sektor bankowy. W 2012 r. ich wartość wzrosła o 1,9% i na koniec roku wyniosła 385,1 mld zł, z czego 99,0%, czyli 381,1 mld zł banki udzieliły gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom. Większość z tego portfela kredytów (52,0%) banki udzieliły w walutach obcych, na kwotę 198,1 mld zł. Przeważającą część kredytów na nieruchomości dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych udzielonych w walutach obcych stanowiły kredyty we frankach szwajcarskich (73,8%); ich kwota na koniec 2012 r. wyniosła 146,2 mld zł i była mniejsza o 11,6% niż w roku poprzednim. Kredyty na nieruchomości udzielone w euro stanowiły 25,3% kredytów na nieruchomości dla przedsiębiorstw i gospodarstw domowych udzielonych w walutach obcych i wyniosły 50,0 mld zł, czyli o 2,0% więcej niż w 2011 r. Wartość kredytów na nieruchomości dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw udzielonych w złotych na koniec 2012 r. wyniosła 183,0 mld zł i była wyższa niż rok wcześniej o 24,9 mld zł, tj. o 15,8%.

Przeważającą część kredytów na nieruchomości (85,7%) banki udzieliły gospodarstwom domowym. Ich wartość wyniosła 329,9 mld zł. Kredyty na nieruchomości dla przedsiębiorstw wyniosły 51,2 mld zł, wzrastając o 6,2%. Głównym kierunkiem przeznaczenia kredytów na nieruchomości przedsiębiorstw i gospodarstw domowych było finansowanie zakupu nieruchomości mieszkaniowych. Na koniec 2012 r. ich wartość wyniosła 324,3 mld zł – o 1,1% więcej niż przed rokiem, co stanowiło 84,2% kwoty kredytów na nieruchomości.

Pozostałe kredyty sektora niefinansowego na koniec 2012 r. wyniosły 384,3 mld zł i zmniejszyły się w porównaniu do roku poprzedniego o 0,4%. Niemal połowę (49,5%) pozostałych kredytów banki udzieliły gospodarstwom domowym, a ich wartość wyniosła 190,2 mld zł, z czego 61,1% czyli 116,3 mld zł (o 4,9% mniej niż przed rokiem) przeznaczone było na cele konsumpcyjne. Z portfela pozostałych kredytów banki udzieliły przedsiębiorstwom kredyty na kwotę 193,3 mld zł. Dominującymi kierunkami ich przeznaczenia były kredyty operacyjne (56,5%) w kwocie 109,2 mld zł (wzrost o 3,8% w stosunku do roku poprzedniego) oraz kredyty inwestycyjne (42,2%) o wartości 81,6 mld zł, czyli o 2,8% mniejszej niż przed rokiem.

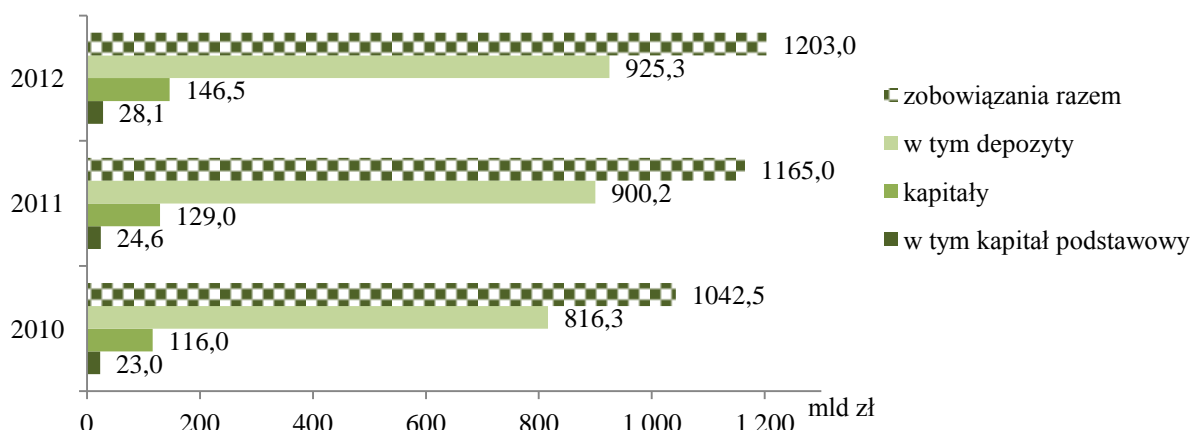
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości kredytów udzielonych sektorowi niefinansowemu na koniec 2012 r. wyniosły 35,6 mld zł, co stanowiło 99,6% wszystkich odpisów. Wartość ta wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 6,2%, czyli o 2,1 mld zł. Odpisy z tytułu utraty wartości kredytów dla gospodarstw domowych wyniosły w badanym okresie 69,5% wszystkich odpisów sektora niefinansowego, co stanowiło kwotę 24,7 mld zł. Udział kredytów z utratą wartości w kredytach dla sektora niefinansowego zwiększył się i na koniec 2012 r. wyniósł 8,6%, czyli o 0,5 p. proc. więcej niż przed rokiem.

Oprócz kredytów i innych należności znaczącą pozycję w aktywach sektora bankowego w 2012 r. stanowiły również aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, których

udział w sumie bilansowej wyniósł 13,4%, co stanowiło kwotę 180,4 mld zł. W porównaniu do poprzedniego roku ich wartość wzrosła o 4,5%. W aktywach banków komercyjnych znajdowało się 99,3% tychże aktywów finansowych, z czego 87,2 mld zł (48,7%) było w posiadaniu pięciu banków komercyjnych o największej wartości aktywów. W 2012 r. najwyższy udział (98,2%) w aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży miały instrumenty dłużne, których wartość wyniosła 177,2 mld zł.

Główną pozycję pasywów polskiego sektora bankowego stanowiły zobowiązania. Na koniec 2012 r. wyniosły one 1 203,0 mld zł i w porównaniu do roku poprzedniego wzrosły o 3,3%. Stanowiły one 89,1% ogólnej kwoty pasywów. Najwyższą dynamikę zobowiązań odnotowano w bankach spółdzielczych (wzrost o 9,3%) oraz prowadzących usługi maklerskie (wzrost o 7,1%). Wartość zobowiązań zmniejszyła się w bankach ze 100% udziałem kapitału zagranicznego (o 5,4%), w bankach samochodowych (o 6,6%) oraz w bankach hipotecznych (o 1,1%). Na grupę banków komercyjnych przypadało 93,6% zobowiązań sektora bankowego, zaś pozostałe 6,4% na banki spółdzielcze.

Wykres 29. Pasywa polskiego sektora bankowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Główną pozycją zobowiązań banków były zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu. Ich udział na koniec 2012 r. wyniósł 94,1%, co stanowiło kwotę 1 131,8 mld zł, z czego 81,8% stanowiły depozyty. W badanym okresie depozyty zwiększyły się o 2,8%, osiągając wartość 925,3 mld zł. Na koniec 2012 r. udział depozytów w pasywach sektora bankowego wyniósł 68,6%.

Największą część depozytów (77,9%) stanowiły depozyty sektora niefinansowego o wartości 719,6 mld zł, czyli o 3,6% większej niż przed rokiem. Większość tych depozytów została ulokowana w bankach komercyjnych (90,8%). Wartość depozytów sektora niefinansowego w pięciu bankach komercyjnych o największej wartości aktywów ukształtowała się na poziomie 354,9 mld zł, co stanowiło 49,3% depozytów od sektora niefinansowego. Tempo wzrostu wartości depozytów od sektora niefinansowego było najwyższe w bankach spółdzielczych (10,4%), zaś w bankach komercyjnych przyrost tych depozytów był dużo wolniejszy (2,9%). Wśród wyróżnionych typów banków największy wzrost depozytów odnotowano w bankach prowadzących działalność maklerską i w bankach giełdowych (odpowiednio 7,5% oraz 5,7%). Natomiast banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego oraz hipoteczne na koniec 2012 r. zarejestrowały spadek wartości depozytów

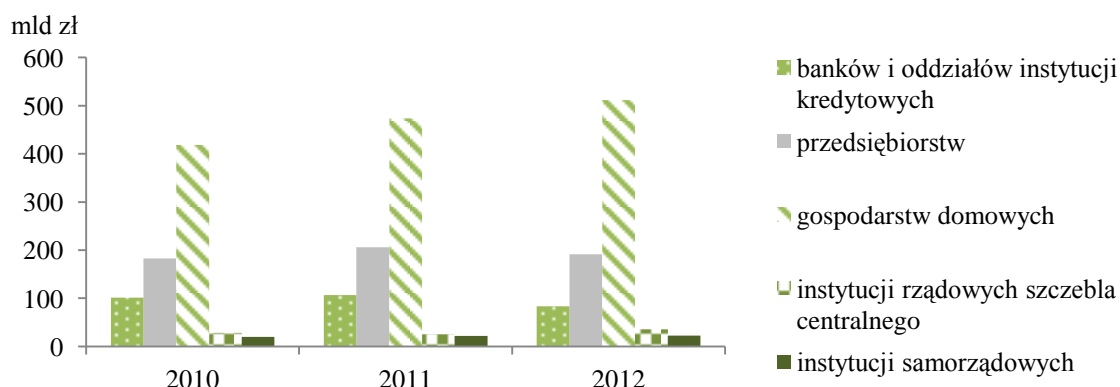
od sektora niefinansowego odpowiednio o 3,3% i 0,3%. Struktura walutowa depozytów sektora niefinansowego w 2012 r. pozostała stabilna: 89,6% stanowiły depozyty złotowe (o 0,1 p. proc. mniej niż przed rokiem), 6,8% to udział depozytów w EUR (o 0,5 p. proc. więcej niż rok wcześniej), a pozostałe 3,6% to depozyty w innych niż EUR walutach obcych (o 0,4 p. proc. mniej niż w 2011 r.).

Największy udział w depozytach sektora niefinansowego miały depozyty gospodarstw domowych. Ich udział na koniec 2012 r. wyniósł 71,1%. Wartość depozytów gospodarstw domowych wzrosła w badanym okresie o 8,0%, osiągając kwotę 511,6 mld zł. Największą część tych depozytów (93,5%) stanowiły depozyty osób prywatnych, które wyniosły 478,6 mld zł. Depozyty przedsiębiorstw stanowiły 26,6% depozytów sektora niefinansowego, a ich wartość na koniec 2012 r. wyniosła 206,0 mld zł – o 7,1% mniej niż rok wcześniej.

Wartość depozytów sektora instytucji rządowych i samorządowych zwiększyła się w 2012 r. o 22,1% do kwoty 59,8 mld zł, przy czym wartość depozytów instytucji samorządowych wzrosła o 6,3%, zaś instytucji rządowych szczebla centralnego – o 37,4%. Struktura walutowa depozytów sektora instytucji rządowych i samorządowych uległa w 2012 r. znaczącym zmianom. Udział depozytów złotych zmniejszył się z 73,3% do 67,9%, depozytów w innych niż EUR walutach obcych – z 15,5% do 6,5%, zaś udział depozytów w EUR wzrósł z 11,2% do 25,6%. Największy wpływ na tę zmianę miał dynamiczny wzrost depozytów instytucji rządowych szczebla centralnego w EUR, który wyniósł 181,6%.

Depozyty sektora finansowego na koniec 2012 r. wyniosły 144,5 mld zł i były o 6,9% mniejsze niż przed rokiem, zaś ich udział w depozytach ogółem wyniósł 15,6%. Większość (58,1%) depozytów sektora finansowego stanowiły depozyty banków i instytucji kredytowych – ich wartość na koniec 2012 r. wyniosła 84,0 mld zł (o 21,3% mniej niż przed rokiem). W strukturze walutowej depozytów sektora finansowego zwiększył się udział depozytów złotych (o 12,3 p. proc. do poziomu 68,2%), zaś udziały depozytów w EUR oraz depozytów w innych niż EUR walutach obcych zmniejszyły się do poziomu odpowiednio 16,3% i 15,6%.

Wykres 30. Depozyty polskiego sektora bankowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Kapitały sektora bankowego w Polsce na koniec 2012 r. wyniosły 146,5 mld zł i zwiększyły się o 13,6%, czyli o 17,6 mld zł w stosunku do roku poprzedniego. Głównym

źródłem przyrostu kapitałów były zatrzymane zyski z roku poprzedniego⁸⁰. Udział kapitałów w pasywach banków nieznacznie wzrósł do poziomu 10,9%. Kapitały banków komercyjnych wyniosły 137,4 mld zł, a ich udział w kapitałach sektora bankowego pozostał stabilny w stosunku do roku 2011 i wyniósł 93,8%. Kapitały banków spółdzielczych na koniec 2012 r. osiągnęły wartość 9,1 mld zł i w stosunku do roku poprzedniego zwiększyły się o 11,5%. Niemal wszystkie z wyróżnionych typów banków wykazały się wysokim tempem wzrostu kapitałów. Najwyższy przyrost odnotowano w bankach hipotecznych (19,3%) oraz w bankach prowadzących działalność maklerską (18,5%). Jedynie w bankach samochodowych wzrost ten był nieco wolniejszy (5,2%).

Struktura kapitałów sektora bankowego pozostała stosunkowo stabilna w porównaniu do roku 2011. Największą ich część (42,8%) stanowiły kapitały zapasowe, których wartość wyniosła 62,8 mld zł, a ich udział w kapitałach banków ogółem był mniejszy o 0,7 p. proc. niż przed rokiem. Kapitał podstawowy stanowił 19,2% kapitałów sektora bankowego i na koniec 2012 r. wyniósł 28,1 mld zł. Trzecim pod względem wielkości składnikiem kapitałów banków były kapitały rezerwowe, wynoszące na koniec badanego okresu 26,9 mld zł, co stanowiło 18,3% udział w kapitałach sektora bankowego. W strukturze kapitałów znaczący udział stanowił ponadto zysk roku bieżącego, który na koniec 2012 r. wyniósł 10,5% (o 1,6 p. proc. mniej niż przed rokiem), zaś jego wartość wyniosła 15,4 mld zł i była niższa o 0,9% niż w 2011 r.

Rachunek zysków i strat

Przychody z działalności operacyjnej sektora bankowego na koniec 2012 r. wyniosły 148,2 mld zł i w stosunku do roku poprzedniego zwiększyły się o 21,2%, czyli o 26,0 mld zł. Banki komercyjne wypracowały 94,9% wymienionych przychodów, na kwotę 140,6 mld zł. Przychody z działalności operacyjnej banków spółdzielczych na koniec 2012 r. wyniosły 7,6 mld zł i były o 12,4% większe niż przed rokiem. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów osiągnęło przychody z działalności operacyjnej w wysokości 69,7 mld zł, co stanowiło 47,0% przychodów banków ogółem. Najniższy wzrost przychodów z działalności operacyjnej odnotowały banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego (0,7%).

Główną składową (72,5%) przychodów z działalności operacyjnej były przychody z działalności bankowej, które na koniec 2012 r. wyniosły 107,5 mld zł i w relacji do roku poprzedniego zwiększyły się o 8,4%. Najważniejszymi źródłami przychodów z działalności bankowej były przychody z tytułu odsetek (udział 66,2%) oraz przychody z tytułu opłat i prowizji (udział 16,9%).

Przychody z tytułu odsetek na koniec 2012 r. wyniosły 71,2 mld zł i były większe o 6,5 mld zł (10,1%) niż przed rokiem. Na kwotę tę złożyły się głównie odsetki od kredytów i innych należności (łącznie z leasingiem finansowym), które w badanym okresie wyniosły 57,4 mld zł (o 10,8% więcej niż przed rokiem), co stanowiło 80,6% przychodów z tytułu odsetek. Drugim znaczącym źródłem przychodów z tytułu odsetek (11,4% tychże przychodów) były odsetki od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które na koniec 2012 r. wyniosły 8,1 mld zł i w relacji do roku poprzedniego wzrosły o 4,9%.

⁸⁰ KNF, *Raport o sytuacji banków w 2012 r.*, Warszawa 2013, s. 63.

Natomiast koszty z tytułu odsetek wyniosły na koniec badanego okresu 35,8 mld zł – o 20,1% więcej niż przed rokiem. W rezultacie wynik z tytułu odsetek ukształtował się na poziomie 35,4 mld zł, wzrastając o 1,5% w zestawieniu z rokiem 2011.

Na przychody z działalności bankowej znaczący wpływ miały również przychody z tytułu opłat i prowizji, które na koniec 2012 r. wyniosły 18,2 mld zł – o 1,5% więcej niż rok wcześniej. Natomiast koszty z tytułu opłat i prowizji rosły w tempie 5,7% i na koniec badanego okresu wyniosły 3,9 mld zł. W efekcie wynik z tytułu opłat i prowizji ukształtował się na poziomie 14,3 mld zł, czyli podobnym jak w roku poprzednim.

Koszty działalności operacyjnej na koniec 2012 r. wyniosły 129,0 mld zł i w porównaniu z rokiem 2011 zwiększyły się o 25,8%. Banki komercyjne wygenerowały 95,1% tych kosztów w kwocie 122,7 mld zł – o 26,5% więcej niż przed rokiem. Udział banków spółdzielczych w kosztach działalności operacyjnej sektora bankowego wyniósł 4,9%, co stanowiło kwotę 6,4 mld zł. Wartość ta wzrosła w porównaniu do poprzedniego roku o 13,2% i wzrost ten był dwa razy wolniejszy niż w bankach komercyjnych.

Jednym z głównych komponentów kosztów działalności operacyjnej były koszty działalności bankowej, które wyniosły 48,8 mld zł. Udział kosztów działalności bankowej w kosztach działalności operacyjnej na koniec 2012 r. wyniósł 37,8%. Wartość tych kosztów wzrosła w porównaniu do roku poprzedniego o 16,2%, czyli o 6,8 mld zł, co głównie było wynikiem zwiększenia kosztów odsetek z tytułu zobowiązań finansowych wycenianych metodą zamortyzowanego kosztu (o 20,6%, czyli 6,0 mld zł), których 81,8% stanowią depozyty.

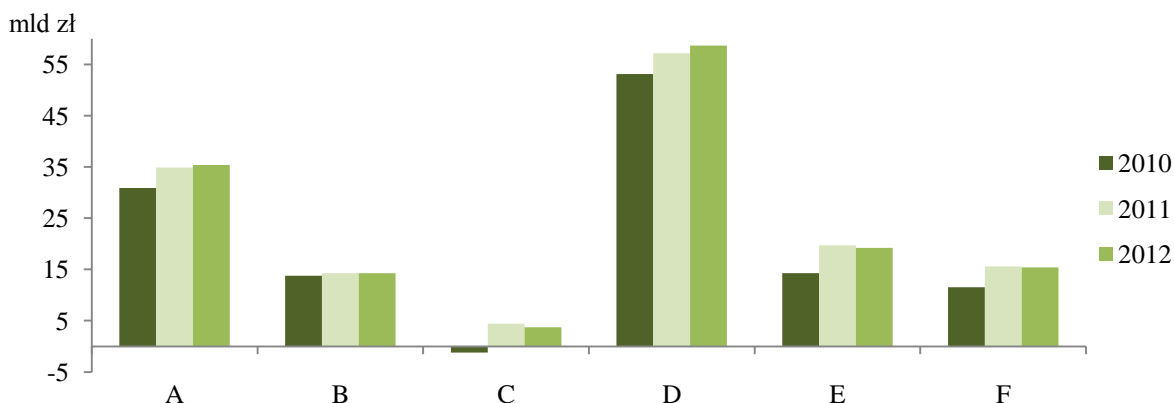
Wynik działalności bankowej na koniec 2012 r. wyniósł 58,7 mld zł i był o 2,6% wyższy niż przed rokiem, pomimo szybszego tempa wzrostu kosztów działalności bankowej niż odpowiadających im przychodów. Banki spółdzielcze odnotowały pod tym względem wyższą dynamikę niż banki komercyjne (wzrost odpowiednio o 7,9% i 2,2%). Zmniejszenie wyniku działalności bankowej wystąpiło w bankach ze 100% udziałem kapitału zagranicznego (o 4,7%) oraz w bankach samochodowych i hipotecznych (odpowiednio o 7,4% i 3,9%).

Poziom kosztów działalności operacyjnej banków był również kształtowany przez koszty działania banku i amortyzację oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat. Koszty działania banków w 2012 r. wyniosły 27,7 mld zł i w porównaniu do roku poprzedniego wzrosły o 4,1%. Większość (55,3%) tych kosztów stanowiły koszty pracownicze, których kwota wyniosła 15,3 mld zł i była o 4,8% wyższa niż przed rokiem. Pozostałą część (44,7%) kosztów działania banku stanowiły koszty ogólnego zarządu, których wartość na koniec 2012 r. wyniosła 12,4 mld zł – o 3,4% więcej niż w 2011 r. Wartość amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ukształtowała się podobnie jak w roku poprzednim i wyniosła 2,6 mld zł. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat wyniosły 8,2 mld zł, tj. o 8,5% więcej niż rok wcześniej. Główną składową tychże odpisów były odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu, których saldo zwiększyło się w badanym okresie o 11,7%.

Wynik z działalności operacyjnej sektora bankowego na koniec 2012 r. wyniósł 19,2 mld zł, czyli o 2,3% mniej niż przed rokiem. Banki komercyjne wypracowały 93,5% tego wyniku w kwocie 18,0 mld zł. W bankach spółdzielczych wynik z działalności operacyjnej wyniósł 1,2 mld zł i był większy o 8,0% niż przed rokiem. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów wypracowało 63,3% wyniku z działalności operacyjnej sektora bankowego w kwocie 12,2 mld zł, czyli o 1,3% mniejszej niż w 2011 r. W pozostałych wyróżnionych typach banków na koniec 2012 r. wystąpiło zmniejszenie wartości wyniku z działalności operacyjnej, przy czym największy spadek miał miejsce w bankach ze 100% udziałem kapitału zagranicznego (o 15,9%) oraz w bankach samochodowych (o 17,0%) i hipotecznych (o 27,1%).

Wynik finansowy brutto z działalności kontynuowanej sektora bankowego, jak również wszystkich wyróżnionych w niniejszym opracowaniu grup banków, na koniec 2012 r. był zbliżony do wartości wyniku z działalności operacyjnej. Obciążenie wyniku finansowego brutto podatkiem dochodowym wyniosło 3,7 mld zł i w relacji do 2011 r. zmniejszyło się o 3,7%⁸¹.

Wykres 31. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat sektora bankowego

A – wynik z tytułu odsetek; B – wynik z tytułu opłat i prowizji; C - wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu; D - wynik działalności bankowej; E - wynik brutto z działalności kontynuowanej; F - wynik netto roku bieżącego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

Wynik finansowy netto sektora bankowego na koniec 2012 r. wyniósł 15,4 mld zł i był o 0,9% niższy niż rok wcześniej. Zysk netto ukształtował się na poziomie 15,8 mld zł i był o 2,3% mniejszy niż przed rokiem, zaś strata netto wyniosła 0,4 mld zł i zmniejszyła się o 39,5%. Stratę netto poniosły 3 banki komercyjne, 11 oddziałów instytucji kredytowych i 5 banków spółdzielczych.

Banki komercyjne wypracowały 93,7% wyniku finansowego netto sektora bankowego. Wynik finansowy netto banków komercyjnych na koniec 2012 r. wyniósł 14,5 mld zł, natomiast banków spółdzielczych ukształtował się na poziomie 1,0 mld zł. Wynik finansowy banków spółdzielczych zwiększył się o 7,7%, podczas gdy w bankach komercyjnych oraz w całym sektorze bankowym doszło do jego spadku wobec roku poprzedniego. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów zarejestrowało wynik finansowy netto

⁸¹ Relacja podatku dochodowego do zysku brutto z działalności kontynuowanej w całym sektorze bankowym w 2012 r. wyniosła 19,0%.

w wysokości 9,8 mld zł (o 1,2% niższej niż w 2011 r.), co stanowiło 63,7% wyniku netto sektora bankowego. Wszystkie z wyróżnionych grup banków 2012 r. zamknęły z wynikiem netto niższym niż w poprzednim okresie. Największy jego spadek nastąpił w małych bankach specjalistycznych samochodowych i hipotecznych odpowiednio o 10,4% i 30,1%, jednak żaden z tych banków nie poniósł strat.

V.5. Wskaźniki rentowności sektora bankowego

Wskaźnik rentowności kapitału sektora bankowego w 2012 r. wyniósł 11,21% i był niższy o 1,52 p. proc. niż rok wcześniej. Zarówno banki komercyjne i spółdzielcze, jak i wszystkie z wyróżnionych w niniejszym opracowaniu typów banków, odnotowały spadek wskaźnika ROE. W bankach komercyjnych wskaźnik rentowności kapitału wyniósł 11,21%, zaś w bankach spółdzielczych 11,19%. Efektywność sektora bankowego w obszarze rentowności aktywów ogółem w 2012 r. pozostała stabilna i wyniosła 1,17% (wobec 1,27% w 2011 r.).

Niewielki spadek wskaźnika rentowności aktywów w 2012 r. wystąpił w bankach komercyjnych i spółdzielczych oraz we wszystkich wyróżnionych grupach banków. W bankach komercyjnych wskaźnik ROA zmniejszył się o 0,11 p. proc. do poziomu 1,17%, zaś w bankach spółdzielczych o 0,03 p. proc. do poziomu 1,18%. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów cechowało się najwyższymi wskaźnikami rentowności aktywów i kapitału w polskim sektorze bankowym, które w 2012 r. wyniosły odpowiednio 1,74% i 14,10%.

Tabl. 18. Wskaźniki rentowności aktywów i kapitału w polskim sektorze bankowym

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2010	2011	2012
	ROA w %			ROE w %		
Banki ogółem	1,04	1,27	1,17	10,46	12,73	11,21
komercyjne.....	1,03	1,28	1,17	10,45	12,80	11,21
spółdzielcze.....	1,11	1,21	1,18	10,63	11,60	11,19
Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów.	1,67	1,89	1,74	14,19	15,83	14,10
Banki prowadzące usługi powiernicze	1,33	1,54	1,30	12,16	14,08	11,73
Banki giełdowe	1,36	1,53	1,35	12,61	14,20	12,09
Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego	0,14	0,81	0,78	2,31	10,67	8,38
Banki samochodowe	1,73	1,30	1,20	10,37	7,78	6,64
Banki hipoteczne.....	0,80	0,52	0,37	7,24	5,08	3,71
Banki prowadzące działalność maklerską.....	1,28	1,50	1,24	11,71	13,77	11,05

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP.

PODSUMOWANIE

Polski sektor bankowy w 2012 r. uzyskał pozytywne wyniki finansowe w sytuacji spadku dynamiki wzrostu PKB. Wzrosła suma bilansowa, baza kapitałowa oraz liczba oddziałów, natomiast osłabiła się akcja kredytowa w części obszarów, wynik finansowy netto wyniósł 15,4 mld zł i był o 0,9% niższy niż rok wcześniej.

W 2012 r. wartość kredytów udzielanych przez banki dla sektora przedsiębiorstw odnotowała mniejszy wzrost w relacji do roku poprzedniego niż w 2011 r. Spadek dynamiki akcji kredytowej dla przedsiębiorstw wynikał z ograniczenia wydatków na inwestycje przez te podmioty. Wartość kredytów dla gospodarstw domowych również charakteryzowała się słabszą niż w roku poprzednim dynamiką. Wynikało to z osłabienia wzrostu wartości kredytów mieszkaniowych, przy jednoczesnym spadku wartości kredytów konsumpcyjnych.

W 2012 r. utrzymywała się konkurencja między bankami o depozyty gospodarstw domowych, co w sytuacji obniżenia stóp procentowych przez RPP w IV kwartale roku, przełożyło się na wyższy spadek oprocentowania kredytów niż depozytów.

Większość banków prowadzących działalność w 2012 r. osiągnęła wyższe wyniki na działalności bankowej, dla całego sektora wynik ten był wyższy o 2,6%. Wystąpił jednoczesny spadek kategorii zysku netto (o 2,3%) oraz spadek straty netto (o 39,5%).

Kapitały sektora bankowego w Polsce na koniec 2012 r. wyniosły 146,5 mld zł i zwiększyły się o 17,6 mld zł, czyli o 13,6% w stosunku do roku poprzedniego. Głównym źródłem przyrostu kapitałów były zatrzymane zyski z roku poprzedniego. W 2012 r. polski sektor bankowy utrzymał adekwatność kapitałową na bezpiecznym poziomie. Kapitały własne banków wzrosły więcej niż regulacyjne wymogi kapitałowe. Bufor bezpieczeństwa, stanowiący nadwyżkę kapitałów własnych nad wymogami kapitałowymi powiększył się w porównaniu z poprzednim rokiem. Fundusze własne dla współczynnika wypłacalności banków ogółem w końcu 2012 r. były o 58,8 mld zł wyższe od minimalnych wymogów kapitałowych. Nadwyżka ta w ciągu roku wzrosła o 16,0 mld zł, tj. o 37,4%. Współczynniki wypłacalności zwiększyły swój poziom w porównaniu do roku poprzedniego, który był wyższy od wymaganych przez prawo wartości minimalnych. Przełożyło się to na niższy poziom rentowności kapitału własnego oraz aktywów w sektorze bankowym. Wskaźnik rentowności kapitału sektora bankowego w 2012 r. wyniósł 11,21% i był niższy o 1,52 p. proc. niż rok wcześniej, rentowność aktywów ogółem pozostała stabilna i wyniosła 1,17%, wobec 1,27% w 2011 r.

SUMMARY

The banking sector in Poland in 2012, despite of the slower growth of GDP, achieved positive financial results. The balance sheet total, capital base and the number of bank branches increased, while the lending in some areas weakened. Net financial result amounted to 15.4 billion PLN and was by 0.9% lower than a year earlier.

In 2012 value of loans granted by banks to the corporate sector in relation to the previous year increased less than in 2011. Decline in corporate lending resulted from the reduction of expenditure on investments by these entities. The value of loans to households was also characterized by weaker than in the previous year dynamics. It occurred due to the weakening of growth in the value of housing loans. At the same time the value of consumer loans declined.

In 2012, the competition between banks for deposits of households continued, which in the situation of lowering interest rates by the Monetary Policy Council in the fourth quarter of the year, resulted in a greater decrease in interest rates on loans than deposits.

Most of the banks operating in 2012 achieved better results from the banking operations than in 2011. For the whole sector the result was 2.6% higher than in previous year. In 2012 two categories decreased in comparison to the previous year; net income category by 2.3% and net loss by 39.5%.

The capital of the banking sector in Poland at the end of 2012 amounted to 146.5 billion PLN, which was an increase by 17.6 billion PLN (13.6%) compared to the previous year. The main source of the increase in capital were gains, which were retained from the previous year. In 2012 Polish banking sector's capital adequacy remained at a safe level. Equities increased more than the regulatory capital requirements. Safety buffer, which is the surplus of equity over the capital adequacy, increased comparing to the previous year. Own funds to total capital adequacy ratio of banks at the end of 2012 were 58.8 billion PLN higher than the minimum capital requirements. This surplus during the year increased by 16.0 billion PLN (37.4%). The level of capital adequacy ratios has increased in comparison to the previous year. It was higher than the minimum value required by the regulations, which resulted in a lower level of return on equity and assets in the banking sector. ROE of the banking sector in 2012 amounted to 11.21% and was lower by 1.52 percentage points than in a previous year. The profitability of total assets remained stable and amounted to 1.17% in comparison to 1.27% in 2011.

BIBLIOGRAFIA

BIBLIOGRAPHY

- BIS, 83rd Annual Report, Bazylea 2013.
- EBC, *Raport roczny 2012*, ECB, Frankfurt 2013.
- GUS, *Budownictwo – wyniki działalności w 2012 r.*, Warszawa 2013.
- GUS, *Skorygowane kwartalne szacunki produktu krajowego brutto za 2012 r. oraz za I i II kwartał 2013 r.*, Warszawa 2013.
- GUS, *Handel zagraniczny styczeń-grudzień 2012 r.*, Warszawa 2013.
- GUS, *Sytuacja makroekonomiczna w Polsce w 2012 r. na tle procesów w gospodarce światowej*, (2013), Warszawa 2013.
- GUS, *Zatrudnienie i wynagrodzenie w 2012 r.*, Warszawa 2013.
- GUS, *Biuletyn Statystyczny nr 9/2013*, Warszawa 2013.
- GUS, *Mały Rocznik Statystyczny Polski 2013*, Warszawa 2013.
- GUS, *Wyniki finansowe podmiotów gospodarczych I-XII 2012 r.*, Warszawa 2013.
- KE, *Poland, Report prepared in accordance with Article 104(3) of the Treaty*, Bruksela 2009.
- KNF, *Raport o sytuacji banków w 2012 r.*, Warszawa 2013.
- MFW, *Global Financial Stability Report*, MFW, Waszyngton 2013.
- MFW, *Fiscal monitor, Taxing Times*, Waszyngton 2013.
- MFW, *World Economic Outlook*, Waszyngton 2013.
- MG, *Polska 2013 – raport o stanie gospodarki*, , Warszawa 2013.
- MOP, *Global Employment Trends 2013*, Genewa 2013.
- MOP, *World of Work Report 2013*, Genewa 2013
- NBP, *Raport o sytuacji na rynku nieruchomości mieszkaniowych i komercyjnych w Polsce w 2012 r.*, Warszawa 2013.
- NBP, *Raport o stabilności systemu finansowego*, Warszawawa 2013.
- NBP, *Sprawozdanie z działalności NBP w 2012 r.*, Warszawa, 2013.
- NBP, *Sprawozdanie z wykonania założeń polityki pieniężnej w 2012 r.*, Warszawa 2013.
- NBP, *Zagraniczne inwestycje bezpośrednie w Polsce w 2012 roku*, Warszawa 2013.
- NBP, *Płynność sektora bankowego, instrumenty polityki pieniężnej*, Warszawa 2013.
- WTO, *World Trade Report 2013*, Genewa 2013.

ANEKS STATYSTYCZNY – WYBRANE TABLICE
STATISTICAL APPENDIX – SELECTED TABLES

Tabl. 1. Banki ogółem – aktywa (netto)

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Aktywa, razem	1 158 533	1 294 009	1 349 487	AssetsTotal
Kasa i operacje z bankami centralnymi	50 344	40 218	71 367Cash and cash balances with central banks
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	39 766	46 359	44 614Financial assets held for trading
Instrumenty pochodne	12 795	20 492	23 043Derivatives
Instrumenty kapitałowe	27	102	20Equity instruments
Instrumenty dłużne	26 930	25 752	21 545Debt instruments
Pozostałe należności	14	14	5,1Other receivables
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	17 519	23 770	21 691	Financial assets designated at fair value through profitand loss
Instrumenty kapitałowe	65	34	25Equity instruments
Instrumenty dłużne	17 368	23 541	20 619Debt instruments
Pozostałe należności	86	195	1 047Other receivables
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	158 273	172 569	180 410Available-for-sale financial assets
Instrumenty kapitałowe	2 197	2 764	2 879Equity instruments
Instrumenty dłużne	156 058	169 650	177 239Debt instruments
Pozostałe należności	18	155	291Other receivables
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy) ...	812 479	936 576	957 911Loans and other receivables (including financial leases)
Instrumenty dłużne	12 567	19 274	23 752Debt instruments
Kredyty i pożyczki	799 913	917 302	934 158Loans and advances
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	36 751	29 691	25 295Held-to-maturity investments
Instrumenty dłużne	28 532	21 461	15 629Debt instruments
Pozostałe należności	8 219	8 230	9 666Other receivables
Aktywa finansowe zabezpieczające	790	1 875	2 974Derivatives – Hedge accounting
Zabezpieczenie wartości godziwej	18	10	–Fair value hedge

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	498	1 407	2 525 <i>Cash flow hedge</i>
Zabezpieczenie inwestycji netto w podmiocie zagranicznym	—	—	— <i>Hedge of net investment in a foreign operation</i>
Zabezpieczenie wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej	171	331	191 <i>A fair value hedge of interest rate risk</i>
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych przed ryzykiem stopy procentowej	103	127	257 <i>Cash flow hedge of interest rate risk</i>
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	6,3	8,0	8,6	<i>Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk</i>
Rzeczowe aktywa trwałe	11 468	11 331	11 543 <i>Tangible assets</i>
Nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe	11 258	11 108	11 286 <i>Property, Plant and Equipment</i>
Rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne	210	224	256 <i>Investment property</i>
Wartości niematerialne i prawne	5 919	6 051	6 759 <i>Intangible assets</i>
Wartość firmy	1 815	1 789	1 829 <i>Goodwill</i>
Inne	4 104	4 262	4 930 <i>Other</i>
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i współkontrolowanych	9 398	9 260	10 085	<i>Investments in subsidiaries, associates and joint ventures</i>
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	7 179	7 115	6 668 <i>Income tax assets</i>
Pozostałe aktywa	6 054	6 929	8 209 <i>Other assets</i>
Aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	2 587	2 256	1 953	<i>Non-current assets and disposal groups classified as held for sale</i>

Tabl. 2. **Banki ogółem – pasywa (netto)**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Pasywa, razem	1 158 533	1 294 009	1 349 487	Total equity and total liabilities
Zobowiązania, razem	1 042 497	1 165 050	1 202 967 Total liabilities
Zobowiązania wobec banków centralnych	734	363	5,5Amount due to central banks
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	19 034	22 365	27 968Financial liabilities held for trading
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	4 324	1 820	2 436Financial liabilities designated at fair value throughprofit and loss
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	981 354	1 099 774	1 131 815Financial liabilities measured at amortised cost
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	4 300	2 908	2 623Financial liabilities associated with transferredfinancial assets
Zobowiązania finansowe zabezpieczające	4 315	6 944	5 097Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezp. wart. godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	-40	-4,3	24Fair value changes of the hedged items in portfoliohedge of interest rate risk
Rezerwy	2 764	2 829	3 288Provisions
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	2 098	2 486	2 619Income Tax liabilities
Inne zobowiązania	17 413	19 179	20 640Other liabilities
Rezerwa na ryzyko ogólne/poniesione ale niewykazywane straty (IBNR ^a)	4 048	4 819	4 703Provision for incurred but not reported losses IBNR
Przychody zastrzeżone	2 152	1 566	1 748Deferred income
Zobowiązania z tytułu instrumentów kapitałowych płatnych na żądanie	–	–	–Share capital repayable on demand
Zobowiązania związane z grupą aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	0,3	0,1	0,1Liabilities included in disposal groups classified asheld for sale
Kapitały	116 037	128 959	146 520 Total equity
Kapitał podstawowy	22 967	24 585	28 092Issued capital
Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	28	82	48Unpaid capital which has been called up
Akcje własne (wielkość ujemna)	2,9	2,8	7,3Own shares
Kapitał zapasowy	50 961	56 057	62 752Supplementary capital
Kapitały rezerwowe	21 424	22 794	26 880Reserve capital

Fundusz ogólnego ryzyka	8 046	8 358	9 049General risk reserve
Zysk/Strata z lat ubiegłych	-871	-1 162	-1 037Priori period profit/loss
Inne instrumenty kapitałowe	26	40	224Other equity instruments
Kapitał z aktualizacji wyceny	984	1 374	3 793Revaluation reserve
Inne fundusze uzupełniające określone ustawą Prawo bankowe	1 079	1 240	1 155Other supplementary capital specified by the Banking Act
Zysk (Strata) w trakcie zatwierdzania	-25	166	224Result (profit/loss) during the aproval process
Zysk (Strata) roku bieżącego	11 477	15 592	15 445Result (profit/loss) of financial year
Dywidendy wypłacone w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	–	–	–Interim dividends
Kapitały mniejszości	0,1	0,1	–Minority interests
Pozycje pozabilansowe	3 529 766	4 643 013	4 751 846	Off- balance sheet items

^{a)} IBNR (*Incurring But Not Reported*) – poniesione, ale nie wykazane straty.

Tabl. 3. Banki ogółem – rachunek zysków i strat

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Przychody z działalności operacyjnej	111249	122 260	148 235	<i>Income from operating activities</i>
Przychody z działalności bankowej	91250	99 214	107 508	<i>Income from banking activities</i>
Koszty działalności operacyjnej	96987	102 614	129 041	<i>Operating expenses</i>
Koszty działalności bankowej	38179	41 970	48 783	<i>Cost of banking activities</i>
Przychody z tytułu odsetek	57 195	64 693	71 197	<i>Interest income</i>
w tym, kredyty i inne należności (łącznie z leasingiem finansowym)	46 478	51 803	57 390	<i>..... of which loans and other receivables (including financial leases)</i>
Koszty odsetek	26 322	29 772	35 757	<i>Interest expenses</i>
w tym, zobowiązania finansowe wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	25 695	29 295	35 342	<i>..... of which financial liabilities measured at amortised cost</i>
Wynik z tytułu odsetek	30 873	34 921	35 439	<i>Net interest income</i>
Koszty z tytułu kapitału zakładowego płatnego na żądanie	–	–	–	<i>Expenses on share capital repayable on demand</i>
Przychody z tytułu dywidend	1 004	1 058	923	<i>Dividend income</i>
w tym, akcje i udziały jednostek powiązanych	881	910	807	<i>..... of which shares of related entities</i>
Przychody z tytułu opłat i prowizji	17 321	17 935	18 197	<i>Fee and comission income</i>
Koszty z tytułu opłat i prowizji	3 555	3 658	3 868	<i>Fee and comission expenses</i>
Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat – netto	602	694	1 312	<i>Realised gains (losses) on financial assets and liabilities not measured at fair value through profit and loss</i>
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	606	248	1 201	<i>..... Available-for-sale financial assets</i>
Kredyty i inne należności	6,2	-1,7	3,7	<i>..... Loans and other receivables</i>
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	-1,6	7,6	0,9	<i>..... Held to maturity investments</i>
Zobowiązania finansowe wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	-1,2	-1,5	-0,9	<i>..... Financial liabilities measured at amortised cost</i>
Pozostałe zrealizowane zyski (straty)	-7,2	441	107	<i>..... Other realised gains (losses)</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	-1 200	4 448	3 677	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities held for trading</i>
Instrumenty kapitałowe	7,2	11	-4,5	<i>..... Equity instruments</i>
Instrumenty dłużne	1 408	1 170	1 417	<i>..... Debt instruments</i>

Operacje wymiany walutowej	-1 446	1 791	1 280 <i>Foreign exchange operation</i>
Instrumenty pochodne	-1 169	1 476	984 <i>Derivatives</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	796	877	1 229	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities designated at fair value through profit and loss</i>
Wynik z tytułu aktywów finansowych	801	873	1 240 <i>Gains (losses) on financial assets</i>
Wynik z tytułu zobowiązań finansowych	-4,6	3,8	-11 <i>Gains (losses) on financial liabilities</i>
Wynik z tytułu różnic kursowych netto (rewaluacja)	7 229	969	1 817	<i>Foreign exchange result</i>
Wynik działalności bankowej	53 071	57 243	58 726	<i>Result on banking activity</i>
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania składników aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	2,8	16	3,7	<i>Result on derecognition of assets other than held for sale</i>
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych..	486	555	910	<i>Other net operating income</i>
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	-140	-165	-79	<i>Result from hedge accounting</i>

Tabl. 3. Banki ogółem – rachunek zysków i strat (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Koszty działania banku	25 411	26 614	27 714	General and administrative expenses
koszty pracownicze	14 261	14 642	15 339 Staff expenses
koszty ogólnego zarządu	11 150	11 972	12 376 Administrative expenses
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	2 526	2 568	2 583	Depreciation of fixed assets and intangible assets
w tym, amortyzacja nieruchomości i rzeczowych aktywów trwałych	1 669	1 645	1 640 of which depreciation of property, plant and equipment
Rezerwy	773	651	1 150	Provisions
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat/ Wynik z tytułu rezerw celowych	10 517	7 595	8 241	Impairment on financial assets not designated at fair value through profit and loss / Net provisioning
w tym, kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (łącznie z leasingiem finansowym)	10 499	7 433	8 302	of which loans and receivables measured at amortised cost (including financial leases)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	92	94	294	Impairment on non financial assets
Wynik z tytułu poniesionych ale niewykazywanych strat (IBNR)/ Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR ^{b)})	162	-482	-384	Result of incurred but not reported losses IBNR
Wynik z działalności operacyjnej	14 262	19 646	19 194	Result from operating activity
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,1	0,2	0,1	Result of extraordinary items
Ujemna wartość firmy odniesiona do wyniku finansowego	–	–	–	Negative goodwill included in financial result
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności	8,0	9,4	-1,8	Share in net profits (losses) of associated units and joint ventures accounted according to the equity method
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	3,0	1,5	-14	Result on non-current assets and disposal groups classified as held for sale not qualified as discontinued operations
Zysk (Strata) brutto z działalności kontynuowanej	14 273	19 657	19 179	Gross profit (loss) from continuing operations
zysk brutto	15 685	20 132	19 544 Gross profit
strata brutto	1 411	476	365 Gross loss
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	2 799	3 862	3 719	Income tax related to continuing operations
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	-2,9	#	#	Other compulsory decrease of profit (increase of loss)

Zysk (Strata) netto z działalności kontynuowanej	11 477	#	#	<i>Profit (loss) net on continued activity</i>
Wynik netto z działalności zaniechanej	-0,0	#	#	<i>Net result on discontinued activity</i>
Wynik (zysk/strata) netto roku bieżącego	11 477	15 592	15 445	<i>Net result (profit/loss) of the current year</i>
zysk netto	12 742	16 177	15 799	<i>.... Net profit</i>
strata netto	1 265	585	354	<i>.... Net loss</i>
Zysk (Strata) przypadający na jednostkę dominującą	11 477	15 592	15 445	<i>Profit (loss) attributable to the parent company</i>
Zyski (Straty) udziałowców mniejszościowych	—	—	—	<i>Profit (loss) of minority interests</i>

^{b)} PSR – polskie standardy rachunkowości.

Tabl. 4. **Banki ogółem – wartość depozytów**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Depozyty ogółem	815 484	899 068	923 880	Deposits total
PLN	694 407	746 476	783 820 <i>PLN</i>
EUR	69 450	82 918	87 601 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	51 626	69 673	52 459 <i>Other than PLN, EUR</i>
Sektor finansowy	145 840	155 152	144 456	Financial sector
PLN	86 354	86 780	98 477 <i>PLN</i>
EUR	27 637	33 893	23 477 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	31 849	34 479	22 502 <i>Other than PLN, EUR</i>
Pozostałe monetarne instytucje finansowe	102 492	107 777	85 047	<i>Other monetary financial institutions</i>
Instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne	22 589	25 187	32 862	<i>Other monetary financial institutions</i>
Pozostałe instytucje finansowe	20 758	22 188	26 548	<i>Other financial sektor's institution</i>
Sektor niefinansowy	616 688	694 935	719 616	Non-financial sector
PLN	557 706	623 810	644 760 <i>PLN</i>
EUR	39 328	43 546	48 789 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	19 654	27 578	26 066 <i>Other than PLN, EUR</i>
Przedsiębiorstwa	182 778	205 963	191 257	<i>Enterprises</i>
PLN	157 394	171 017	158 061 <i>PLN</i>
EUR	19 988	23 298	25 134 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	5 396	11 647	8 063 <i>Other than PLN, EUR</i>
Gospodarstwa domowe	418 688	473 697	511 612	<i>Households</i>
PLN	385 890	438 146	470 637 <i>PLN</i>
EUR	18 774	19 758	23 115 <i>EUR</i>

Inne niż PLN i EUR	14 024	15 793	17 860 <i>Other than PLN, EUR</i>
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	15 222	15 275	16 747	<i>Non-profit institutions serving households</i>
PLN	14 423	14 647	16 063 <i>PLN</i>
EUR	565	490	540 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	234	138	144 <i>Other than PLN, EUR</i>
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	52 957	48 981	59 809	<i>General government sektor</i>
PLN	50 348	35 886	40 583 <i>PLN</i>
EUR	2 486	5 479	15 335 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	123	7 616	3 891 <i>Other than PLN, EUR</i>
Instytucje rządowe szczebla centralnego	28 341	26 138	35 922	<i>Central government institutions</i>
Instytucje samorządowe	19 832	21 572	22 937	<i>Local government institutions</i>
Fundusze ubezpieczeń społecznych	4 785	1 271	949	<i>Social security funds</i>

Tabl. 5. **Banki ogółem – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Kredyty ogółem	669 029	763 769	769 443	Loans total
PLN	437 282	486 388	520 931PLN
EUR	61 744	85 999	82 075EUR
Inne niż PLN i EUR	170 003	191 381	166 438Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	201 851	239 886	244 552	Enterprises
PLN	150 369	172 700	184 104PLN
EUR	40 481	51 840	48 659EUR
Inne niż PLN i EUR	11 001	15 347	11 789Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	15 705	16 101	15 734	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	28 480	32 165	35 503	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	90 265	105 205	109 232	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	65 243	83 967	81 633	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	295	185	114	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	1 591	1 987	2 087	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	271	276	248	Loans in credit card account
Gospodarstwa domowe	463 819	519 751	520 088	Households
PLN	283 569	309 576	332 038PLN
EUR	21 253	34 145	33 405EUR
Inne niż PLN i EUR	158 997	176 030	154 645Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	266 394	317 650	320 314	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	8 093	8 937	9 550	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	23 292	27 081	30 976	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	25 100	28 754	28 840	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	1 257	1 180	1 203	Loans for purchase of securities
Kredyty w rachunku karty kredytowej	14 910	13 770	12 878	Loans in credit card account
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	13 382	12 585	11 409	Consumer instalment, car, loans
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	46 365	45 936	48 944	Consumer instalment loans, other
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	65 026	63 857	55 973	Consumer loans, other

Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	3 359	4 132	4 804	<i>Non-profit institutions serving households</i>
PLN	3 344	4 113	4 790 <i>PLN</i>
EUR	9,7	15	10 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	5,1	4,7	3,9 <i>Other than PLN, EUR</i>
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	2 450	3 117	3 844	<i>Housing real estate loans</i>
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	80	103	162	<i>Other real estate loans</i>
Kredyty operacyjne	192	184	224	<i>Operating loans</i>
Kredyty inwestycyjne	632	723	568	<i>Investment loans</i>
Kredyty na zakup papierów wartościowych	–	–	–	<i>Loans for purchase of securities</i>
Kredyty samochodowe	3,6	4,0	4,0	<i>Car loans</i>
Kredyty w rachunku karty kredytowej	0,6	0,7	0,9	<i>Loans in credit card account</i>

Tabl. 6. **Banki komercyjne – aktywa (netto)**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Aktywa, razem	1 088 099	1 215 649	1 263 667	AssetsTotal
Kasa i operacje z bankami centralnymi	48 833	38 716	69 555 Cash and cash balances with central banks
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	39 747	46 343	44 603 Financial assets held for trading
Instrumenty pochodne	12 795	20 492	23 043 Derivatives
Instrumenty kapitałowe	15	87	17 Equity instruments
Instrumenty dłużne	26 927	25 750	21 537 Debt instruments
Pozostałe należności	10	14	5,1 Other receivables
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	17 519	23 770	21 691	Financial assets designated at fair value through profit and loss
Instrumenty kapitałowe	65	34	25 Equity instruments
Instrumenty dłużne	17 368	23 541	20 619 Debt instruments
Pozostałe należności	86	195	1 047 Other receivables
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	157 583	171 646	179 225 Available-for-sale financial assets
Instrumenty kapitałowe	1 701	2 160	2 158 Equity instruments
Instrumenty dłużne	155 873	169 331	176 776 Debt instruments
Pozostałe należności	9,1	155	291 Other receivables
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy) ...	755 916	872 381	888 431 Loans and other receivables (including financial leases)
Instrumenty dłużne	12 566	19 271	23 743 Debt instruments
Kredyty i pożyczki	743 349	853 111	864 689 Loans and advances
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	27 521	20 622	14 955 Held-to-maturity investments
Instrumenty dłużne	27 089	19 743	13 879 Debt instruments
Pozostałe należności	432	879	1 076 Other receivables
Aktywa finansowe zabezpieczające	790	1 875	2 974 Derivatives – Hedge accounting
Zabezpieczenie wartości godziwej	18	10	– Fair value hedge
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	498	1 407	2 525 Cash flow hedge
Zabezpieczenie inwestycji netto w podmiocie zagranicznym	–	–	– Hedge of net investment in a foreign operation

Zabezpieczenie wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej	171	331	191 <i>A fair value hedge of interest rate risk</i>
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych przed ryzykiem stopy procentowej	103	127	257 <i>Cash flow hedge of interest rate risk</i>
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	6,3	8,0	8,6 <i>Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk</i>
Rzeczowe aktywa trwałe	9 490	9 207	9 283 <i>Tangible assets</i>
Nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe	9 333	9 037	9 071 <i>Property, Plant and Equipment</i>
Rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne	157	170	212 <i>Investment property</i>
Wartości niematerialne i prawne	5 887	6 012	6 721 <i>Intangible assets</i>
Wartość firmy	1 812	1 787	1 827 <i>Goodwill</i>
Inne	4 075	4 224	4 894 <i>Other</i>
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i współkontrolowanych	9 398	9 260	10 085 <i>Investments in subsidiaries, associates and joint ventures</i>
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	6 982	6 906	6 412 <i>Income tax assets</i>
Pozostałe aktywa	5 883	6 707	7 853 <i>Other assets</i>
Aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	2 546	2 195	1 869 <i>Non-current assets and disposal groups classified as held for sale</i>

Tabl. 7. **Banki komercyjne – pasywa (netto)**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Pasywa, razem	1 088 099	1 215 649	1 263 667	Total equity and total liabilities
Zobowiązania, razem	979 367	1 094 869	1 126 263 Total liabilities
Zobowiązania wobec banków centralnych	734	363	5,5 Amount due to central banks
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	19 034	22 365	27 968 Financial liabilities held for trading
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	4 324	1 820	2 436 Financial liabilities designated at fair value through profit and loss
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	919 436	1 031 274	1 056 782 Financial liabilities measured at amortised cost
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	4 300	2 908	2 623 Financial liabilities associated with transferred financial assets
Zobowiązania finansowe zabezpieczające	4 314	6 944	5 097 Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezp. wart. godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	-40	-4,3	24 Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rezerwy	2 626	2 673	3 095 Provisions
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	2 033	2 382	2 502 Income Tax liabilities
Inne zobowiązania	16 963	18 419	20 056 Other liabilities
Rezerwa na ryzyko ogólne/poniesione ale niewykazywane straty (IBNR)	3 880	4 626	4 493 Provision for incurred but not reported losses IBNR
Przychody zastrzeżone	1 764	1 099	1 180 Deferred income
Zobowiązania z tytułu instrumentów kapitałowych płatnych na żądanie	–	–	– Share capital repayable on demand
Zobowiązania związane z grupą aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	–	–	0,1 Liabilities included in disposal groups classified as held for sale
Kapitały	108 732	120 780	137 404 Total equity
Kapitał podstawowy	22 245	23 771	27 313 Issued capital
Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	–	–	– Unpaid capital which has been called up
Akcje własne (wielkość ujemna)	2,9	2,9	7,3 Own shares
Kapitał zapasowy	45 625	50 059	55 921 Supplementary capital

Kapitały rezerwowe	21 375	22 744	26 828 <i>Reserve capital</i>
Fundusz ogólnego ryzyka	7 690	7 965	8 627 <i>General risk reserve</i>
Zysk/Strata z lat ubiegłych	-872	-1 159	-1 040 <i>Priori period profit/loss</i>
Inne instrumenty kapitałowe	19	40	224 <i>Other equity instruments</i>
Kapitał z aktualizacji wyceny	857	1 266	3 682 <i>Revaluation reserve</i>
Inne fundusze uzupełniające określone ustawą Prawo bankowe	1 079	1 239	1 155 <i>Other supplementary capital specified by the Banking Act</i>
Zysk (Strata) w trakcie zatwierdzania	-25	166	224 <i>Result (profit/loss) during the aproval process</i>
Zysk (Strata) roku bieżącego	10 741	14 693	14 477 <i>Result (profit/loss) of financial year</i>
Dywidendy wypłacone w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	—	—	— <i>Interim dividends</i>
Kapitały mniejszości	—	—	— <i>Minority interests</i>
Pozycje pozabilansowe	3 501 845	4 596 855	4 700 026 <i>Off-balance sheet items</i>

Tabl. 8. Banki komercyjne – rachunek zysków i strat

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Przychody z działalności operacyjnej	105 386	115 493	140 633	Income from operating activities
Przychody z działalności bankowej	85 817	92 976	100 520	Income from banking activities
Koszty działalności operacyjnej	92 065	96 997	122 680	Operating expenses
Koszty działalności bankowej	36 498	39 981	46 379	Cost of banking activities
Przychody z tytułu odsetek	52 875	59 601	65 359	Interest income
w tym, kredyty i inne należności (łącznie z leasingiem finansowym)	42 531	47 152	52 085	of which loans and other receivables (including financial leases)
Koszty odsetek	24 718	27 868	33 453	Interest expenses
w tym, zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	24 109	27 399	33 039 of which financial liabilities measured at amortised cost
Wynik z tytułu odsetek	28 157	31 733	31 905	Net interest income
Koszty z tytułu kapitału zakładowego płatnego na żądanie	–	–	–	Expenses on share capital repayable on demand
Przychody z tytułu dywidend	986	1 038	914	Dividend income
w tym, akcje i udziały jednostek powiązanych	881	909	807 of which shares of related entities
Przychody z tytułu opłat i prowizji	16 255	16 849	17 093	Fee and comission income
Koszty z tytułu opłat i prowizji	3 479	3 577	3 773	Fee and comission expenses
Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat – netto	602	688	1 307	Realised gains (losses) on financial assets and liabilities not measured at fair value through profit and loss
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	606	242	1 194 Available-for-sale financial assets
Kredyty i inne należności	6,2	-1,7	3,5 Loans and other receivables
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	-1,5	7,3	2,9 Held to maturity investments
Zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	-1,2	-1,2	-0,3 Financial liabilities measured at amortised cost
Pozostałe zrealizowane zyski (straty)	-7,2	441	107 Other realised gains (losses)
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	-1 202	4 447	3 676	Gains (losses) on financial assets and liabilities held for trading
Instrumenty kapitałowe	6,3	11	-4,4 Equity instruments
Instrumenty dłużne	1 408	1 170	1 417 Debt instruments

Operacje wymiany walutowej	-1 446	1 791	1 280 <i>Foreign exchange operation</i>
Instrumenty pochodne	-1 169	1 476	984 <i>Derivatives</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	796	877	1 229	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities designated at fair value through profit and loss</i>
Wynik z tytułu aktywów finansowych	801	873	1 240 <i>Gains (losses) on financial assets</i>
Wynik z tytułu zobowiązań finansowych	-4,6	3,8	-11 <i>Gains (losses) on financial liabilities</i>
Wynik z tytułu różnic kursowych netto (rewaluacja)	7 204	939	1 790	<i>Foreign exchange result</i>
Wynik działalności bankowej	49 319	52 994	54 141	<i>Result on banking activity</i>
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania składników aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	1,6	12	1,9	<i>Result on derecognition of assets other than held for sale</i>
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych..	441	508	821	<i>Other net operating income</i>
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	-140	-165	-79	<i>Result from hedge accounting</i>

Tabl. 8. Banki komercyjne – rachunek zysków i strat (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Koszty działania banku	22 970	23 938	24 844	<i>General and administrative expenses</i>
koszty pracownicze	12 515	12 764	13 334	<i>..... Staff expenses</i>
koszty ogólnego zarządu	10 455	11 174	11 510	<i>..... Administrative expenses</i>
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	2 336	2 370	2 376	<i>Depreciation of fixed assets and intangible assets</i>
w tym, amortyzacja nieruchomości i rzeczowych aktywów trwałych	1 500	1 470	1 456	<i>..... of which depreciation of property, plant and equipment</i>
Rezerwy	729	595	1 071	<i>Provisions</i>
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat/ Wynik z tytułu rezerw celowych	10 358	7 399	7 981	<i>Impairment on financial assets not designated at fair value through profit and loss / Net provisioning</i>
w tym, kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (łącznie z leasingiem finansowym)	10 340	7 238	8 045	<i>of which loans and receivables measured at amortised cost (including financial leases)</i>
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	92	94	294	<i>Impairment on non financial assets</i>
Wynik z tytułu poniesionych ale niewykazywanych strat (IBNR)/ Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	185	-457	-365	<i>Result of incurred but not reported losses IBNR</i>
Wynik z działalności operacyjnej	13 321	18 497	17 953	<i>Result from operating activity</i>
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	–	–	–	<i>Result of extraordinary items</i>
Ujemna wartość firmy odniesiona do wyniku finansowego	–	–	–	<i>Negative goodwill included in financial result</i>
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności	8,0	9,4	-1,8	<i>Share in net profits (losses) of associated units and joint ventures accounted according to the equity method</i>
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	0,8	1,5	-14	<i>Result on non-current assets and disposal groups classified as held for sale not qualified as discontinued operations</i>
Zysk (Strata) brutto z działalności kontynuowanej	13 330	18 507	17 938	<i>Gross profit (loss) from continuing operations</i>
zysk brutto	#	#	18 298	<i>..... Gross profit</i>
strata brutto	#	#	360	<i>..... Gross loss</i>
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	2 592	3 611	3 446	<i>Income tax related to continuing operations</i>
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	-2,9	#	#	<i>Other compulsory decrease of profit (increase of loss)</i>

Zysk (Strata) netto z działalności kontynuowanej	10 741	#	#	<i>Profit (loss) net on continued activity</i>
Wynik netto z działalności zaniechanej	-0,0	#	#	<i>Net result on discontinued activity</i>
Wynik (Zysk/Strata) netto roku bieżącego	10 741	14 693	14 477	<i>Net result (profit/loss) of the current year</i>
zysk netto	#	#	14 825	<i>.....Net profit</i>
strata netto	#	#	348	<i>.....Net loss</i>
Zysk (Strata) przypadający na jednostkę dominującą	10 741	14 693	14 477	<i>Profit (loss) attributable to the parent company</i>
Zyski (Straty) udziałowców mniejszościowych	—	—	—	<i>Profit (loss) of minority interests</i>

Tabl. 9. **Banki komercyjne – wartość depozytów**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Depozyty ogółem	754 832	832 029	850 402	Deposits total
PLN	634 314	680 108	711 188PLN
EUR	69 019	82 401	86 948EUR
Inne niż PLN i EUR	51 499	69 521	52 265Other than PLN, EUR
Sektor finansowy	145 136	154 232	143 781	Financial sector
PLN	85 667	85 878	97 815PLN
EUR	27 627	33 876	23 465EUR
Inne niż PLN i EUR	31 843	34 478	22 501Other than PLN, EUR
Pozostałe monetarne instytucje finansowe	101 923	107 000	84 500	Other monetary financial institutions
Instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne	22 578	25 174	32 839	Other monetary financial institutions
Pozostałe instytucje finansowe	20 635	22 059	26 442	Other financial sektor's institution
Sektor niefinansowy	562 864	634 965	653 409	Non-financial sector
PLN	504 421	564 487	579 384PLN
EUR	38 910	43 051	48 151EUR
Inne niż PLN i EUR	19 533	27 427	25 873Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	177 477	200 591	185 309	Enterprises
PLN	152 156	165 744	152 215PLN
EUR	19 928	23 203	25 038EUR
Inne niż PLN i EUR	5 393	11 644	8 056Other than PLN, EUR
Gospodarstwa domowe	371 805	420 889	453 274	Households
PLN	339 478	385 881	413 021PLN
EUR	18 420	19 362	22 579EUR
Inne niż PLN i EUR	13 907	15 646	17 674	Other than PLN, EUR

Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	13 582	13 485	14 826	<i>Non-profit institutions serving households</i>
PLN	12 788	12 862	14 148 <i>PLN</i>
EUR	561	486	535 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	233	137	143 <i>Other than PLN, EUR</i>
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	46 832	42 832	53 211	<i>General government sektor</i>
PLN	44 226	29 742	33 990 <i>PLN</i>
EUR	2 483	5 474	15 331 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	123	7 616	3 891 <i>Other than PLN, EUR</i>
Institucje rządowe szczebla centralnego	28 224	26 000	35 719	<i>Central government institutions</i>
Institucje samorządowe	13 893	15 567	16 548	<i>Local government institutions</i>
Fundusze ubezpieczeń społecznych	4 716	1 266	945	<i>Social security funds</i>

Tabl. 10. **Banki komercyjne – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Kredyty ogółem	630 153	720 260	722 097	Loans total
PLN	398 435	442 927	473 652PLN
EUR	61 717	85 954	82 009EUR
Inne niż PLN i EUR	170 001	191 379	166 436Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	192 244	227 899	230 377	Enterprises
PLN	140 768	160 733	169 968PLN
EUR	40 474	51 820	48 620EUR
Inne niż PLN i EUR	11 001	15 347	11 789Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	15 455	15 784	15 021	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	26 892	30 032	32 378	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	85 846	99 779	103 097	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	61 937	79 905	77 483	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	295	183	112	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	1 548	1 940	2 039	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	271	276	247	Loans in credit card account
Gospodarstwa domowe	434 916	488 659	487 362	Households
PLN	254 688	278 512	299 340PLN
EUR	21 233	34 120	33 379EUR
Inne niż PLN i EUR	158 995	176 028	154 644Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	262 095	313 048	315 404	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	5 733	6 191	6 361	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	16 906	20 260	23 742	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	14 936	17 385	16 818	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	1 147	1 098	1 160	Loans for purchase of securities
Kredyty w rachunku karty kredytowej	14 885	13 743	12 851	Loans in credit card account
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	13 101	12 352	11 210	Consumer instalment, car, loans
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	42 978	42 388	45 356	Consumer instalment loans, other
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	63 135	62 194	54 459	Consumer loans, other

Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	2 993	3 701	4 358	<i>Non-profit institutions serving households</i>
PLN	2 979	3 682	4 344 <i>PLN</i>
EUR	9,7	14	10 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	5,1	4,7	3,9 <i>Other than PLN, EUR</i>
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	2 349	2 984	3 692	<i>Housing real estate loans</i>
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	46	52	88	<i>Other real estate loans</i>
Kredyty operacyjne	139	138	184	<i>Operating loans</i>
Kredyty inwestycyjne	456	523	390	<i>Investment loans</i>
Kredyty na zakup papierów wartościowych	–	–	–	<i>Loans for purchase of securities</i>
Kredyty samochodowe	3,2	3,9	4,0	<i>Car loans</i>
Kredyty w rachunku karty kredytowej	0,6	0,7	0,9	<i>Loans in credit card account</i>

Tabl. 11. **Banki spółdzielcze – aktywa (netto)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Aktywa, razem	70 434	78 360	85 820	Assets Total
Kasa i operacje z bankami centralnymi	1 511	1 502	1 812 Cash and cash balances with central banks
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	19	17	11 Financial assets held for trading
Instrumenty pochodne, Aktywa	–	–	– Derivatives
Instrumenty kapitałowe	13	15	3,0 Equity instruments
Instrumenty dłużne	2,9	1,6	8,2 Debt instruments
Pozostałe należności	3,6	–	– Other receivables
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	–	–	–	Financial assets designated at fair value through profit and loss
Instrumenty kapitałowe	–	–	– Equity instruments
Instrumenty dłużne	–	–	– Debt instruments
Pozostałe należności	–	–	– Other receivables
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	689	923	1 185 Available-for-sale financial assets
Instrumenty kapitałowe	496	604	721 Equity instruments
Instrumenty dłużne	184	319	464 Debt instruments
Pozostałe należności	9,0	–	– Other receivables
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy)	56 564	64 194	69 479 Loans and other receivables (including financial leases
Instrumenty dłużne	0,5	2,8	9,5 Debt instruments
Kredyty i pożyczki	56 563	64 192	69 470 Loans and advances
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	9 230	9 068	10 340 Held-to-maturity investments
Instrumenty dłużne	1 443	1 718	1 750 Debt instruments
Pozostałe należności	7 787	7 350	8 590 Other receivables
Aktywa finansowe zabezpieczające	–	–	– Derivatives – Hedge accounting
Zabezpieczenie wartości godziwej	–	–	– Fair value hedge
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	–	–	– Cash flow hedge
Zabezpieczenie inwestycji netto w podmiocie zagranicznym	–	–	– Hedge of net investment in a foreign operation

Zabezpieczenie wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej	—	—	— <i>A fair value hedge of interest rate risk</i>
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych przed ryzykiem stopy procentowej	—	—	— <i>Cash flow hedge of interest rate risk</i>
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	—	—	—	<i>Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk</i>
Rzeczowe aktywa trwałe	1 978	2 124	2 259 <i>Tangible assets</i>
Nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe	1 925	2 070	2 215 <i>Property, Plant and Equipment</i>
Rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne ..	53	54	44 <i>Investment property</i>
Wartości niematerialne i prawne	32	39	38 <i>Wartości niematerialne i prawne</i>
Wartości niematerialne i prawne, Wartość firmy	2,7	1,9	2,2 <i>Goodwill</i>
Wartości niematerialne i prawne, inne	30	37	36 <i>Other</i>
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i współkontrolowanych	0,2	—	—	<i>Investments in subsidiaries, associates and joint ventures</i>
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	198	209	255 <i>Income tax assets</i>
Pozostałe aktywa	172	223	356 <i>Other assets</i>
Aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	41	60	83	<i>Non-current assets and disposal groups classified as held for sale</i>

Tabl. 12. **Banki spółdzielcze – pasywa (netto)**

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Pasywa, razem	70 434	78 360	85 820	Total equity and total liabilities
Zobowiązania, razem	63 130	70 181	76 704 Total liabilities
Zobowiązania wobec banków centralnych	0,0	0,0	0,0 Amount due to central banks
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	0,0	0,0	– Financial liabilities held for trading
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	–	–	– Financial liabilities designated at fair value through profit and loss
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	61 918	68 500	75 032 Financial liabilities measured at amortised cost
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	–	–	– Financial liabilities associated with transferred financial assets
Zobowiązania finansowe zabezpieczające	1,6	–	– Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezp. wart. godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	–	–	– Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rezerwy	138	156	193 Provisions
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	66	104	117 Income Tax liabilities
Inne zobowiązania	450	761	584 Other liabilities
Rezerwa na ryzyko ogólne/poniesione ale niewykazywane straty IBNR	169	193	210 Provision for incurred but not reported losses IBNR
Przychody zastrzeżone	387	467	568 Deferred income
Zobowiązania z tytułu instrumentów kapitałowych płatnych na żądanie	–	–	– Share capital repayable on demand
Zobowiązania związane z grupą aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	0,3	0,0	0,0 Liabilities included in disposal groups classified as held for sale
Kapitały	7 305	8 179	9 116 Total equity
Kapitał podstawowy	722	814	779 Issued capital
Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	28	82	48 Unpaid capital which has been called up
Akcje własne (wielkość ujemna)	–	–	– Own shares
Kapitał zapasowy	5 336	5 999	6 830 Supplementary capital

Kapitały rezerwowe	49	50	52 Reserve capital
Fundusz ogólnego ryzyka	356	393	421 General risk reserve
Zysk/Strata z lat ubiegłych	0,3	-3,2	2,5 Priori period profit/loss
Inne instrumenty kapitałowe	7,5	0,0	– Other equity instruments
Kapitał z aktualizacji wyceny	127	108	111 Revaluation reserve
Inne fundusze uzupełniające określone ustawą Prawo bankowe	–	1,3	– Other supplementary capital specified by the Banking Act
Zysk (Strata) w trakcie zatwierdzania	0,0	0,1	– Result (profit/loss) during the aproval process
Zysk (Strata) roku bieżącego	736	898	968 Result (profit/loss) of financial year
Dywidendy wypłacone w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	–	–	– Interim dividends
Kapitały mniejszości	0,1	0,1	– Minority interests
Pozycje pozabilansowe	27 922	46 158	51 820 Off-balance sheet items

Tabl. 13. Banki spółdzielcze – rachunek zysków i strat

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Przychody z działalności operacyjnej	5 863	6 767	7 602	Income from operating activities
Przychody z działalności bankowej	5 433	6 238	6 988	Income from banking activities
Koszty działalności operacyjnej	4 922	5 617	6 361	Operating expenses
Koszty działalności bankowej	1 681	1 989	2 403	Cost of banking activities
Przychody z tytułu odsetek	4 320	5 092	5 838	Interest income
w tym, kredyty i inne należności (łącznie z leasingiem finansowym)	3 947	4 650	5 305	of which loans and other receivables (including financial leases)
Koszty odsetek	1 604	1 904	2 304	Interest expenses
w tym, zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	1 586	1 896	2 303 of which financial liabilities measured at amortised cost
Wynik z tytułu odsetek	2 716	3 187	3 534	Net interest income
Koszty z tytułu kapitału zakładowego płatnego na żądanie	–	–	–	Expenses on share capital repayable on demand
Przychody z tytułu dywidend	19	20	9,8	Dividend income
w tym, akcje i udziały jednostek powiązanych	0,3	1,1	0,2 of which shares of related entities
Przychody z tytułu opłat i prowizji	1 066	1 086	1 104	Fee and comission income
Koszty z tytułu opłat i prowizji	76	81	95	Fee and comission expenses
Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat – netto	-0,2	6,6	4,8	Realised gains (losses) on financial assets and liabilities not measured at fair value through profit and loss
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-0,2	6,3	7,2 Available-for-sale financial assets
Kredyty i inne należności	0,0	0,0	0,2 Loans and other receivables
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	-0,1	0,3	-2,1 Held to maturity investments
Zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	0,0	-0,3	-0,6 Financial liabilities measured at amortised cost
Pozostałe zrealizowane zyski (straty)	0,1	0,3	0,1 Other realised gains (losses)
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	1,7	0,1	0,3	Gains (losses) on financial assets and liabilities held for trading
Instrumenty kapitałowe	0,9	-0,3	-0,0 Equity instruments

Instrumenty dłużne	0,1	0,2	0,4 <i>Debt instruments</i>
Operacje wymiany walutowej	0,7	0,2	– <i>Foreign exchange operation</i>
Instrumenty pochodne	–	–	-0,0 <i>Derivatives</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	0,2	0,0	-0,0	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities designated at fair value through profit and loss</i>
Wynik z tytułu aktywów finansowych	0,2	0,0	0,0 <i>Gains (losses) on financial assets</i>
Wynik z tytułu zobowiązań finansowych	0,0	0,0	0,0 <i>Gains (losses) on financial liabilities</i>
Wynik z tytułu różnic kursowych netto (rewaluacja)	25	30	27	<i>Foreign exchange result</i>
Wynik działalności bankowej	3 752	4 249	4 585	<i>Result on banking activity</i>
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania składników aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	1,2	3,5	1,8	<i>Result on derecognition of assets other than held for sale</i>
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych..	45	46	90	<i>Other net operating income</i>
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	–	–	–	<i>Result from hedge accounting</i>

Tabl. 13. Banki spółdzielcze – rachunek zysków i strat (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Koszty działania banku	2 441	2 676	2 871	General and administrative expenses
koszty pracownicze	1 747	1 878	2 005Staff expenses
koszty ogólnego zarządu	695	798	866Administrative expenses
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	190	198	208	Depreciation of fixed assets and intangible assets
w tym, amortyzacja nieruchomości i rzeczowych aktywów trwałych	169	175	183of which depreciation of property, plant and equipment
Rezerwy	44	56	79	Provisions
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat/ Wynik z tytułu rezerw celowych	159	196	260	Impairment on financial assets not designated at fair value through profit and loss / Net provisioning
w tym, kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (łącznie z leasingiem finansowym)	160	195	257	of which loans and receivables measured at amortised cost (including financial leases)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	0,0	0,0	0,0	Impairment on non financial assets
Wynik z tytułu poniesionych ale niewykazywanych strat (IBNR)/ Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	-23	-25	-19	Result of incurred but not reported losses IBNR
Wynik z działalności operacyjnej	941	1 149	1 241	Result from operating activity
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	0,1	0,2	0,1	Result of extraordinary items
Ujemna wartość firmy odniesiona do wyniku finansowego	–	–	–	Negative goodwill included in financial result
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności	–	–	–	Share in net profits (losses) of associated units and joint ventures accounted according to the equity method
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	2,1	–	–	Result on non-current assets and disposal groups classified as held for sale not qualified as discontinued operations
Zysk (Strata) brutto z działalności kontynuowanej	943	1 149	1 241	Gross profit (loss) from continuing operations
zysk brutto	#	#	1 246Gross profit
strata brutto	#	#	5,2Gross loss
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	208	251	273	Income tax related to continuing operations
Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty)	-0,0	–	–	Other compulsory decrease of profit (increase of loss)

Zysk (Strata) netto z działalności kontynuowanej	736	898	968	<i>Profit (loss) net on continued activity</i>
Wynik netto z działalności zaniechanej	–	–	–	<i>Net result on discontinued activity</i>
Wynik (Zysk/Strata) netto roku bieżącego	736	898	968	<i>Net result (profit/loss) of the current year</i>
zysk netto	#	#	974	<i>.....Net profit</i>
strata netto	#	#	6,4	<i>.....Net loss</i>
Zysk (Strata) przypadający na jednostkę dominującą	736	898	968	<i>Profit (loss) attributable to the parent company</i>
Zyski (Straty) udziałowców mniejszościowych	–	–	–	<i>Profit (loss) of minority interests</i>

Tabl. 14. **Banki spółdzielcze – wartość depozytów**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Depozyty ogółem	60 652	67 039	73 479	Deposits total
PLN	60 094	66 368	72 631 <i>PLN</i>
EUR	431	517	653 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	127	153	194 <i>Other than PLN, EUR</i>
Sektor finansowy	703	920	674	Financial sector
PLN	687	902	662 <i>PLN</i>
EUR	10	16	11 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	6,5	1,2	1,0 <i>Other than PLN, EUR</i>
Pozostałe monetarne instytucje finansowe	569	777	546	<i>Other monetary financial institutions</i>
Instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne	11	13	23	<i>Other monetary financial institutions</i>
Pozostałe instytucje finansowe	123	130	105	<i>Other financial sektor's institution</i>
Sektor niefinansowy	53 824	59 970	66 207	Non-financial sector
PLN	53 285	59 323	65 376 <i>PLN</i>
EUR	418	495	638 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	121	152	193 <i>Other than PLN, EUR</i>
Przedsiębiorstwa	5 302	5 371	5 948	<i>Enterprises</i>
PLN	5 238	5 272	5 845 <i>PLN</i>
EUR	60	96	96 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	3,5	3,4	6,8 <i>Other than PLN, EUR</i>
Gospodarstwa domowe	46 882	52 808	58 338	<i>Households</i>
PLN	46 412	52 265	57 616 <i>PLN</i>
EUR	354	396	536 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	116	147	185 <i>Other than PLN, EUR</i>

Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	1 640	1 790	1 921	<i>Non-profit institutions serving households</i>
PLN	1 635	1 785	1 915 <i>PLN</i>
EUR	4,1	4,4	5,2 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	0,6	0,7	1,0 <i>Other than PLN, EUR</i>
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	6 125	6 149	6 597	<i>General government sektor</i>
PLN	6 122	6 143	6 593 <i>PLN</i>
EUR	3,0	5,3	3,9 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	0,2	0,1	0,1 <i>Other than PLN, EUR</i>
Institucje rządowe szczebla centralnego	117	138	203	<i>Central government institutions</i>
Institucje samorządowe	5 939	6 005	6 390	<i>Local government institutions</i>
Fundusze ubezpieczeń społecznych	69	5,1	4,7	<i>Social security funds</i>

Tabl. 15. **Banki spółdzielcze – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Kredyty ogółem	38 876	43 509	47 346	Loans total
PLN	38 847	43 461	47 279PLN
EUR	27	46	66EUR
Inne niż PLN i EUR	2,4	2,1	1,4Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	9 608	11 987	14 175	Enterprises
PLN	9 601	11 967	14 136PLN
EUR	7,1	20	39EUR
Inne niż PLN i EUR	—	—	0,0Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	251	317	713	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	1 588	2 132	3 125	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	4 420	5 426	6 135	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	3 306	4 062	4 150	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	—	2,0	1,8	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	43	47	48	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	0,8	0,6	0,6	Loans in credit card account
Gospodarstwa domowe	28 903	31 091	32 726	Households
PLN	28 881	31 064	32 698PLN
EUR	20	25	26EUR
Inne niż PLN i EUR	2,4	2,1	1,4Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	4 298	4 602	4 910	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	2 360	2 747	3 189	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	6 386	6 820	7 234	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	10 164	11 369	12 023	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	110	82	42	Loans for purchase of securities
Kredyty w rachunku karty kredytowej	25	27	27	Loans in credit card account
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	281	233	199	Consumer instalment, car, loans
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	3 388	3 549	3 589	Consumer instalment loans, other
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	1 891	1 663	1 514	Consumer loans, other

Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	365	431	445	<i>Non-profit institutions serving households</i>
PLN	365	430	445 <i>PLN</i>
EUR	–	0,5	– <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	–	–	– <i>Other than PLN, EUR</i>
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	102	133	152	<i>Housing real estate loans</i>
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	34	51	74	<i>Other real estate loans</i>
Kredyty operacyjne	54	47	40	<i>Operating loans</i>
Kredyty inwestycyjne	176	200	179	<i>Investment loans</i>
Kredyty na zakup papierów wartościowych	–	–	–	<i>Loans for purchase of securities</i>
Kredyty samochodowe	0,4	0,1	0,0	<i>Car loans</i>
Kredyty w rachunku karty kredytowej	0,0	0,0	0,0	<i>Loans in credit card account</i>

Tabl. 16. **Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – aktywa (netto)**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Aktywa, razem	498 904	555 587	572 802	AssetsTotal
Kasa i operacje z bankami centralnymi	19 278	17 838	32 444 Cash and cash balances with central banks
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	13 510	18 357	14 471 Financial assets held for trading
Instrumenty pochodne	6 068	8 963	11 358Derivatives
Instrumenty kapitałowe	13	11	13Equity instruments
Instrumenty dłużne	7 423	9 375	3 097Debt instruments
Pozostałe należności	7,2	8,4	4,0Other receivables
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	10 906	12 662	13 662	Financial assets designated at fair value through profit and loss
Instrumenty kapitałowe	—	—	—Equity instruments
Instrumenty dłużne	10 820	12 467	12 615Debt instruments
Pozostałe należności	86	195	1 047Other receivables
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	80 199	87 555	87 202 Available-for-sale financial assets
Instrumenty kapitałowe	1 032	1 031	1 085Equity instruments
Instrumenty dłużne	79 168	86 524	86 118Debt instruments
Pozostałe należności	0,1	0,1	—Other receivables
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy) ...	338 504	389 387	399 942 Loans and other receivables (including financial leases)
Instrumenty dłużne	8 092	13 802	17 066Debt instruments
Kredyty i pożyczki	330 412	375 585	382 876Loans and advances
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	16 477	8 656	2 779 Held-to-maturity investments
Instrumenty dłużne	16 477	8 656	2 779Debt instruments
Pozostałe należności	—	—	—Other receivables
Aktywa finansowe zabezpieczające	532	1 501	2 232 Instrumenty pochodne zabezpieczające
Zabezpieczenie wartości godziwej.....	16	10	—Fair value hedge
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	346	1 177	2 052 Cash flow hedge
Zabezpieczenie inwestycji netto w podmiocie zagranicznym	—	—	—Hedge of net investment in a foreign operation

Zabezpieczenie wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej	171	313	180 <i>A fair value hedge of interest rate risk</i>
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych przed ryzykiem stopy procentowej	—	—	— <i>Cash flow hedge of interest rate risk</i>
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	—	—	—	<i>Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk</i>
Rzeczowe aktywa trwałe	5 445	5 328	5 576 <i>Tangible assets</i>
Nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe	5 415	5 298	5 548 <i>Property, Plant and Equipment</i>
Rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne	30	29	28 <i>Investment property</i>
Wartości niematerialne i prawne	3 074	3 082	3 184 <i>Intangible assets</i>
Wartość firmy	275	275	283 <i>Goodwill</i>
Inne	2 799	2 807	2 901 <i>Other</i>
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i współkontrolowanych	3 490	3 376	3 636	<i>Investments in subsidiaries, associates and joint ventures</i>
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	2 121	2 283	1 975 <i>Income tax assets</i>
Pozostałe aktywa	2 887	3 432	4 062 <i>Other assets</i>
Aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	2 481	2 131	1 638	<i>Non-current assets and disposal groups classified as held for sale</i>

Tabl. 17. **Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – pasywa (netto)**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Pasywa, razem	498 904	555 587	572 802	Total equity and total liabilities
Zobowiązania, razem	438 660	490 033	498 782 Total liabilities
Zobowiązania wobec banków centralnych	732	361	3,3 Amount due to central banks
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	7 643	9 669	14 153 Financial liabilities held for trading
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	4 324	1 805	2 436 Financial liabilities designated at fair value through profit and loss
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	408 895	458 389	463 131 Financial liabilities measured at amortised cost
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	4 300	2 908	2 623 Financial liabilities associated with transferred financial assets
Zobowiązania finansowe zabezpieczające	1 883	3 508	3 144 Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezp. wart. godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	-40	-17	16 Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rezerwy	1 547	1 492	1 731 Provisions
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 001	1 327	1 431 Income Tax liabilities
Inne zobowiązania	6 835	8 721	8 317 Other liabilities
Rezerwa na ryzyko ogólne/poniesione ale niewykazywane straty (IBNR).....	1 541	1 872	1 798 Provision for incurred but not reported losses IBNR
Przychody zastrzeżone	–	–	– Deferred income
Zobowiązania z tytułu instrumentów kapitałowych płatnych na żądanie	–	–	– Share capital repayable on demand
Zobowiązania związane z grupą aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	–	–	– Liabilities included in disposal groups classified as held for sale
Kapitały	60 244	65 555	74 021 Total equity
Kapitał podstawowy	2 542	2 542	2 558 Issued capital
Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	–	–	– Unpaid capital which has been called up
Akcje własne (wielkość ujemna)	–	–	– Own shares
Kapitał zapasowy	27 731	28 995	32 597 Supplementary capital

Kapitały rezerwowe	15 208	16 691	19 396 <i>Reserve capital</i>
Fundusz ogólnego ryzyka	4 773	4 993	5 343 <i>General risk reserve</i>
Zysk/Strata z lat ubiegłych	10	12	101 <i>Priori period profit/loss</i>
Inne instrumenty kapitałowe	17	38	59 <i>Other equity instruments</i>
Kapitał z aktualizacji wyceny	830	1 091	2 976 <i>Revaluation reserve</i>
Inne fundusze uzupełniające określone ustawą Prawo bankowe	1 079	1 239	1 155 <i>Other supplementary capital specified by the Banking Act</i>
Zysk (Strata) w trakcie zatwierdzania	–	–	– <i>Result (profit/loss) during the aproval process</i>
Zysk (Strata) roku bieżącego	8 053	9 954	9 837 <i>Result (profit/loss) of financial year</i>
Dywidendy wypłacone w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	–	–	– <i>Interim dividends</i>
Kapitały mniejszości	–	–	– <i>Minority interests</i>
Pozycje pozabilansowe	1 782 864	2 426 872	2 575 739 <i>Off-balances sheet items</i>

Tabl. 18. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – rachunek zysków i strat

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Przychody z działalności operacyjnej	46 020	51 371	69 687	Income from operating activities
Przychody z działalności bankowej	39 593	43 760	47 658	Income from banking activities
Koszty działalności operacyjnej	36 026	39 063	57 533	Operating expenses
Koszty działalności bankowej	14 686	16 215	19 004	Cost of banking activities
Przychody z tytułu odsetek	24 096	28 129	31 029	Interest income
w tym, kredyty i inne należności (łącznie z leasingiem finansowym)	19 001	22 321	24 969	of which loans and other receivables (including financial leases)
Koszty odsetek	10 077	11 486	13 746	Interest expenses
w tym, zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	9 906	11 396	13 684 of which financial liabilities measured at amortised cost
Wynik z tytułu odsetek	14 019	16 643	17 283	Net interest income
Koszty z tytułu kapitału zakładowego płatnego na żądanie	–	–	–	Expenses on share capital repayable on demand
Przychody z tytułu dywidend	553	627	459	Dividend income
w tym, akcje i udziały jednostek powiązanych	480	537	381 of which shares of related entities
Przychody z tytułu opłat i prowizji	9 015	9 305	9 352	Fee and comission income
Koszty z tytułu opłat i prowizji	1 668	1 736	1 890	Fee and comission expenses
Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat – netto	202	205	712	Realised gains (losses) on financial assets and liabilities not measured at fair value through profit and loss
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	197	129	596 Available-for-sale financial assets
Kredyty i inne należności	5,7	-0,0	0,8 Loans and other receivables
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	–	5,8	0,3 Held to maturity investments
Zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	-1,1	-1,3	-0,3 Financial liabilities measured at amortised cost
Pozostałe zrealizowane zyski (straty)	–	72	116 Other realised gains (losses)
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	-775	1 478	1 540	Gains (losses) on financial assets and liabilities held for trading
Instrumenty kapitałowe	3,2	-0,6	0,2 Equity instruments
Instrumenty dłużne	420	212	221 Debt instruments

Operacje wymiany walutowej	-1 347	1 110	952 Foreign exchange operation
Instrumenty pochodne	149	157	367 Derivatives
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	572	570	812	Gains (losses) on financial assets and liabilities designated at fair value through profit and loss
Wynik z tytułu aktywów finansowych	572	567	823 Gains (losses) on financial assets
Wynik z tytułu zobowiązań finansowych	–	3,6	-11 Gains (losses) on financial liabilities
Wynik z tytułu różnic kursowych netto (rewaluacja)	2 991	453	385	Foreign exchange result
Wynik działalności bankowej	24 908	27 546	28 654	Result on banking activity
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania składników aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	-0,0	-1,1	-4,3	Result on derecognition of assets other than held for sale
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	99	143	114	Other net operating income
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	-88	-115	-38	Result from hedge accounting

Tabl. 18. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – rachunek zysków i strat (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Koszty działania banku	9 990	10 456	10 643	General and administrative expenses
koszty pracownicze	5 739	5 893	5 962 Staff expenses
koszty ogólnego zarządu	4 251	4 563	4 681 Administrative expenses
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	1 213	1 311	1 254	Depreciation of fixed assets and intangible assets
w tym, amortyzacja nieruchomości i rzeczowych aktywów trwałych	703	733	718 of which depreciation of property, plant and equipment
Rezerwy	462	372	533	Provisions
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat/ Wynik z tytułu rezerw celowych	3 346	2 778	3 441	Impairment on financial assets not designated at fair value through profit and loss / Net provisioning
w tym, kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (łącznie z leasingiem finansowym)	3 345	2 757	3 416	of which loans and receivables measured at amortised cost (including financial leases)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	60	47	235	Impairment on non financial assets
Wynik z tytułu poniesionych ale niewykazywanych strat (IBNR)/ Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	146	-301	-465	Result of incurred but not reported losses IBNR
Wynik z działalności operacyjnej	9 994	12 308	12 153	Result from operating activity
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	–	–	–	Result of extraordinary items
Ujemna wartość firmy odniesiona do wyniku finansowego	–	–	–	Negative goodwill included in financial result
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności	–	–	–	Share in net profits (losses) of associated units and joint ventures accounted according to the equity method
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	1,6	1,6	0,4	Result on non-current assets and disposal groups classified as held for sale not qualified as discontinued operations
Zysk (Strata) brutto z działalności kontynuowanej	9 995	12 310	12 154	Gross profit (loss) from continuing operations
zysk brutto	9 995	12 310	12 154 Gross profit
strata brutto	–	–	– Gross loss
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	1 942	2 356	2 316	Income tax related to continuing operations

Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty) ..	—	—	—	<i>Other compulsory decrease of profit (increase of loss)</i>
Zysk (Strata) netto z działalności kontynuowanej	8 053	9 954	9 837	<i>Profit (loss) net on continued activity</i>
Wynik netto z działalności zaniechanej	—	—	—	<i>Net result on discontinued activity</i>
Wynik (Zysk/Strata) netto roku bieżącego	8 053	9 954	9 837	<i>Net result (profit/loss) of the current year</i>
zysk netto	8 053	9 954	9 837	<i>.... Net profit</i>
strata netto	—	—	—	<i>.... Net loss</i>
Zysk (Strata) przypadający na jednostkę dominującą	8 053	9 954	9 837	<i>Profit (loss) attributable to the parent company</i>
Zyski (Straty) udziałowców mniejszościowych	—	—	—	<i>Profit (loss) of minority interests</i>

Tabl. 19. **Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – wartość depozytów**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Depozyty ogółem	364 737	398 296	404 053	Deposits total
PLN	324 499	347 680	357 380 <i>PLN</i>
EUR	26 439	30 066	31 034 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	13 799	20 550	15 638 <i>Other than PLN, EUR</i>
Sektor finansowy	29 052	33 529	35 757	Financial sector
PLN	22 946	26 660	30 640 <i>PLN</i>
EUR	3 568	4 391	3 581 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	2 538	2 479	1 536 <i>Other than PLN, EUR</i>
Pozostałe monetarne instytucje finansowe	10 415	10 445	7 693	<i>Other monetary financial institutions</i>
Instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne	8 408	12 621	16 171	<i>Other monetary financial institutions</i>
Pozostałe instytucje finansowe	10 228	10 463	11 893	<i>Other financial sektor's institution</i>
Sektor niefinansowy	319 799	351 175	354 895	Non-financial sector
PLN	285 940	307 813	313 798 <i>PLN</i>
EUR	22 623	25 337	27 046 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	11 236	18 025	14 050 <i>Other than PLN, EUR</i>
Przedsiębiorstwa	91 622	105 711	89 778	<i>Enterprises</i>
PLN	78 786	84 348	73 579 <i>PLN</i>
EUR	10 876	13 347	13 003 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	1 960	8 016	3 195 <i>Other than PLN, EUR</i>
Gospodarstwa domowe	219 734	237 519	256 787	<i>Households</i>
PLN	199 161	215 766	232 129 <i>PLN</i>
EUR	11 495	11 824	13 878 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	9 079	9 929	10 780 <i>Other than PLN, EUR</i>

Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	8 443	7 945	8 330	<i>Non-profit institutions serving households</i>
PLN	7 993	7 699	8 091 <i>PLN</i>
EUR	252	166	165 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	197	80	75 <i>Other than PLN, EUR</i>
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	15 886	13 592	13 401	<i>General government sektor</i>
PLN	15 613	13 207	12 942 <i>PLN</i>
EUR	247	338	408 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	26	46	52 <i>Other than PLN, EUR</i>
Institucje rządowe szczebla centralnego	8 118	5 946	5 638	<i>Central government institutions</i>
Institucje samorządowe	6 282	6 600	7 271	<i>Local government institutions</i>
Fundusze ubezpieczeń społecznych	1 486	1 045	492	<i>Social security funds</i>

Tabl. 20. **Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego**
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Kredyty ogółem	285 903	325 390	328 494	Loans total
PLN	197 597	221 327	236 532PLN
EUR	28 889	37 923	35 393EUR
Inne niż PLN i EUR	59 418	66 140	56 569Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	104 008	120 415	118 637	Enterprises
PLN	73 860	81 898	84 816PLN
EUR	23 963	29 752	27 398EUR
Inne niż PLN i EUR	6 185	8 766	6 423Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	7 257	7 143	6 784	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	12 968	14 459	14 830	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	43 972	49 553	49 717	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	39 523	49 080	47 155	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	77	–	–	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	76	47	30	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	134	133	121	Loans in credit card account
Gospodarstwa domowe	180 049	202 451	206 754	Households
PLN	121 898	136 916	148 623PLN
EUR	4 920	8 162	7 986EUR
Inne niż PLN i EUR	53 232	57 373	50 146Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	114 414	133 420	137 438	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	2 634	3 236	3 670	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	9 190	10 848	12 487	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	8 655	9 887	8 852	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	632	581	644	Loans for purchase of securities
Kredyty w rachunku karty kredytowej	3 514	3 610	3 783	Loans in credit card account
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	398	438	473	Consumer instalment, car, loans
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	19 695	18 543	24 261	Consumer instalment loans, other
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	20 917	21 888	15 147	Consumer loans, other

Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	1 846	2 524	3 103	<i>Non-profit institutions serving households</i>
PLN	1 839	2 513	3 094 <i>PLN</i>
EUR	6,6	10	8,2 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	0,9	0,7	0,6 <i>Other than PLN, EUR</i>
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	1 547	2 162	2 723	<i>Housing real estate loans</i>
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	4,3	6,7	8,9	<i>Other real estate loans</i>
Kredyty operacyjne	66	84	128	<i>Operating loans</i>
Kredyty inwestycyjne	225	270	242	<i>Investment loans</i>
Kredyty na zakup papierów wartościowych	–	–	–	<i>Loans for purchase of securities</i>
Kredyty samochodowe	0,8	0,6	0,5	<i>Car loans</i>
Kredyty w rachunku karty kredytowej	0,5	0,5	0,7	<i>Loans in credit card account</i>

Tabl. 21. **Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – aktywa (netto)**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Aktywa, razem	175 580	179 146	172 223	AssetsTotal
Kasa i operacje z bankami centralnymi	10 603	7 275	9 987 Cash and cash balances with central banks
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	14 399	16 366	19 371 Financial assets held for trading
Instrumenty pochodne	2 596	4 437	4 538 Derivatives
Instrumenty kapitałowe	0,2	0,1	1,4 Equity instruments
Instrumenty dłużne	11 801	11 929	14 831 Debt instruments
Pozostałe należności	1,0	0,2	0,2 Other receivables
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	104	–	–	Financial assets designated at fair value through profit and loss
Instrumenty kapitałowe	–	–	– Equity instruments
Instrumenty dłużne	104	–	– Debt instruments
Pozostałe należności	–	–	– Other receivables
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	20 583	17 121	10 186 Available-for-sale financial assets
Instrumenty kapitałowe	32	33	35 Equity instruments
Instrumenty dłużne	20 550	17 089	10 152 Debt instruments
Pozostałe należności	–	–	– Other receivables
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy) ..	123 603	132 858	126 962 Loans and other receivables (including financial leases)
Instrumenty dłużne	1 232	902	820 Debt instruments
Kredyty i pożyczki	122 371	131 956	126 142 Loans and advances
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	910	1 567	1 483 Held-to-maturity investments
Instrumenty dłużne	866	974	885 Debt instruments
Pozostałe należności	45	593	597 Other receivables
Aktywa finansowe zabezpieczające	97	37	120 Derivatives – Hedge accounting
Zabezpieczenie wartości godziwej	–	–	– Fair value hedge
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	–	3,4	77 Cash flow hedge
Zabezpieczenie inwestycji netto w podmiocie zagranicznym	–	–	– Hedge of net investment in a foreign operation

Zabezpieczenie wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej	0,0	0,1	0,0 <i>A fair value hedge of interest rate risk</i>
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych przed ryzykiem stopy procentowej	97	34	43 <i>Cash flow hedge of interest rate risk</i>
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	2,8	3,9	4,1 <i>Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk</i>
Rzeczowe aktywa trwałe	988	722	689 <i>Tangible assets</i>
Nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe	988	722	680 <i>Property, Plant and Equipment</i>
Rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne	–	–	9,2 <i>Investment property</i>
Wartości niematerialne i prawne	721	558	885 <i>Intangible assets</i>
Wartość firmy	42	26	60 <i>Goodwill</i>
Inne	678	532	826 <i>Other</i>
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i wspólnie kontrolowanych	734	254	278 <i>Investments in subsidiaries, associates and joint ventures</i>
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	1 574	1 438	1 441 <i>Income tax assets</i>
Pozostałe aktywa	1 247	917	806 <i>Other assets</i>
Aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	14	28	11 <i>Non-current assets and disposal groups classified as held for sale</i>

Tabl. 22. **Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – pasywa (netto)**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł	in mln zł		
Pasywa, razem	175 580	179 146	172 223	Total equity and total liabilities
Zobowiązania, razem	164 012	163 799	154 979 Total liabilities
Zobowiązania wobec banków centralnych	–	–	– Amount due to central banks
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	5 058	4 532	4 990 Financial liabilities held for trading
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	–	–	– Financial liabilities designated at fair value through profit and loss
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	151 882	153 622	144 872 Financial liabilities measured at amortised cost
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	–	–	– Financial liabilities associated with transferred financial assets
Zobowiązania finansowe zabezpieczające	100	57	75 Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezp. wart. godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	–	–	– Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rezerwy	239	388	390 Provisions
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	320	311	214 Income Tax liabilities
Inne zobowiązania	5 691	3 890	3 385 Other liabilities
Rezerwa na ryzyko ogólne/poniesione ale niewykazywane straty (IBNR).....	460	716	813 Provision for incurred but not reported losses IBNR
Przychody zastrzeżone	262	283	240 Deferred income
Zobowiązania z tytułu instrumentów kapitałowych płatnych na żądanie	–	–	– Share capital repayable on demand
Zobowiązania związane z grupą aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	–	–	– Liabilities included in disposal groups classified as held for sale
Kapitały	11 567	15 347	17 243 Total equity
Kapitał podstawowy	6 651	7 275	8 220 Issued capital
Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	–	–	– Unpaid capital which has been called up
Akcje własne (wielkość ujemna)	–	–	– Own shares
Kapitał zapasowy	3 510	4 915	5 235 Supplementary capital

Kapitały rezerwowe	1 243	1 396	1 613 Reserve capital
Fundusz ogólnego ryzyka	971	1 026	1 172 General risk reserve
Zysk/Strata z lat ubiegłych	-1 009	-884	-605 Priori period profit/loss
Inne instrumenty kapitałowe	–	–	– Other equity instruments
Kapitał z aktualizacji wyceny	1,3	-10	17 Revaluation reserve
Inne fundusze uzupełniające określone ustawą Prawo bankowe	–	–	– Other supplementary capital specified by the Banking Act
Zysk (Strata) w trakcie zatwierdzania	-25	193	225 Result (profit/loss) during the aproval process
Zysk (Strata) roku bieżącego	224	1 436	1 365 Result (profit/loss) of financial year
Dywidendy wypłacone w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	–	–	– Interim dividends
Kapitały mniejszości	–	–	– Minority interests
Pozycje pozabilansowe	528 629	713 348	749 493 Off-balances sheet items

Tabl. 23. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – rachunek zysków i strat

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Przychody z działalności operacyjnej	17 060	17 575	17 706	<i>Income from operating activities</i>
Przychody z działalności bankowej	13 369	13 214	13 374	<i>Income from banking activities</i>
Koszty działalności operacyjnej	16 638	15 482	15 945	<i>Operating expenses</i>
Koszty działalności bankowej	5 741	5 408	5 932	<i>Cost of banking activities</i>
Przychody z tytułu odsetek	8 653	8 534	8 787	<i>Interest income</i>
w tym, kredyty i inne należności (łącznie z leasingiem finansowym)	7 728	7 532	7 747	<i>.... of which loans and other receivables (including financial leases)</i>
Koszty odsetek	4 221	4 066	4 756	<i>Interest expenses</i>
w tym, zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	4 135	4 034	4 714	<i>.... of which financial liabilities measured at amortised cost</i>
Wynik z tytułu odsetek	4 433	4 467	4 030	<i>Net interest income</i>
Koszty z tytułu kapitału zakładowego płatnego na żądanie	–	–	–	<i>Expenses on share capital repayable on demand</i>
Przychody z tytułu dywidend	48	46	49	<i>Dividend income</i>
w tym, akcje i udziały jednostek powiązanych	48	46	49	<i>.... of which shares of related entities</i>
Przychody z tytułu opłat i prowizji	2 174	2 316	2 245	<i>Fee and comission income</i>
Koszty z tytułu opłat i prowizji	905	709	684	<i>Fee and comission expenses</i>
Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat – netto	48	-2,8	22	<i>Realised gains (losses) on financial assets and liabilities not measured at fair value through profit and loss</i>
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	49	-0,5	23	<i>.... Available-for-sale financial assets</i>
Kredyty i inne należności	0,5	-1,7	–	<i>.... Loans and other receivables</i>
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	0,0	–	–	<i>.... Held to maturity investments</i>
Zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	-0,1	-0,1	–	<i>.... Financial liabilities measured at amortised cost</i>
Pozostałe zrealizowane zyski (straty)	-0,9	-0,6	-0,4	<i>.... Other realised gains (losses)</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	176	1 214	1 211	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities held for trading</i>
Instrumenty kapitałowe	0,1	0,0	-0,0	<i>.... Equity instruments</i>
Instrumenty dłużne	651	731	703	<i>.... Debt instruments</i>

Operacje wymiany walutowej	-114	288	180 Foreign exchange operation
Instrumenty pochodne	-361	196	329 Derivatives
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	6,2	1,3	–	Gains (losses) on financial assets and liabilities designated at fair value through profit and loss
Wynik z tytułu aktywów finansowych	6,2	1,3	– Gains (losses) on financial assets
Wynik z tytułu zobowiązań finansowych	–	–	– Gains (losses) on financial liabilities
Wynik z tytułu różnic kursowych netto (rewaluacja)	1 647	474	568	Foreign exchange result
Wynik działalności bankowej	7 628	7 807	7 442	Result on banking activity
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania składników aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	-2,9	1,2	-0,2	Result on derecognition of assets other than held for sale
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	205	98	341	Other net operating income
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	-49	-39	-12	Result from hedge accounting

Tabl. 23. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – rachunek zysków i strat (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Koszty działania banku	4 616	4 090	4 475	General and administrative expenses
koszty pracownicze	2 326	2 011	2 190 Staff expenses
koszty ogólnego zarządu	2 290	2 079	2 285 Administrative expenses
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	384	305	361	Depreciation of fixed assets and intangible assets
w tym, amortyzacja nieruchomości i rzeczowych aktywów trwałych	239	174	206 of which depreciation of property, plant and equipment
Rezerwy	77	114	63	Provisions
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat/ Wynik z tytułu rezerw celowych	2 389	1 162	1 077	Impairment on financial assets not designated at fair value through profit and loss / Net provisioning
w tym, kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (łącznie z leasingiem finansowym)	2 389	1 162	1 076	of which loans and receivables measured at amortised cost (including financial leases)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	2,0	5,0	21	Impairment on non financial assets
Wynik z tytułu poniesionych ale niewykazywanych strat (IBNR)/ Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	109	-96	-15	Result of incurred but not reported losses IBNR
Wynik z działalności operacyjnej	422	2 093	1 761	Result from operating activity
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	–	–	–	Result of extraordinary items
Ujemna wartość firmy odniesiona do wyniku finansowego	–	–	–	Negative goodwill included in financial result
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności	-0,0	0,0	–	Share in net profits (losses) of associated units and joint ventures accounted according to the equity method
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	-0,8	-0,2	-14	Result on non-current assets and disposal groups classified as held for sale not qualified as discontinued operations
Zysk (Strata) brutto z działalności kontynuowanej	421	2 093	1 746	Gross profit (loss) from continuing operations
zysk brutto	1 510	2 289	1 911 Gross profit
strata brutto	1 089	195	165 Gross loss
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	200	454	366	Income tax related to continuing operations

Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty) ...	-2,9	#	#	<i>Other compulsory decrease of profit (increase of loss)</i>
Zysk (Strata) netto z działalności kontynuowanej	224	#	#	<i>Profit (loss) net on continued activity</i>
Wynik netto z działalności zaniechanej	–	#	#	<i>Net result on discontinued activity</i>
Wynik (Zysk/Strata) netto roku bieżącego	224	1 436	1 365	<i>Net result (profit/loss) of the current year</i>
zysk netto	1 186	1 770	1 529	<i>.... Net profit</i>
strata netto	961	334	164	<i>.... Net loss</i>
Zysk (Strata) przypadający na jednostkę dominującą	224	1 436	1 365	<i>Profit (loss) attributable to the parent company</i>
Zyski (Straty) udziałowców mniejszościowych	–	–	–	<i>Profit (loss) of minority interests</i>

Tabl. 24. **Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – wartość depozytów**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Depozyty ogółem	126 851	129 555	116 968	Deposits total
PLN	81 136	84 498	80 855PLN
EUR	26 535	28 915	22 629EUR
Inne niż PLN i EUR	19 179	16 142	13 484Other than PLN, EUR
Sektor finansowy	57 098	53 964	43 703	Financial sector
PLN	21 463	18 094	18 994PLN
EUR	19 954	22 454	15 103EUR
Inne niż PLN i EUR	15 681	13 416	9 606Other than PLN, EUR
Pozostałe monetarne instytucje finansowe	49 970	47 121	34 080	Other monetary financial institutions
Instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne	3 704	2 920	4 149	Other monetary financial institutions
Pozostałe instytucje finansowe	3 424	3 923	5 474	Other financial sektor's institution
Sektor niefinansowy	69 193	75 140	72 679	Non-financial sector
PLN	59 136	65 974	61 313PLN
EUR	6 571	6 451	7 500EUR
Inne niż PLN i EUR	3 486	2 715	3 866Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	31 882	33 974	32 949	Enterprises
PLN	25 468	27 754	25 457PLN
EUR	4 238	4 606	5 155EUR
Inne niż PLN i EUR	2 177	1 613	2 337Other than PLN, EUR
Gospodarstwa domowe	36 416	40 260	38 823	Households
PLN	32 876	37 342	35 001PLN
EUR	2 242	1 825	2 298EUR
Inne niż PLN i EUR	1 299	1 093	1 523Other than PLN, EUR

Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	894	906	907	<i>Non-profit institutions serving households</i>
PLN	793	878	854 <i>PLN</i>
EUR	92	19	46 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	10	8,3	6,6 <i>Other than PLN, EUR</i>
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	560	451	586	<i>General government sektor</i>
PLN	537	429	549 <i>PLN</i>
EUR	11	11	26 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	12	11	11 <i>Other than PLN, EUR</i>
Institucje rządowe szczebla centralnego	280	253	446	<i>Central government institutions</i>
Institucje samorządowe	279	198	140	<i>Local government institutions</i>
Fundusze ubezpieczeń społecznych	0,0	0,0	0,0	<i>Social security funds</i>

Tabl. 25. **Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Kredyty ogółem	109 356	122 476	113 769	Loans total
PLN	62 340	64 038	60 658PLN
EUR	20 086	28 327	27 507EUR
Inne niż PLN i EUR	26 930	30 111	25 604Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	33 299	37 245	35 323	Enterprises
PLN	22 420	23 468	22 851PLN
EUR	8 522	10 548	10 214EUR
Inne niż PLN i EUR	2 356	3 229	2 259Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	708	618	221	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	4 429	4 614	6 414	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	18 305	18 249	17 840	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	8 546	12 229	9 310	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	122	88	30	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	1 172	1 436	1 498	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	17	12	9,0	Loans in credit card account
Gospodarstwa domowe	75 373	84 548	77 744	Households
PLN	39 238	39 891	37 106PLN
EUR	11 562	17 775	17 293EUR
Inne niż PLN i EUR	24 573	26 882	23 345Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	40 479	48 883	48 086	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	1 378	1 017	931	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	2 510	2 480	2 759	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	388	639	548	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	221	99	33	Loans for purchase of securities
Kredyty w rachunku karty kredytowej	3 311	3 654	3 383	Loans in credit card account
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	6 960	6 034	5 031	Consumer instalment, car, loans
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	5 400	9 350	6 939	Consumer instalment loans, other
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	14 726	12 392	10 033	Consumer loans, other

Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	685	683	702	<i>Non-profit institutions serving households</i>
PLN	682	679	700 <i>PLN</i>
EUR	2,3	3,3	1,1 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	0,9	0,8	0,5 <i>Other than PLN, EUR</i>
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	650	653	669	<i>Housing real estate loans</i>
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	3,2	5,8	6,5	<i>Other real estate loans</i>
Kredyty operacyjne	19	12	11	<i>Operating loans</i>
Kredyty inwestycyjne	11	10	12	<i>Investment loans</i>
Kredyty na zakup papierów wartościowych	–	–	–	<i>Loans for purchase of securities</i>
Kredyty samochodowe	1,8	2,6	3,0	<i>Car loans</i>
Kredyty w rachunku karty kredytowej	0,0	0,0	0,0	<i>Loans in credit card account</i>

Tabl. 26. **Banki geldowe – aktywa (netto)**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Aktywa, razem	766 757	884 649	930 674	AssetsTotal
Kasa i operacje z bankami centralnymi	31 840	28 037	48 858 Cash and cash balances with central banks
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	21 758	29 077	24 670 Financial assets held for trading
Instrumenty pochodne	9 957	15 641	18 358Derivatives
Instrumenty kapitałowe	13	19	14Equity instruments
Instrumenty dłużne	11 779	13 403	6 292Debt instruments
Pozostałe należności	9,3	14	4,9Other receivables
Aktywa finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	17 415	23 770	21 691	Financial assets designated at fair value through profit and loss
Instrumenty kapitałowe	65	34	25Equity instruments
Instrumenty dłużne	17 264	23 541	20 619Debt instruments
Pozostałe należności	86	195	1 047Other receivables
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	113 763	128 175	138 249 Available-for-sale financial assets
Instrumenty kapitałowe	1 153	1 127	1 162Equity instruments
Instrumenty dłużne	112 610	127 048	137 087Debt instruments
Pozostałe należności	0,1	0,1	–Other receivables
Kredyty i inne należności (włączając leasing finansowy) ...	533 645	631 730	657 049 Loans and other receivables (including financial leases)
Instrumenty dłużne	11 290	18 274	22 863Debt instruments
Kredyty i pożyczki	522 355	613 456	634 186Loans and advances
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	20 153	12 768	6 274 Held-to-maturity investments
Instrumenty dłużne	20 110	12 737	6 241Debt instruments
Pozostałe należności	43	31	34Other receivables
Aktywa finansowe zabezpieczające	693	1 838	2 854 Derivatives – Hedge accounting
Zabezpieczenie wartości godziwej	18	10	–Fair value hedge
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	498	1 403	2 449Cash flow hedge
Zabezpieczenie inwestycji netto w podmiocie zagranicznym	–	–	–Hedge of net investment in a foreign operation

Zabezpieczenie wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej	171	331	191 <i>A fair value hedge of interest rate risk</i>
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych przed ryzykiem stopy procentowej	6,4	93	214 <i>Cash flow hedge of interest rate risk</i>
Różnice z zabezpieczenia wartości godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	—	—	—	<i>Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk</i>
Rzeczowe aktywa trwałe	7 336	7 611	7 911 <i>Tangible assets</i>
Nieruchomości i rzeczowe aktywa trwałe	7 266	7 528	7 836 <i>Property, Plant and Equipment</i>
Rzeczowe aktywa trwałe, nieruchomości inwestycyjne	70	83	75 <i>Investment property</i>
Wartości niematerialne i prawne	4 914	5 126	5 595 <i>Intangible assets</i>
Wartość firmy	1 760	1 760	1 767 <i>Goodwill</i>
Inne	3 154	3 366	3 828 <i>Other</i>
Inwestycje w jednostkach zależnych stowarzyszonych i współkontrolowanych	4 477	4 506	4 813	<i>Investments in subsidiaries, associates and joint ventures</i>
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	4 220	4 607	4 389 <i>Income tax assets</i>
Pozostałe aktywa	4 001	5 238	6 531 <i>Other assets</i>
Aktywa trwałe (lub grupy aktywów) zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	2 540	2 166	1 788	<i>Non-current assets and disposal groups classified as held for sale</i>

Tabl. 27. **Banki geldowe – pasywa (netto)**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Pasywa, razem	766 757	884 649	930 674	Total equity and total liabilities
Zobowiązania, razem	682 297	790 754	822 413 Total liabilities
Zobowiązania wobec banków centralnych	734	363	5,5 Amount due to central banks
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	13 163	17 543	22 743 Financial liabilities held for trading
Zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej (ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat)	4 324	1 805	2 436 Financial liabilities designated at fair value through profit and loss
Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu	639 738	741 899	769 612 Financial liabilities measured at amortised cost
Zobowiązania finansowe z tytułu przeniesienia aktywów finansowych	4 300	2 908	2 623 Financial liabilities associated with transferred financial assets
Zobowiązania finansowe zabezpieczające	4 150	6 760	4 980 Derivatives – Hedge accounting
Różnice z zabezp. wart. godziwej przed ryzykiem stopy procentowej przypadające na pozycje zabezpieczane	-40	-4,3	24 Fair value changes of the hedged items in portfolio hedge of interest rate risk
Rezerwy	1 943	1 907	2 436 Provisions
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	1 550	1 894	2 091 Income Tax liabilities
Inne zobowiązania	9 500	12 296	12 218 Other liabilities
Rezerwa na ryzyko ogólne/poniesione ale niewykazywane straty (IBNR).....	2 936	3 384	3 243 Provision for incurred but not reported losses IBNR
Przychody zastrzeżone	–	–	– Deferred income
Zobowiązania z tytułu instrumentów kapitałowych płatnych na żądanie	–	–	– Share capital repayable on demand
Zobowiązania związane z grupą aktywów zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży	–	–	– Liabilities included in disposal groups classified as held for sale
Kapitały	84 459	93 895	108 261 Total equity
Kapitał podstawowy	8 811	8 663	11 313 Issued capital
Należne wpłaty na kapitał podstawowy (wielkość ujemna)	–	–	– Unpaid capital which has been called up
Akcje własne (wielkość ujemna)	0,7	0,7	1,2 Own shares
Kapitał zapasowy	38 359	42 222	48 227 Supplementary capital

Kapitały rezerwowe	18 975	20 965	24 719 <i>Reserve capital</i>
Fundusz ogólnego ryzyka	6 336	6 605	7 065 <i>General risk reserve</i>
Zysk/Strata z lat ubiegłych	236	250	-167 <i>Priori period profit/loss</i>
Inne instrumenty kapitałowe	19	40	224 <i>Other equity instruments</i>
Kapitał z aktualizacji wyceny	744	1 245	3 507 <i>Revaluation reserve</i>
Inne fundusze uzupełniające określone ustawą Prawo bankowe	1 079	1 239	1 155 <i>Other supplementary capital specified by the Banking Act</i>
Zysk (Strata) w trakcie zatwierdzania	–	–	-1,7 <i>Result (profit/loss) during the aproval process</i>
Zysk (Strata) roku bieżącego	9 901	12 666	12 221 <i>Result (profit/loss) of financial year</i>
Dywidendy wypłacone w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	–	–	– <i>Interim dividends</i>
Kapitały mniejszości	–	–	– <i>Minority interests</i>
Pozycje pozabilansowe	2 834 506	3 720 223	3 801 463 <i>Off-balances sheet items</i>

Tabl. 28. Banki geldowe – rachunek zysków i strat

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Przychody z działalności operacyjnej	76 545	87 414	113 338	<i>Income from operating activities</i>
Przychody z działalności bankowej	63 045	71 097	79 424	<i>Income from banking activities</i>
Koszty działalności operacyjnej	64 358	71 673	98 155	<i>Operating expenses</i>
Koszty działalności bankowej	26 319	30 063	35 931	<i>Cost of banking activities</i>
Przychody z tytułu odsetek	37 259	44 475	50 312	<i>Interest income</i>
w tym, kredyty i inne należności (łącznie z leasingiem finansowym)	29 351	35 036	39 945	<i>.... of which loans and other receivables (including financial leases)</i>
Koszty odsetek	16 774	19 998	24 815	<i>Interest expenses</i>
w tym, zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	16 347	19 587	24 456	<i>.... of which financial liabilities measured at amortised cost</i>
Wynik z tytułu odsetek	20 485	24 477	25 497	<i>Net interest income</i>
Koszty z tytułu kapitału zakładowego płatnego na żądanie	–	–	–	<i>Expenses on share capital repayable on demand</i>
Przychody z tytułu dywidend	673	711	629	<i>Dividend income</i>
w tym, akcje i udziały jednostek powiązanych	588	604	536	<i>.... of which shares of related entities</i>
Przychody z tytułu opłat i prowizji	12 838	13 357	13 968	<i>Fee and comission income</i>
Koszty z tytułu opłat i prowizji	2 377	2 596	2 887	<i>Fee and comission expenses</i>
Zrealizowany wynik z aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wyceniane według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat – netto	438	640	1 303	<i>Realised gains (losses) on financial assets and liabilities not measured at fair value through profit and loss</i>
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	435	191	1 191	<i>.... Available-for-sale financial assets</i>
Kredyty i inne należności	5,7	0,0	0,8	<i>.... Loans and other receivables</i>
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	2,8	6,1	0,4	<i>.... Held to maturity investments</i>
Zobowiązania finansowe wyceniane metodą amortyzowanego kosztu	-1,1	-1,7	-0,3	<i>.... Financial liabilities measured at amortised cost</i>
Pozostałe zrealizowane zyski (straty)	-4,5	444	111	<i>.... Other realised gains (losses)</i>
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu	-954	3 011	2 357	<i>Gains (losses) on financial assets and liabilities held for trading</i>
Instrumenty kapitałowe	3,4	3,6	0,1	<i>.... Equity instruments</i>
Instrumenty dłużne	675	392	685	<i>.... Debt instruments</i>

Operacje wymiany walutowej	-1 337	1 409	1 068 Foreign exchange operation
Instrumenty pochodne	-295	1 206	603 Derivatives
Wynik z tytułu aktywów i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej ze skutkiem wyceny odnoszonym do rachunku zysków i strat	790	876	1 229	Gains (losses) on financial assets and liabilities designated at fair value through profit and loss
Wynik z tytułu aktywów finansowych	794	872	1 240 Gains (losses) on financial assets
Wynik z tytułu zobowiązań finansowych	-4,6	3,6	-11 Gains (losses) on financial liabilities
Wynik z tytułu różnic kursowych netto (rewaluacja)	4 833	560	1 397	Foreign exchange result
Wynik działalności bankowej	36 726	41 034	43 493	Result on banking activity
Wynik z tytułu zaprzestania ujmowania składników aktywów innych niż przeznaczone do sprzedaży	2,3	11	1,8	Result on derecognition of assets other than held for sale
Wynik z tytułu pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych.	178	315	317	Other net operating income
Wynik z tytułu korekt wartości godziwej w rachunkowości zabezpieczeń	-91	-126	-68	Result from hedge accounting

Tabl. 28. Banki geldowe – rachunek zysków i strat (dok.)

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Koszty działania banku	15 973	17 673	18 715	General and administrative expenses
koszty pracownicze	8 905	9 599	10 292 Staff expenses
koszty ogólnego zarządu	7 068	8 074	8 423 Administrative expenses
Amortyzacja środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych	1 723	1 861	1 862	Depreciation of fixed assets and intangible assets
w tym, amortyzacja nieruchomości i rzeczowych aktywów trwałych	1 106	1 159	1 151 of which depreciation of property, plant and equipment
Rezerwy	621	436	1 006	Provisions
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych niewycenianych według wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat/ Wynik z tytułu rezerw celowych	6 337	5 178	6 309	Impairment on financial assets not designated at fair value through profit and loss / Net provisioning
w tym, kredytów i pożyczek wycenianych według zamortyzowanego kosztu (łącznie z leasingiem finansowym)	6 318	5 134	6 283	of which loans and receivables measured at amortised cost (including financial leases)
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	89	60	272	Impairment on non financial assets
Wynik z tytułu poniesionych ale niewykazywanych strat (IBNR)/ Wynik z tytułu rezerwy na ryzyko ogólne (PSR)	114	-285	-396	Result of incurred but not reported losses IBNR
Wynik z działalności operacyjnej	12 187	15 741	15 183	Result from operating activity
Wynik na operacjach nadzwyczajnych	–	–	–	Result of extraordinary items
Ujemna wartość firmy odniesiona do wyniku finansowego	–	–	–	Negative goodwill included in financial result
Udział w zyskach (stratach) netto jednostek stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć rozliczanych metodą praw własności	–	–	–	Share in net profits (losses) of associated units and joint ventures accounted according to the equity method
Wynik z aktywów trwałych (lub grup do zbycia) zaklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży niezakwalifikowanych jako działalność zaniechana	1,7	1,6	0,4	Result on non-current assets and disposal groups classified as held for sale not qualified as discontinued operations
Zysk (Strata) brutto z działalności kontynuowanej	12 189	15 743	15 183	Gross profit (loss) from continuing operations
zysk brutto	#	15 743	# Gross profit
strata brutto	#	–	# Gross loss
Podatek dochodowy dotyczący działalności kontynuowanej	2 288	3 077	2 962	Income tax related to continuing operations

Pozostałe obowiązkowe zmniejszenie zysku (zwiększenie straty) ...	—	—	—	<i>Other compulsory decrease of profit (increase of loss)</i>
Zysk (Strata) netto z działalności kontynuowanej	9 901	12 666	12 221	<i>Profit (loss) net on continued activity</i>
Wynik netto z działalności zaniechanej	—	—	—	<i>Net result on discontinued activity</i>
Wynik (Zysk/Strata) netto roku bieżącego	9 901	12 666	12 221	<i>Net result (profit/loss) of the current year</i>
zysk netto	#	12 666	#	<i>.... Net profit</i>
strata netto	#	—	#	<i>.... Net loss</i>
Zysk (Strata) przypadający na jednostkę dominującą	9 901	12 666	12 221	<i>Profit (loss) attributable to the parent company</i>
Zyski (Straty) udziałowców mniejszościowych	—	—	—	<i>Profit (loss) of minority interests</i>

Tabl. 29. **Banki geldowe – wartość depozytów**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł in mln zł			
Depozyty ogółem	548 727	625 198	653 161	Deposits total
PLN	477 257	533 996	570 743 <i>PLN</i>
EUR	39 914	46 590	47 879 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	31 557	44 611	34 539 <i>Other than PLN, EUR</i>
Sektor finansowy	64 464	75 171	72 872	Financial sector
PLN	40 616	43 585	53 400 <i>PLN</i>
EUR	7 950	10 803	6 868 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	15 898	20 783	12 603 <i>Other than PLN, EUR</i>
Pozostałe monetarne instytucje finansowe	30 369	36 770	24 718	<i>Other monetary financial institutions</i>
Instytucje ubezpieczeniowe i fundusze emerytalne	18 580	21 678	28 188	<i>Other monetary financial institutions</i>
Pozostałe instytucje finansowe	15 515	16 722	19 965	<i>Other financial sektor's institution</i>
Sektor niefinansowy	456 741	525 782	555 679	Non-financial sector
PLN	409 678	466 926	493 529 <i>PLN</i>
EUR	31 492	35 140	40 339 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	15 571	23 716	21 811 <i>Other than PLN, EUR</i>
Przedsiębiorstwa	135 999	158 381	146 235	<i>Enterprises</i>
PLN	117 476	130 556	120 940 <i>PLN</i>
EUR	15 364	18 094	19 687 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	3 158	9 732	5 608 <i>Other than PLN, EUR</i>
Gospodarstwa domowe	308 854	355 628	396 204	<i>Households</i>
PLN	281 010	325 147	359 947 <i>PLN</i>
EUR	15 654	16 596	20 167 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	12 189	13 885	16 090 <i>Other than PLN, EUR</i>

Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	11 889	11 773	13 241	<i>Non-profit institutions serving households</i>
PLN	11 192	11 224	12 642 <i>PLN</i>
EUR	473	451	485 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	224	99	113 <i>Other than PLN, EUR</i>
Sektor instytucji rządowych i samorządowych	27 522	24 245	24 610	<i>General government sektor</i>
PLN	26 962	23 485	23 813 <i>PLN</i>
EUR	472	648	672 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	88	113	125 <i>Other than PLN, EUR</i>
Institucje rządowe szczebla centralnego	13 587	8 972	8 692	<i>Central government institutions</i>
Institucje samorządowe	12 401	14 086	15 081	<i>Local government institutions</i>
Fundusze ubezpieczeń społecznych	1 534	1 187	837	<i>Social security funds</i>

Tabl. 30. **Banki giełdowe – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego**

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	Specification
	w mln zł			
Kredyty ogółem	462 190	546 117	561 390	Loans total
PLN	285 864	334 224	371 394PLN
EUR	39 504	53 597	51 622EUR
Inne niż PLN i EUR	136 823	158 297	138 373Other than PLN, EUR
Przedsiębiorstwa	138 108	167 147	172 583	Enterprises
PLN	100 273	117 378	127 845PLN
EUR	29 946	38 154	35 603EUR
Inne niż PLN i EUR	7 889	11 615	9 135Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	8 876	9 099	8 679	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	18 739	20 434	20 528	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	61 879	74 075	79 452	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	47 888	62 927	63 305	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	116	36	14	Loans for purchase of securities
Kredyty samochodowe	357	322	366	Car loans
Kredyty w rachunku karty kredytowej	254	253	238	Loans in credit card account
Gospodarstwa domowe	322 007	376 218	385 450	Households
PLN	183 527	214 109	240 205PLN
EUR	9 550	15 431	16 010EUR
Inne niż PLN i EUR	128 930	146 678	129 235Other than PLN, EUR
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	210 661	256 178	260 076	Housing real estate loans
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	4 006	4 769	5 015	Other real estate loans
Kredyty operacyjne	12 232	16 140	18 392	Operating loans
Kredyty inwestycyjne	9 415	14 765	14 030	Investment loans
Kredyty na zakup papierów wartościowych	741	655	951	Loans for purchase of securities
Kredyty w rachunku karty kredytowej	10 298	9 481	9 093	Loans in credit card account
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, samochodowe	5 948	5 789	5 914	Consumer instalment, car, loans
Kredyty na cele konsumpcyjne, ratalne, pozostałe	35 597	32 441	37 933	Consumer instalment loans, other
Kredyty na cele konsumpcyjne, pozostałe	33 111	36 000	34 046	Consumer loans, other

Institucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	2 075	2 751	3 356	<i>Non-profit institutions serving households</i>
PLN	2 063	2 737	3 344 <i>PLN</i>
EUR	7,4	11	9,0 <i>EUR</i>
Inne niż PLN i EUR	4,2	4,0	3,4 <i>Other than PLN, EUR</i>
Kredyty na nieruchomości mieszkaniowe	1 626	2 235	2 800	<i>Housing real estate loans</i>
Kredyty na nieruchomości niemieszkaniowe	32	33	37	<i>Other real estate loans</i>
Kredyty operacyjne	101	115	166	<i>Operating loans</i>
Kredyty inwestycyjne	314	366	351	<i>Investment loans</i>
Kredyty na zakup papierów wartościowych	–	–	–	<i>Loans for purchase of securities</i>
Kredyty samochodowe	1,3	1,2	0,8	<i>Car loans</i>
Kredyty w rachunku karty kredytowej	0,6	0,7	0,9	<i>Loans in credit card account</i>

SPIS TABLIC

Tabl. 1. Banki ogółem – aktywa (netto)	71
Tabl. 2. Banki ogółem – pasywa (netto)	73
Tabl. 3. Banki ogółem – rachunek zysków i strat	75
Tabl. 3. Banki ogółem – rachunek zysków i strat (dok.)	77
Tabl. 4. Banki ogółem – wartość depozytów	79
Tabl. 5. Banki ogółem – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego	81
Tabl. 6. Banki komercyjne – aktywa (netto)	83
Tabl. 7. Banki komercyjne – pasywa (netto)	85
Tabl. 8. Banki komercyjne – rachunek zysków i strat	87
Tabl. 8. Banki komercyjne – rachunek zysków i strat (dok.)	89
Tabl. 9. Banki komercyjne – wartość depozytów	91
Tabl. 10. Banki komercyjne – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego	93
Tabl. 11. Banki spółdzielcze – aktywa (netto)	95
Tabl. 12. Banki spółdzielcze – pasywa (netto)	97
Tabl. 13. Banki spółdzielcze – rachunek zysków i strat (dok.)	101
Tabl. 14. Banki spółdzielcze – wartość depozytów	103
Tabl. 15. Banki spółdzielcze – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego	105
Tabl. 16. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – aktywa (netto)	107
Tabl. 17. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – pasywa (netto)	109
Tabl. 19. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – wartość depozytów	115
Tabl. 20. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego	117
Tabl. 21. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – aktywa (netto)	119
Tabl. 22. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – pasywa (netto)	121
Tabl. 24. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – wartość depozytów	127
Tabl. 25. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego	129

Tabl. 26. Banki geldowe – aktywa (netto)	131
Tabl. 27. Banki geldowe – pasywa (netto)	133
Tabl. 29. Banki geldowe – wartość depozytów	139
Tabl. 30. Banki geldowe – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla sektora niefinansowego	141

SKRÓTY ABBREVIATIONS

AE	Gospodarki wysoko rozwinięte (wg MFW, <i>Advanced Economies</i>)
BoJ	Centralny Bank Japonii (<i>Bank of Japan</i>)
BIS	Bank Rozrachunków Międzynarodowych (<i>Bank for International Settlements</i>)
BIZ	Bezpośrednie inwestycje zagraniczne (<i>foreign direct investment</i>)
CRD	Dyrektywa dotycząca wymogów kapitałowych (<i>Capital Requirement Directive</i>)
EBA	Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (<i>European Banking Authority</i>)
EBC	Europejski Bank Centralny (<i>European Central Bank</i>)
ECOFIN	Rada do spraw gospodarczych i finansowych Rady Unii Europejskiej (<i>Economic and Financial Affairs Council</i>)
EDP	Procedura nadmiernego deficytu (<i>Excessive Deficit Procedure</i>)
EEAG	Europejska Grupa Doradztwa Ekonomicznego (<i>European Economic Advisory Group</i>)
EIOPA	Europejski Urząd Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (<i>European Insurance and Occupational Pensions Authority</i>)
EMDE	Gospodarki wschodzące i rozwijające się (<i>Emerging Markets and Developing Economies</i>)
ESA	Europejski System Rachunków Narodowych i Regionalnych (<i>European System of Accounts</i>)
EMS	Europejski Mechanizm Stabilizacyjny (<i>European Stability Mechanism</i>)
Fed	System Rezerwy Federalnej USA (<i>Federal Reserve</i>)
GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie (<i>Warsaw Stock Exchange</i>)
GUS	Główny Urząd Statystyczny (<i>Central Statistical Office</i>)
KE	Komisja Europejska (<i>European Commission</i>)
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego (<i>Polish Financial Supervision Authority</i>)
KSKOK	Krajowa Kasa Spółdzielczych Kas Oszczędnościowo-Kredytowych (<i>National Co-operating Savings and Credit Unions</i>)
LIBOR	Stopa procentowa kredytów oferowanych na rynku międzybankowym (<i>London Interbank Offered Rate</i>)
MF	Ministerstwo Finansów (<i>Ministry of Finance</i>)
MFW	Międzynarodowy Fundusz Walutowy (<i>International Monetary Fund</i>)
MG	Ministerstwo Gospodarki (<i>Ministry of Economy</i>)
MOP	Międzynarodowa Organizacja Pracy (<i>International Labour Organization</i>)
NBP	Narodowy Bank Polski (<i>National Bank of Poland</i>)
OECD	Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (<i>Organisation for Economic Co-operation and Development</i>)
POLONIA	Stawka referencyjna "POLONIA" (<i>Polish Overnight Index Average</i>)
PKB	Produkt krajowy brutto (<i>Gross Domestic Product</i>)
RE	Rada Europejska (<i>EC, European Council</i>)
ROA	Rentowność aktywów ogółem (<i>Return on assets</i>)
ROE	Rentowność kapitałów własnych (<i>Return on equity</i>)
RPP	Rada Polityki Pieniężnej (<i>Monetary Policy Council</i>)
UE	Unia Europejska (<i>European Union</i>)
UKNF	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego (<i>Polish Financial Supervision Authority Office</i>)
WIBOR	Wysokość oprocentowania pożyczek na polskim rynku międzybankowym (<i>Warsaw Interbank Offered Rate</i>)
WIG	Warszawski Indeks Giełdowy (<i>Warsaw Stock Exchange</i>)
WEO	Raport o stanie gospodarki światowej (<i>World Economic Outlook</i>)

SPIS WYKRESÓW W TEKŚCIE

LIST OF CHARTS IN THE TEXT

Wykres 1. Zmiany PKB w wybranych grupach państw	11
Wykres 2. Zmiany PKB dla wybranych gospodarek	11
Wykres 3. Saldo i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych krajów rozwiniętych (AE), Unii Europejskiej (EU) oraz rynków wschodzących i gospodarek rozwijających się (EMDE).....	12
Wykres 4. Napływ BIZ według wybranych gospodarek na świecie.....	15
Wykres 5. Znormalizowane wybrane indeksy giełd światowych	16
Wykres 6. Relacja obligacji, akcji zwykłych i aktywów banków w PKB wybranych gospodarek	16
Wykres 7. Skumulowana zmiana PKB	17
Wykres 8. Skala wpływu poszczególnych kategorii na wzrost realny PKB.....	17
Wykres 9. Saldo i dług sektora instytucji rządowych i samorządowych w Polsce.....	19
Wykres 10. Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski	23
Wykres 11. Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych do Polski w 2012 r.	23
Wykres 12. Struktura aktywów finansowych instytucji finansowych	24
Wykres 13. Indeks WIG i WIG-Banki	24
Wykres 14. Znormalizowane indeksy WIG i WIG-Banki	24
Wykres 15. Aktywa wybranych banków centralnych.....	26
Wykres 16. Podstawowe stopy procentowe wybranych banków centralnych.....	26
Wykres 17. Wartość aktywów banków w wybranych gospodarkach na świecie	29
Wykres 18. Relacja aktywów banków w wybranych gospodarkach na świecie	30
Wykres 19. Wskaźnik ROA dla największych banków w wybranych gospodarkach na świecie	30
Wykres 20. Stopy procentowe NBP (%).....	38
Wykres 21. Stawka POLONIA i stopa referencyjna.....	38
Wykres 22. Średnie oprocentowanie depozytowych umów złotych o terminie pierwotnym.....	41
Wykres 23. Dynamika wartości depozytów w sektorze niefinansowym (r/r).....	41
Wykres 24. Dynamika akcji kredytowej (r/r).....	42
Wykres 25. Struktura kredytów dla sektora niefinansowego.....	42
Wykres 26. Kredyty z utratą wartości w sektorze niefinansowym	43
Wykres 27. Zmiana liczby pracujących w przeliczeniu na pełne etaty w polskim sektorze bankowym (r/r).....	48
Wykres 28. Suma bilansowa sektora bankowego	59
Wykres 29. Pasywa polskiego sektora bankowego.....	62
Wykres 30. Depozyty polskiego sektora bankowego	63
Wykres 31. Wybrane pozycje rachunku zysków i strat sektora bankowego	66

SPIS TABLIC W TEKŚCIE
LIST OF TABLES IN THE TEXT

Tabl. 1. Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia, których budowę rozpoczęto oraz które oddano do użytkowania (w tys.).....	21
Tabl. 2. Dane dotyczące sektora bankowego w UE	31
Tabl. 3. Dynamika wartości aktywów sektora bankowego w krajach UE (aktywa wyceniono w EUR)	32
Tabl. 4. Rozkład współczynnika ROE banków w krajach UE w latach 2011–2012 w % aktywów banków ogółem w danym kraju	33
Tabl. 5. Jakość portfela kredytowego banków w krajach UE w latach 2011–2012.....	35
Tabl. 6. Współczynniki wypłacalności banków w krajach UE w latach 2011–2012 w % aktywów ogółem wszystkich banków w danym kraju.....	36
Tabl. 7. Liczba banków w Polsce.....	44
Tabl. 8. Udział kapitału zagranicznego w kapitale (funduszu) podstawowym według kraju pochodzenia.....	45
Tabl. 9. Sieć oddziałów oraz innych placówek banków w Polsce	46
Tabl. 10. Liczba pracujących w polskim sektorze bankowym.....	47
Tabl. 11. Liczba prowadzonych rachunków	48
Tabl. 12. Współczynniki wypłacalności według grup banków	50
Tabl. 13. Fundusze własne i wymogi kapitałowe w 2012 r.	51
Tabl. 14. Fundusze własne i wymogi kapitałowe w 2011 r.	52
Tabl. 15. Rachunek przepływów pieniężnych w 2012 r.	57
Tabl. 16. Rachunek przepływów pieniężnych w 2011 r.	58
Tabl. 17. Podstawowe dane ze sprawozdań banków.....	60
Tabl. 18. Wskaźniki rentowności aktywów i kapitału w polskim sektorze bankowym	67

ANEKS STATYSTYCZNY (dostępny tylko w wersji elektronicznej w formacie XLS)
STATISTICAL ANNEX (available only in the electronic version in XLS format)

I. Banki ogółem

Banks, total

- I.1. Banki ogółem – aktywa (netto)
Banks, total - assets (net)
- I.2. Banki ogółem – wartość udzielonych kredytów i pożyczek brutto oraz wartość odpisów na kredyty i pożyczki
Banks, total - value of granted loans and credits, gross and value of impairments on loans and credits
- I.3. Banki ogółem – przeznaczenie kredytów dla przedsiębiorstw
Banks, total - purposes of loans for enterprises
- I.4. Banki ogółem – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla gospodarstw domowych
Banks, total - types and purposes of household loans
- I.5. Banki ogółem – pasywa (netto)
Banks, total - net liabilities
- I.6. Banki ogółem – wartość depozytów
Banks, total - value of deposits
- I.7. Banki ogółem – wartość pozycji pozabilansowych
Banks, total - value of off-balance sheet items
- I.8. Banki ogółem – rachunek zysków i strat
Banks, total - income statement
- I.9. Banki ogółem – rachunek przepływów pieniężnych
Banks, total - cash flow statement
- I.10. Banki ogółem – adekwatność kapitałowa
Banks, total - capital adequacy

II. Banki komercyjne

Commercial banks

- II.1. Banki komercyjne – aktywa (netto)
Commercial banks - assets (net)
- II.2. Banki komercyjne – wartość udzielonych kredytów i pożyczek brutto oraz wartość odpisów na kredyty i pożyczki
Commercial banks - value of granted loans and credits, gross and value of impairments on loans and credits
- II.3. Banki komercyjne – przeznaczenie kredytów dla przedsiębiorstw
Commercial banks - purposes of loans for enterprises
- II.4. Banki komercyjne – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla gospodarstw domowych
Commercial banks - types and purposes of household loans
- II.5. Banki komercyjne – pasywa (netto)
Commercial banks - net liabilities
- II.6. Banki komercyjne – wartość depozytów
Commercial banks - value of deposits
- II.7. Banki komercyjne – wartość pozycji pozabilansowych
Commercial banks - value of off-balance sheet items
- II.8. Banki komercyjne – rachunek zysków i strat
Commercial banks - income statement
- II.9. Banki komercyjne – rachunek przepływów pieniężnych
Commercial banks - cash flow statement

II.10. Banki komercyjne – adekwatność kapitałowa
Commercial banks - capital adequacy

III. Banki spółdzielcze
Cooperative banks

- III.1. Banki spółdzielcze – aktywa (netto)
Cooperative banks - assets (net)
- III.2. Banki spółdzielcze – wartość udzielonych kredytów i pożyczek brutto oraz wartość odpisów na kredyty i pożyczki
Cooperative banks - value of granted loans and credits, gross and value of impairments on loans and credits
- III.3. Banki spółdzielcze – przeznaczenie kredytów dla przedsiębiorstw
Cooperative banks - purposes of loans for enterprises
- III.4. Banki spółdzielcze – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla gospodarstw domowych
Cooperative banks - types and purposes of household loans
- III.5. Banki spółdzielcze – pasywa (netto)
Cooperative banks - net liabilities
- III.6. Banki spółdzielcze – wartość depozytów
Cooperative banks - value of deposits
- III.7. Banki spółdzielcze – wartość pozycji pozabilansowych
Cooperative banks - value of off-balance sheet items
- III.8. Banki spółdzielcze – rachunek zysków i strat
Cooperative banks - income statement
- III.9. Banki spółdzielcze – rachunek przepływów pieniężnych
Cooperative banks – cash flow statement
- III.10. Banki spółdzielcze – adekwatność kapitałowa
Cooperative banks - capital adequacy

IV. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów
Five commercial banks with the largest value of assets

- IV.1. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – aktywa (netto)
Five commercial banks with the largest value of assets - assets (net)
- IV.2. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – wartość udzielonych kredytów i pożyczek brutto oraz wartość odpisów na kredyty i pożyczki
Five commercial banks with the largest value of assets - value of granted loans and credits, gross and value of impairments on loans and credits
- IV.3. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – przeznaczenie kredytów dla przedsiębiorstw
Five commercial banks with the largest value of assets - purposes of loans for enterprises
- IV.4. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla gospodarstw domowych
Five commercial banks with the largest value of assets - types and purposes of household loans
- IV.5. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – pasywa netto
Five commercial banks with the largest value of assets - net liabilities
- IV.6. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – wartość depozytów
Five commercial banks with the largest value of assets - value of deposits
- IV.7. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – wartość pozycji pozabilansowych
Five commercial banks with the largest value of assets - value of deposits

- IV.8. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – rachunek zysków i strat
Five commercial banks with the largest value of assets - income statement
- IV.9. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – rachunek przepływów pieniężnych
Five commercial banks with the largest value of assets - cash flow statement
- IV.10. Pięć banków komercyjnych o największej wartości aktywów – adekwatność kapitałowa
Five commercial banks with the largest value of assets - capital adequacy

V. Banki prowadzące usługi powiernicze
Banks conducting custodian services

- V.1. Banki prowadzące usługi powiernicze – aktywa (netto)
Banks conducting custodian services - assets (net)
- V.2. Banki prowadzące usługi powiernicze – wartość udzielonych kredytów i pożyczek brutto oraz wartość odpisów na kredyty i pożyczki
Banks conducting custodian services - value of granted loans and credits, gross and value of impairments on loans and credits
- V.3. Banki prowadzące usługi powiernicze – przeznaczenie kredytów dla przedsiębiorstw
Banks conducting custodian services - purposes of loans for enterprises
- V.4. Banki prowadzące usługi powiernicze – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla gospodarstw domowych
Banks conducting custodian services - types and purposes of household loans
- V.5. Banki prowadzące usługi powiernicze – pasywa (netto)
Banks conducting custodian services - net liabilities
- V.6. Banki prowadzące usługi powiernicze – wartość depozytów
Banks conducting custodian services - value of deposits
- V.7. Banki prowadzące usługi powiernicze – wartość pozycji pozabilansowych
Banks conducting custodian services - value of off-balance sheet items
- V.8. Banki prowadzące usługi powiernicze – rachunek zysków i strat
Banks conducting custodian services - income statement
- V.9. Banki prowadzące usługi powiernicze – rachunek przepływów pieniężnych
Banks conducting custodian service - cash flow statement
- V.10. Banki prowadzące usługi powiernicze – adekwatność kapitałowa
Banks conducting custodian service - capital adequacy

VI. Banki giełdowe
Banks listed on Warsaw Stock Exchange

- VI.1. Banki giełdowe – aktywa (netto)
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - assets (net)
- VI.2. Banki giełdowe – wartość udzielonych kredytów i pożyczek brutto oraz wartość odpisów na kredyty i pożyczki
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - value of granted loans and credits, gross and value of impairments on loans and credits
- VI.3. Banki giełdowe – przeznaczenie kredytów dla przedsiębiorstw
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - purposes of loans for enterprises
- VI.4. Banki giełdowe – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla gospodarstw domowych
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - types and purposes of household loans
- VI.5. Banki giełdowe – pasywa (netto)
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - net liabilities
- VI.6. Banki giełdowe – wartość depozytów
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - value of deposits

VI.7. Banki giełdowe – wartość pozycji pozabilansowych
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - value of off-balance sheet items

VI.8. Banki giełdowe – rachunek zysków i strat
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - income statement

VI.9. Banki giełdowe – rachunek przepływów pieniężnych
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - cash flow statement

VI.10. Banki giełdowe – adekwatność kapitałowa
Banks listed on Warsaw Stock Exchange - capital adequacy

VII. Banki prowadzące działalność maklerską ***Banks conducting brokerage activities***

VII.1. Banki prowadzące działalność maklerską – aktywa (netto)
Banks conducting brokerage activities - assets (net)

VII.2. Banki prowadzące działalność maklerską – wartość udzielonych kredytów i pożyczek brutto oraz wartość odpisów na kredyty i pożyczki
Banks conducting brokerage activities - value of granted loans and credits, gross and value of impairments on loans and credits

VII.3. Banki prowadzące działalność maklerską – przeznaczenie kredytów dla przedsiębiorstw
Banks conducting brokerage activities - purposes of loans for enterprises

VII.4. Banki prowadzące działalność maklerską – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla gospodarstw domowych
Banks conducting brokerage activities - types and purposes of household loans

V.5. Banki prowadzące działalność maklerską – pasywa (netto)
Banks conducting brokerage activities - net liabilities

VII.6. Banki prowadzące działalność maklerską – wartość depozytów
Banks conducting brokerage activities - value of deposits

VII.7. Banki prowadzące działalność maklerską – wartość pozycji pozabilansowych
Banks conducting brokerage activities - value of off-balance sheet items

VII.8. Banki prowadzące działalność maklerską – rachunek zysków i strat
Banks conducting brokerage activities - income statement

VII.9. Banki prowadzące działalność maklerską – rachunek przepływów pieniężnych
Banks conducting brokerage activities - cash flow statement

VII.10. Banki prowadzące działalność maklerską – adekwatność kapitałowa
Banks conducting brokerage activities - capital adequacy

VIII. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego ***Banks with 100% share of foreign equity***

VIII.1. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – aktywa (netto)
Banks with 100% share of foreign equity - assets (net)

VIII.2. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – wartość udzielonych kredytów i pożyczek brutto oraz wartość odpisów na kredyty i pożyczki
Banks with 100% share of foreign equity - value of granted loans and credits, gross and value of impairments on loans and credits

VIII.3. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – przeznaczenie kredytów dla przedsiębiorstw
Banks with 100% share of foreign equity - purposes of loans for enterprises

VIII.4. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla gospodarstw domowych
Banks with 100% share of foreign equity - types and purposes of household loans

VII.5. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – pasywa (netto)
Banks with 100% share of foreign equity - net liabilities

- VIII.6. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – wartość depozytów
Banks with 100% share of foreign equity - value of deposits
- VIII.7. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – wartość pozycji pozabilansowych
Banks with 100% share of foreign equity - value of off-balance sheet items
- VIII.8. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – rachunek zysków i strat
Banks with 100% share of foreign equity - income statement
- VIII.9. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – rachunek przepływów pieniężnych
Banks with 100% share of foreign equity - cash flow statement
- VIII.10. Banki ze 100% udziałem kapitału zagranicznego – adekwatność kapitałowa
Banks with 100% share of foreign equity - capital adequacy

IX. Banki samochodowe
Car banks

- IX.1. Banki samochodowe – aktywa (netto)
Car banks - assets (net)
- IX.2. Banki samochodowe – wartość udzielonych kredytów i pożyczek brutto oraz wartość odpisów na kredyty i pożyczki
Car banks - value of granted loans and credits, gross and value of impairments on loans and credits
- IX.3. Banki samochodowe – przeznaczenie kredytów dla przedsiębiorstw
Car banks - purposes of loans for enterprises
- IX.4. Banki samochodowe – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla gospodarstw domowych
Car banks - types and purposes of household loans
- IX.5. Banki samochodowe – pasywa (netto)
Car banks - net liabilities
- IX.6. Banki samochodowe – wartość depozytów
Car banks - value of deposits
- IX.7. Banki samochodowe – wartość pozycji pozabilansowych
Car banks - value of off-balance sheet items
- IX.8. Banki samochodowe – rachunek zysków i strat
Car banks - income statement
- IX.9. Banki samochodowe – rachunek przepływów pieniężnych
Car banks - cash flow statement
- IX.10. Banki samochodowe – adekwatność kapitałowa
Car banks - capital adequacy

X. Banki hipoteczne
Mortgage banks

- X.1. Banki hipoteczne – aktywa (netto)
Mortgage banks - assets (net)
- X.2. Banki hipoteczne – wartość udzielonych kredytów i pożyczek brutto oraz wartość odpisów na kredyty i pożyczki
Mortgage banks - value of granted loans and credits, gross and value of impairments on loans and credits
- X.3. Banki hipoteczne – przeznaczenie kredytów dla przedsiębiorstw
Mortgage banks - purposes of loans for enterprises
- X.4. Banki hipoteczne – rodzaje i przeznaczenie kredytów dla gospodarstw domowych
Mortgage banks - types and purposes of household loans

- X.5. Banki hipoteczne – pasywa (netto)
Mortgage banks - net liabilities
- X.6. Banki hipoteczne – wartość depozytów
Mortgage banks - value of deposits
- X.7. Banki hipoteczne – wartość pozycji pozabilansowych
Mortgage banks - value of off-balance sheet items
- X.8. Banki hipoteczne – rachunek zysków i strat
Mortgage banks - income statement
- X.9. Banki hipoteczne – rachunek przepływów pieniężnych
Mortgage banks - cash flow statement

**OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH I SKRÓTÓW
UŻYWANYCH W PUBLIKACJI**
SYMBOLS AND ABBREVIATIONS USED IN PUBLICATION

Znaki umowne
Symbols

Kreska (–)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.</i>
(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak #	– oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„Of which”	<i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła.
When publishing CSO data please indicate source.